

อัตชีวประวัติอิมามมะฮฺมูน 2

อิมามอะฮ์น(อ)

เขียนโดย

ศาสตราจารย์เชคอะลีหมัหมัด อะลีดูคัยยิล

บทนำ

ในเมื่อประชาชาติทั้งหลายต่างให้ความสำคัญต่อวิถีชีวิตของบุคคลสำคัญ และบรรพชนที่ยิ่งใหญ่ของตนโดยได้มีการอนุรักษ์ไว้ซึ่งอนุสรณ์ทั้งหลายของคนเหล่านั้นและยกย่องคนเหล่านั้นไว้ให้คงอยู่ในฐานะที่ต้องรำลึกถึง และเป็นบทเรียนสำหรับอนุชนรุ่นต่อมา มา

ด้วยเหตุนี้เอง เราจะเห็นว่า เรื่องเหล่านี้เป็นสิ่งที่ส่งเสริมเอกลักษณ์ของประชาชาตินั้นๆ และนับเป็นสื่อในการประชาสัมพันธ์ของประชาชาตินั้นๆ ได้เป็นอย่างดี จึงจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับประชาชาติอิสลามที่จะต้องศึกษาชีวประวัติของบรรดาอิมามแห่งอะฮ์ลุลบัยตุ(อ)ตลอดจนจำเป็นจะต้องวิเคราะห์และติดตามอย่างใกล้ชิดกับเรื่องราวอันเป็นที่มาของบุคคลเหล่านี้ เพื่อที่ว่าจะได้มีการนำเอาความรู้

ผลงานและแบบอย่างในการดำเนินชีวิตของคนเหล่านั้นมาเป็นบรรทัดฐานแห่งชีวิตของตน เพื่อบรรลุสู่ความสุข ความเจริญ และประสบกับความดีงามอย่างแท้จริง ทั้งนี้ก็เพื่อเป็นการนำธงชัยของประชาชาติอิสลามมาโบกสะบัดอีกครั้งหนึ่งบนพื้นโลกนี้

หนังสือเล่มนี้จะรวบรวมชีวประวัติสั้นๆของอิมามท่านที่สองจากบรรดาอิมามแห่งอะฮ์ลุลบัยตุ(อ) นั่นคือ ท่านอะบีมุฮัมมัด อัล-ฮะซัน บิน อะมีรุลมุมินีน(อ) โดยเราจะบันทึกบางสัณยและบางโอกาสที่เกี่ยวข้องกับอิมามท่านนี้ และเกร็ดชีวิตบางตอนของท่าน และเราจะกล่าวถึงคำปราศรัยและถ้อยคำบางตอนของท่านพอสังเขป

ซึ่งในตอนท้ายของบท เราจะสรุปลงด้วยคำสดุดีที่บรรดาสาวกชั้นผู้ใหญ่ นักปราชญ์ ตลอดจนบุคคลสำคัญที่มีต่ออิมาม(อ)ท่านนี้ อันเป็นคำยืนยันจากบุคคลเหล่านั้นที่มีต่อความดีงามและเกียรติยศอันยิ่งใหญ่ของท่าน

หนังสือเล่มนี้มีจุดประสงค์ในการชี้แนะให้คงไว้ซึ่งระเบียบแบบแผนของ
บรรดาอะฮ์ลุลบัยตุ(อ) และเรียกร้องให้มีการดำเนินชีวิตตามแบบอย่างของ
คนเหล่านี้ ให้มีการสร้างจริยธรรมไปตามหลักจริยธรรมของคนเหล่านี้

อัล-กุรอานได้ประกาศว่า

“ จงกล่าวเถิดว่า นี่คือนิยามของฉัน ฉันเรียกร้องเชิญชวนยังอัลลอฮ์
โดยหลักฐานอันชัดแจ้ง ทั้งฉันเองและผู้ที่เชื่อถือตามฉัน มหาบริสุทธิ์ยังเป็น
ของอัลลอฮ์ และฉันมิได้มาจากมวลผู้ที่ตั้งภาคี ” (๑)

(๑) ซูเราะฮ์ ยูซุฟ : ๑๐๘

ชีวประวัติ

อิมามอะฮ์น บินอะลี(อ)

นามจริง

อัล-อะฮ์น (เป็นชื่อที่ท่านศาสนทูตแห่งอัลลอฮ์(ศ)ตั้งให้)

ชื่อบิดา

ท่านอิมามอะลี อะมีรุลมุมินีน(อ)

ชื่อมารดา

ท่านหญิงฟาฏิมะฮ์ อัช-ชะฮ์รอฮ์(อ)

ชื่อตา

ท่านศาสนทูตแห่งอัลลอฮ์(ศ)

ชื่อยาย

ท่านหญิงค่อดีญะฮ์ บินติ คุวัยลิด(ร.ฎ.)

ชื่อปู่

ท่านอะบูฏอลิบ บิน อับดุลมุฏฏอลิบ(ร.ฎ.)

ชื่อย่า

ท่านหญิงฟาฏิมะฮ์ บินติ อะฮ์ด บิน ฮาซิม(ร.ฎ.)

น้องชายร่วมบิดามารดา

ท่านอิมามสุเซน(อ)

น้องสาวร่วมบิดามารดา

ท่านหญิงซัยหนับ ท่านหญิงอุมมุ กุลศุม(อ)

สถานที่เกิด

ท่านเกิดที่เมืองมะดีนะฮ์ ในตอนกลางคืนของวันที่ ๑๕ เดือน รอมฎอน
ฮิจญเราะฮ์ศักราชที่๑๗

ท่านศาสนทูตแห่งอัลลอฮ์(ศ) ได้มาหาท่าน แล้วกล่าวว่า

“ข้าฯแต่อัลลอฮ์ ข้าฯขอให้พระองค์ทรงคุ้มครองเขา และบุตรของเขา
ให้พ้นจากการร้ายชัฎฎอนที่ถูกสาปแช่ง ”

แล้วท่านได้กล่าวคำอะซาน(ถ้อยคำเชิญชวนสู่การนมาซ) ที่หูข้างขวาและ
กล่าวคำอิโกมะฮ์(ถ้อยคำเชิญชวนให้เตรียมยืนนมาซ) ที่หูข้างซ้ายและตั้งชื่อ
ให้ท่านว่า สะฮัน แล้วทำการเชือดแกะเพื่อทำพิธีรับขวัญการกำเนิดของท่าน

บุคลิกลักษณะ

ท่านอิมามสะฮัน(อ) เป็นคนผิวขาว มีหนวดสีน้ำตาลอมแดง ดวงตากลม
โต แก้มสองข้างเรียบ หนวดคด เกราดคด คอเชิงระหง แข็งแกร่งบึกบึน ไหล่
กว้าง สมส่วน รูปร่างปานกลาง เป็นคนที่มีใบหน้างดงาม ผมเป็นลอนดกดำ
เรื่อหน้ายาวงาม

การใช้ชีวิตอยู่กับบิดา

เป็นคนที่อยู่ใกล้ชิดผู้เป็นบิดาตลอดระยะเวลาทั้งชีวิต เคยออกทำสงคราม
ด้วยกันสามครั้ง

คือ สงครามอัล-ญะมัล สงครามศิฟฟิน และสงครามอัน-นะฮฺรอวาน

สมญานาม

อะบูมุฮัมมัด (ท่านศาสนทูตแห่งอัลลอฮฺ(ศ)ให้สมญานามนี้)

ฉายานาม

อັต-ตะกี (ผู้สำรวจคน) อัช-ชะกี (ผู้ชาญฉลาด) อัช-ชิบฏ (ผู้สืบตระกูล)

ลายสลักบนแหวน

อัล-อิซชะตุ ลิล ลาฮี วะฮฺดะฮฺ

(เกียรติยศเป็นของอัลลอฮฺเพียงพระองค์เดียว)

กรรขาท่านที่ปรากฏชื่อ

เคาะละฮฺ บินติ มัสนูร อัลฟะฮารียะฮฺ, อุมมุ อิซฮาก บินติฏอลซะฮฺ บินอับ
ดุลลอฮฺ อัตตัยมียะ, อุมมุบิซร์ บินติ อะบีมัซฮูด อัล-อันศอริ ,ญุฮ์ดะฮฺ บินติ
อับดุลลอฮฺ อัตตัยมียะ, อุมมุบิซร์ บินติ อะบีมัซฮูด อัล-อันศอริ ,ญุฮ์ดะฮฺ
บินติ อัล-อัชอัษ และสินด์ บินติอับดุลเราะฮฺมาน บินอะบีบักร์

บุตรชาย

ซัยตุ ,อัล-สะฮัน ,อัมร์, อัลกอซิม, อับดุลลอฮฺ, อับดุลเราะฮฺมาน, อัล-
สะฮัน และฏอลซะฮฺ

บุตรสาว

อุมมุลอะซัน ,อุมมุลสุเซน ,ฟาฏิมะฮ์, อุมมุลอัคิลลาฮ์,ฟาฏิมะฮ์ ,
อุมมุซะละมะฮ์ และรูกอยยะฮ์

การให้สัตยาบันต่อท่าน(อ)

ในวันที่ 21 เดือนรอมฎอน ปี ฮ.ศ. ๕๐

คนรับใช้ของท่าน(อ)

ชะฟีนะฮ์ (คนรับใช้ของท่านศาสดา)

อาลักษณ์ประจำตัวของท่าน(อ)

อับดุลลอฮ์ บินอะบิรอฟีอ

การทำสัญญาสงบศึก

ท่าน(อ)ทำสัญญาสงบศึกกับมูอาวิยะฮ์ ในวันที่ ๑๕ เดือนญะมาดีล-อุลา
ปี ฮ.ศ. ๔๑ หลังจากพบกับความโหดของสหายของท่าน

การระฟาดของท่าน(อ).....

ท่านเป็นชะฮีดในวันที่ ๗ เดือนเศาะฟัร ปี ฮ.ศ. ๕๐

หลุมฝังศพของท่าน(อ)

ท่านอิมามสุเซน(อ) ฝังท่าน(อ) ในสุสานอัลบะเกียะฮ์ ข้างท่านย่าของท่าน
คือ ท่านหญิงฟาฏิมะฮ์ บินตืออะซัด(ร.ฎ.)ตามคำสั่งเสียของตัวท่านเอง

ช่วงเวลาแห่งการเป็นอิมามของท่าน

ประมาณ ๑๐ ปี

การทำลายหลุมฝังศพของท่าน(อ)

หลุมฝังศพของท่านถูกทำลายโดยฝีมือของพวกอะฮับในวันที่ ๘
เดือนเชาวาล ปี ฮ.ศ.๑๓๔๔ พวกมันยังได้ทำลายหลุมฝังศพของบรรดาอิมาม
(อ)ในสุสาน “อัลบะเกียะฮ์” ด้วย

ในทัศนะของอัล-กุรอาน

มีโองการต่างๆ ในอัล-กุรอานเป็นจำนวนมากกล่าวถึงเรื่องราวของบรรดาอะฮ์ลุลบัยตุ(อ)โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของอัศฮานุลกิซาอ์(ผู้ที่อยู่ในผ้าคลุม) ห้าท่าน ทำไมจะไม่เป็นเช่นนั้น ก็ในเมื่อท่านศาสนทูตแห่งอัลลอฮ์(ศ) ได้นำเอาความสำคัญของพวกเขามาเชื่อมโยงกับอัล-กุรอาน และได้กำหนดให้พวกเขามีฐานะเทียบเท่ากับอัล-กุรอาน? ซึ่งท่านศาสนทูตแห่งอัลลอฮ์(ศ)ได้กล่าวว่า

“แท้จริงฉันได้ละทิ้งสิ่งสำคัญที่หนักยิ่งสองประการไว้ นั่นคือ กัมภีร์ของอัลลอฮ์(ช.บ.)และแบบแผนของฉันแห่งอะฮ์ลุลบัยตุของฉัน ตราบใดที่ท่านทั้งหลายยึดมั่นในสิ่งทั้งสองนี้ พวกท่านจะไม่หลงผิดอย่าเด็ดขาด ภายหลังจากสมัยของฉัน ”

ในบทนี้เราจะกล่าวถึง ๔ โองการจากอัล-กุรอานที่เกี่ยวกับท่านอิมามฮะซัน(อ)

๑. จากซูเราะฮ์ อาลิอิมรอน : ๖๑

“ ดังนั้น ผู้ใดก็ตามที่ขัดแย้งกับเจ้าในเรื่องนี้ หลังจากที่ได้ความรู้ได้มายังเจ้าแล้ว ก็จงกล่าวเถิดว่า พวกท่านจงมาซิ เราจะเรียกบรรดาญาติๆ ของเราและพวกท่านก็เรียกบรรดาญาติๆ ของพวกท่านมา และเราเรียกบรรดาสตรีของเรา มา และพวกท่านก็เรียกบรรดาสตรีของพวกท่านมา และเราเรียกตัวตนของเรามา และพวกท่านก็เรียกตัวตนของพวกท่านมา ต่อจากนั้นเราจะกระทำการสาบานพิสูจน์ความจริงต่อกัน ดังนั้นเราจะขอให้การสาปแช่งของอัลลอฮ์พึงมีแด่บรรดาผู้ที่บิดเบือนความจริง ”

ท่านมุสลิมและท่านคริสต์มีชัย ได้รายงานคำบอกเล่าไว้ว่า :

ครั้งหนึ่ง มุอาวิยะฮฺได้พบกับชะอฺด บินอะบีวักก็อศว่า

“อะไรที่ยับยั้งมิให้ท่านประณามอะบูศุร็อบ(ฉายานามของท่าน อิมามอะลี) ?”

ชะอฺดตอบว่า “ฉันยังจดจำเรื่องราวสามประการที่ท่านศาสนทูต (ศ) ได้กล่าวไว้ได้ ฉันจึงไม่อาจด่าประณามเขาได้ และถ้าหากว่าเรื่องเหล่านั้นจะ ได้แก่ฉันเพียงประการเดียว ฉันก็จะพอใจยิ่งกว่าได้ฐูสีแดง”

ว่าแล้วเขาก็นับสองประการแรกให้ฟัง ต่อจากนั้นก็กล่าวว่า :

เมื่อโองการนี้ถูกประทานลงมาว่า :

“จงกล่าวเถิดว่า พวกท่านจงมาซิ เราจะเรียกบรรดาลูกๆ ของเรามา และพวกท่านก็เรียกบรรดาลูกๆ ของพวกท่านมา และเราเรียกบรรดาสตรี ของเรามา และพวกท่านเรียก บรรดาสตรีของพวกท่านมา และเราเรียกตัวตน ของเรามา และพวกท่านเรียกตัวตนของพวกท่านมา ต่อจากนั้นเราจะ กระทำการสาบานเพื่อพิสูจน์ความจริงต่อกัน ดังนั้นเราจะขอให้การสาปแช่ง ของอัลลอฮฺพึงมีแก่บรรดาผู้บิดเบือนความจริง”

ท่านศาสนทูตแห่งอัลลอฮฺ(ศ) ได้เรียกอะลี(อ) ฟาฏิมะฮฺ(ร.ฎ.) สะฮัน(อ) สุเซน(อ) มา แล้วกล่าวว่า

“ข้าฯแต่อัลลอฮฺ เขาเหล่านี้คือบริวารของข้าฯ” (๑)

ท่านซัยคุซุลัยมานได้กล่าวไว้หลังจากยกโองการนี้มาอธิบายแล้วว่า :

ท่านศาสดามุฮัมมัด(ศ) ได้นำท่านอะลี(อ) ท่านหญิงฟาฏิมะฮฺ(อ) ท่าน สะฮัน(อ) และท่านสุเซน(อ) มาพิสูจน์ความจริงเพื่อให้ได้ความหมายตาม โองการที่ว่า “ตัวของเรา” อันหมายถึงท่านอะลี (อ)

โดยที่คำพูดของท่านศาสดามุฮัมมัด(ศ) ได้ให้หลักฐานในข้อนี้ว่า :

“เพื่อให้บรรดาลูกหลานของอะลีอะฮ์ได้สิ้นสุดยุติลง หรือมิฉะนั้นฉัน
ก็จะส่งบุคคลหนึ่งซึ่งเปรียบเสมือนเป็นตัวตนของฉันไปยังพวกเขา
(หมายถึงท่านอะลี(อ))”

ดังนั้นโครงการนี้จึงบ่งชี้ถึงบุคคลเหล่านี้โดยเฉพาะ ซึ่งไม่มีมนุษย์คนใด
เทียบเทียมกับพวกเขาในข้อนี้ได้เลย(๒)

(๑) อัล-ฟุศลุล-มุอิมมะฮ์ หน้า ๑๐๕ อัล-อิศอบะฮ์ เล่ม ๒ หน้า ๕๐๕

(๒) ยะนาบีอูล-มะวัคคะฮ์ หน้า ๔๔

๒. จาก ชูเราะฮฺ อัล-อะฮฺซาบ : ๓๓

“อันที่จริงแล้ว อัลลอฮฺเพียงทรงประสงค์เพื่อการขจัดความมิดินออกไปจากสุเจ้า โอ้อะฮฺลุลบัยตุ และเพื่อทรงชำระขัดเกลา สุเจ้าให้บริสุทธิ์อย่างแท้จริง”

ท่านวายละฮฺ บิน อัล-อัชกออได้กล่าวว่า :

วันหนึ่งฉันเข้าไปพบท่านศาสดามุฮัมมัด(ศ)ที่บ้านของท่านหญิงอุมมุซะละมะฮฺ(ร.ฎ.) แล้วปรากฏว่า ท่านอะซัน(อ) ได้เข้ามา ท่านศาสดา(ศ)ให้เขานั่งลงบนตักข้างขวา แล้วก้มลงจูมพิตเขา

จากนั้นท่านสุเซน(อ)ก็เข้ามาอีก ท่านก็ให้เขานั่งบนตักข้างซ้าย แล้วก้มลงจูมพิตเขา ต่อจากนั้นท่านหญิงฟาฏิมะฮฺ(ร.ฎ.)ก็เข้ามา ดังนั้นท่านจึงให้นางนั่งข้างหน้าท่าน แล้วท่านก็เรียกท่าน อะลี(อ)ให้เข้ามา แล้วอ่านโอองการนี้ว่า :

“อันที่จริงแล้ว อัลลอฮฺเพียงแต่ประสงค์เพื่อการขจัดมลทินออกไปจากสุเจ้า โอ้อะฮฺลุลบัยตุและเพื่อทรงชำระขัดเกลาสุเจ้าให้สะอาดบริสุทธิ์อย่างแท้จริง” (๓)

(๓)อะฮฺอะฮฺลุล-ฆอบะฮฺ เล่ม ๒ หน้า ๒๐

ท่านอะฮ์มัดและท่านฏ็อบรอนีได้รายงานเรื่องนี้ไว้จากการบอกเล่าของท่านอะบี ชะอีดว่า

ท่านศาสนทูตแห่งอัลลอฮ์(ศ)ได้กล่าวว่า

“ โองการนี้ถูกประทานในเรื่องของบุคคล ๕ คนคือ ฉันทัน อะลี สะอ์น ฮุเซน และฟาฏิมะฮ์ ”

ท่านอับนุ อะบีฮัยษะฮ์ ท่านอะฮ์มัด และท่านดิรมิซีย์ ก็ได้รายงานไว้และระบุว่า : มีสายสืบในการรายงานที่ดี ท่านอับนุญะรียุ่ ท่านอับนุล มัสนูร ท่านฏ็อบรอนี และท่านฮาгим ระบุว่า : เป็นเรื่องที่ถูกต้องจากคำบอกเล่าของท่านอะนัสที่ว่า :

แท้จริง ท่านศาสนทูตแห่งอัลลอฮ์(ศ) เดินทางมาบ้านของท่านหญิงฟาฏิมะฮ์ (ร.ฎ.) ขณะออกไปนมาซในยามเช้าแล้วกล่าวว่า

“ นมาซเถิด อะฮ์ลุลบัยตุ ”

“ อันที่จริงแล้วอัลลอฮ์เพียงแต่ประสงค์ ที่จะขจัดความมมิลทินออกไปจากสู่เจ้าและทรงชำระขัดเกลาสู่เจ้าให้สะอาด บริสุทธิ์อย่างแท้จริง ”

ในรายงานจากท่านอับนุ มัรดูวัยฮ์ ซึ่งได้รับการบอกเล่ามาจากอะบีชะอีด อัล-คุดรีย์ ได้กล่าวว่า :

แท้จริงท่านศาสนทูตแห่งอัลลอฮ์(ศ)ได้ออกไปที่ประตูบ้านของท่านหญิงฟาฏิมะฮ์(อ)ในยามเช้าตรู่เป็นเวลาถึง ๔๐ วัน แล้วกล่าวว่า

“ ขอให้ความสันติสุข ความเมตตา และความจำเริญของอัลลอฮ์ได้พึงมีแก่พวกเจ้าเถิด โอ้อะฮ์ลุลบัยตุ นมาซเถิด เพื่ออัลลอฮ์จะทรงเมตตาพวกเจ้า อันที่จริงแล้ว อัลลอฮ์เพียงแต่ทรงประสงค์เพื่อการขจัดความมมิลทินออกไปจากสู่เจ้า โอ้อะฮ์ลุลบัยตุ และทรงชำระขัดเกลาสู่เจ้าให้สะอาดบริสุทธิ์ ”

และอีกรายงานหนึ่งมาจากคำบอกเล่าของท่านอับนุอับบาซว่า“เจ็ดเดือน”

ส่วนในรายงานที่บันทึกโดยท่านอับนุญะรียุ ท่านอับนุลมันศูร และท่านฏ็อบรอนีระบุว่า “แปดเดือน” (๔)

ท่านอับนุอับบาซได้บอกเล่าไว้อย่างยืดยาวว่า : ท่านศาสนทูตแห่งอัลลอฮ์ (ศ) ได้นำเอาผ้าของท่านมาวางลงบนตัวของท่านอะลี(อ) ท่านหญิงฟาฏิมะฮ์ (ร.ฎ.) ท่านสะฮัน(อ) ท่านสุเซน(อ) แล้วกล่าวว่า :

อัลลอฮ์(ช.บ.) ผู้ทรงมีความจำเริญอย่างสูงสุดทรงมีโองการว่า :

“อันที่จริงแล้วอัลลอฮ์เพียงแต่ทรงประสงค์เพื่อขจัดความมมิลทินออกไปจากสู่เจ้าและทรงขัดเกลาสู่เจ้าให้สะอาดบริสุทธิ์อย่างแท้จริง ” (๕)

(๔ (อิซาฟุร-รอฆิบีน ภาคผนวกของหนังสือนูรุล-อับศ็อร หน้า ๑๑๑

อิษ-ชะรอฟูล มุอับบัด ลีอาลิมุฮัมมัด หน้า ๖๘

ดัชกิเราะตุล-ค็อวาศ หน้า ๒๒๔

อัล-อิกอบะฮ์ หน้า เล่ม ๒ หน้า ๕๐๕

อิกมาลุดดีน หน้า เล่ม ๑ หน้า ๓๕๔

ชีรุอะอูลามิล-นุบะลาฮ์ เล่ม ๒ หน้า ๕๖

อะฮ์ลุลบัยตุ หน้า ๓๓

(๕ (ยะนาบีอุล-มะวัคคะฮ์ หน้า ๓๕

แน่นอนที่สุดบรรดานักปราชญ์เจ้าของตำราขุนนะสุ และบรรณานุกรมประวัติศาสตร์อิสลามทั้งหลายต่างก็กล่าวถึงโองการนี้และยืนยันว่าเป็นโองการที่ถูกประทานมาในเรื่องของอะสุลุลบัยตุ(อ) เช่น ท่านมุสลิม ท่านดิรมิซีย์ ท่านอะฮฺมัด บินฮัมบัล ท่านคูลาบี ท่านหมือซซาเนีย ท่านฮาгим ท่านอะบูฮาติม ท่านฎ็อบรอนี ท่านอับลุสะมิด ท่านองเดียวกับตำราต่าง ๆ ของบรรดานักปราชญ์ต่อไปนี้

๓. จากซูเราะฮ์ อัล-ซุรอ : ๒๓

“จงกล่าวเถิดว่า ฉันมิได้ขอจากพวกท่านซึ่งรางวัลใดๆ เพื่อการนั้น นอกจากความจงรักภักดีในญาคินิฮ ”

ท่านอิบนุอับบาสได้กล่าวว่า : ท่านศาสนทูตแห่งอัลลอฮ์(ศ)ได้รับการซักถามว่า

“ใครบ้างที่จำเป็นแก่พวกเราในการให้ความรักแก่พวกเขา ?”

ท่านศาสนทูตแห่งอัลลอฮ์(ศ)กล่าวตอบว่า “อะลี ฟาฏิมะฮ์ และบุตรชายสองคนของเขาทั้งสอง ” ท่านกล่าวอย่างนี้ถึง ๓ ครั้ง (๖)

ท่านชะอิด บินญบัยร ได้รายงานจากคำบอกเล่าของท่านอิบนุ อับบาส (ขอให้อัลลอฮ์ทรงมีความปิติชื่นชมต่อท่านทั้งสอง) ว่า :

เมื่อโองการนี้ถูกประทานลงมาว่า :

“จงกล่าวเถิดว่า ฉันมิได้ขอจากพวกท่านซึ่งรางวัลใดๆ เพื่อการนั้น นอกจากความจงรักภักดีในญาคินิฮ ”

พวกเขาบอกว่า “ข้าแต่ท่านศาสนทูตแห่งอัลลอฮฺ (ศ) ใครบ้างที่จำเป็นแก่พวกเราในการให้ความจงรักภักดีแก่พวกเขา?”

ท่านตอบว่า “อะลี ฟาฏิมะฮฺ สะฮัน และสุเซน ” (๗)

มีรายงานจากท่านอะบี อัล-สะฮัน กล่าวว่า :

บิดาของข้าได้เล่าเรื่องให้ข้าฟัง อันเป็นคำบอกเล่ามาจากปู่ของข้า ซึ่งเล่ามาจากท่านอะมีรุลมุมินีน อะลี(อ) ว่า :

ครั้งหนึ่งพวกมุฮาญีรีน และพวกอันศ็อรได้มาร่วมชุมนุมกัน ณ ท่านศาสนทูตแห่งอัลลอฮฺ(ศ) แล้วกล่าวว่า

“แท้จริงสำหรับท่าน โอ้ ศาสนทูตแห่งอัลลอฮฺ(ศ) ท่านมีสิทธิที่จะใช้จ่ายทุกประการในงานใช้สอยของท่าน และในบรรดาบุคคลที่เข้าพบท่าน และนี่คือทรัพย์สินของเรา พร้อมทั้งเลือดของเรา

ขอให้ท่านโปรดพิจารณาตัดสินให้มันเป็นการชดใช้รางวัลโดยชอบเถิด โปรดมอบมาให้ตามที่ท่านต้องการและจงเอาไปตามที่ท่านต้องการ โดยไม่มีเงื่อนไขใดๆ ทั้งสิ้น ”

(๖) กัซฟุล-มุหมมะฮฺ หน้า ๕๕

(๗) ะษะนาบีอุล-มูวัตตะฮฺ หน้า ๑๐๖

ดังนั้น อัลลอฮฺ(ซ.บ.)จึงประทานให้มะลาอิกะฮฺ ผู้เป็นจิตอันบริสุทธิ์ลงมา
กล่าวว่า :

“โอ้มุฮัมมัด จงกล่าวเถิดว่า ฉันมิได้ขอจากพวกท่านซึ่งรางวัลใด ๆ
เพื่อการนั้น นอกจากความจงรักภักดีในญาดิสนิท ”

แล้วพวกเขาก็ลุกออกไป บรรดาพวกหลอกลวง(มุนาฟิก) กล่าวว่า

“อะไรที่เป็นเหตุให้ท่านศาสนทูตของอัลลอฮฺ(ศ) ถึงกับละทิ้งสิ่งของที่
เราเสนอให้ท่านนอกจากนั้นให้เรามีความจงรักภักดีในญาดิสนิทถัดจาก
ท่าน แน่อนเรื่องนี้หาใช่อื่นใดไม่นอกจากจะเป็นเรื่องโกหกที่ก่อกวนมาในที่
ประชุม”

นี่คือการใส่ร้ายป้ายสีที่ร้ายแรงที่สุด ดังนั้นอัลลอฮฺ(ซ.บ.)จึงมีโองการ
ประทานลงมาอีกว่า

“พวกเขากล่าวหาอัลลอฮฺในเรื่องที่เป็นความเท็จกระนั้นหรือ ดังนั้น
ถ้าหากอัลลอฮฺทรงประสงค์ พระองค์จะฉีกหัวใจของเจ้าก็ได้ แล้วอัลลอฮฺ
ทรงลบล้างความผิดพลาด และสำแดงความจริงให้เป็นที่ยปรากฏด้วยพจนารถ
ของพระองค์ แท้จริงพระองค์คือผู้ทรงรอบรู้เกี่ยวกับสิ่งที่มิอยู่ในห้วง
ทั้งหลาย ” (อซ-ซุรอ : 24)

แล้วท่านศาสนทูตแห่งอัลลอฮฺ(ศ)ได้ถามพวกเขาว่า

“ยังมีคำพูดกันอีกหรือ ?”

พวกเขาตอบว่า “แน่นอนที่สุด ในหมู่พวกเราบางคนพูดในสิ่งที่เรา
รังเกียจอย่างที่สุด ”

แล้วท่านก็อ่านโองการนี้ให้พวกเขาฟัง พวกเขาถึงกับร้องไห้อย่างรุนแรง
จนอัลลอฮฺ(ซ.บ.)ทรงมีโองการประทานมาว่า :

“และพระองค์คือผู้ยอมรับการกลับตัวจากปวงบ่าวของพระองค์และ
ทรงอภัยความผิดพลาดต่างๆ และทรงรอบรู้ในสิ่งที่พวกเขากระทำ ”

(อิซ-ซุรอ: 25)(๘)

๔. จากซูเราะฮ์อิร-เราะฮ์มาน : ๒๒

“พระองค์ทรงนำออกมาซึ่งไข่มุกและปะการังอันแวววาว ”

ท่านอิมามศอดิก(อ) กล่าวว่า “ไข่มุกและปะการังอันแวววาวในโองการนี้
คือท่านอิมามฮะซันและอิมามฮุเซน ” (๙)

(๘) (ยะนาบีอุล-มะวัตตะฮ์ หน้า ๔๕

(๙) (อัล-กิสอล หน้า ๖๕

ในชะดีษของท่านศาสนทูตแห่งอัลลอฮฺ(ศ)

ในกระบวนตำราที่บันทึกชะดีษศอฮ์ฮ์(ชะดีษที่ถูกต้อง)และตำราที่รวบรวมชะดีษจากสายสืบที่ดีเด่นทั้งหลายจะเต็มไปด้วย ชะดีษต่างๆ ที่ท่านศาสดา(ศ)ได้กล่าวถึงอะฮฺลุลบัยต์(อ)ทั้งนั้น

และจะมีนักปราชญ์เป็นจำนวนมากอีกกลุ่มหนึ่งที่ได้รวบรวมชะดีษต่าง ๆ เหล่านี้ออกมาทำเป็นเล่มเฉพาะ ขณะเดียวกันก็ยังมีกลุ่มอื่นๆ อีกที่รวบรวมชะดีษเหล่านี้ไว้ในหนังสือเป็นส่วนหนึ่งที่แยกออกไปต่างหาก ในจำนวนชะดีษเหล่านี้มีส่วนหนึ่งที่กล่าวถึงท่านอิมามสะฮัน(อ) โดยเฉพาะในฐานะที่เป็นหนึ่งในห้าท่านที่ได้ชื่อว่า “อะฮฺลุลกุซฮาอ์” (บุคคลแห่งผ้าคลุม) และเป็นหัวหน้าของฟองบรูษหนุ่มแห่งสวรรค์ ดังที่เราจะกล่าวถึงทั้งข้อนี้และข้ออื่นๆ

๑. ท่านอะฮฺมัด บินฮัมบัล อิมามในมัซฮับ(นิกาย) หนึ่งในของอิสลามได้รายงานไว้โดยอ้างถึงสายสืบที่รับคำบอกเล่ามาจากอะบูฮุร็อยเราะฮฺว่า : ครั้งหนึ่งท่านศาสดา(ศ)ได้เข้านั่งในบ้านของท่านหญิงฟาฏิมะฮฺ(อ) ถึงตอนนี้ในคำบันทึกก็ได้กล่าวถึงเรื่องอีกเรื่องหนึ่งจนมาถึงประโยคที่ว่า : แล้วท่านสะฮัน(อ) ได้เข้ามา ท่านได้กอดแนบอกของท่านไว้แน่นแล้วก้มลงจูบ พลางกล่าวว่า

“ข้าแต่อัลลอฮฺ ข้ารักเขาและรักคนที่รักเขา” (๑)

(๑) อะอฺยูบานฺ-ชีอะฮฺ ๓ กอฟ ๑/๒๔

๒. ในหนังสือของท่านบุคอรียะ มีรายงานบอกเล่าจากท่านอะบูบักรว่า :

ฉันได้เห็นท่านศาสนทูตแห่งอัลลอฮฺ(ศ)ยืนอยู่บนมิมบรโดยมีท่านสะอ์นอยู่กับท่านด้วย ท่านหันหน้ามาทางประชาชนครั้งหนึ่งและหันหน้าไปทางท่านสะอ์นครั้งหนึ่งแล้วกล่าวว่า

“แท้จริงลูกของข้าคนนี้เป็นประมุขคนหนึ่งหวังว่าอัลลอฮฺจะทรงปรับปรุงแก้ไขระหว่างมุสลิมสองกลุ่มโดยผ่านเขาผู้นี้” (๒)

๓. ท่านศาสนทูตแห่งอัลลอฮฺ(ศ)ได้กล่าวว่า

“สะอ์นคือผู้สืบตระกูลทั้งหลาย(ของศาสดา)” (๓)

๔. ท่านบุคอรียะและท่านมุสลิมซึ่งเป็นนักปราชญ์อาวุโสสองท่านได้บันทึก
รายงานที่บอกเล่ามาจากท่านบรอรอว่า :

ฉันได้เห็นท่านศาสดา(ศ)ในขณะที่มีท่านสะอ์น(อ)อยู่บนต้นคอของท่านแล้วท่านกล่าวว่า

“ข้าแต่อัลลอฮฺ ข้ารักเขา ข้าขอให้พระองค์ทรงรักเขาด้วย” (๔)

(๒) (อัล-อิสอบะฮฺ เล่ม ๑ หน้า ๓๓)

(๓) (อะชะคุล-ฆอบะฮฺ เล่ม ๒ หน้า ๑๓)

(๔) (ตารีคุล-กุลละฟะฮ์ หน้า ๑๘๘)

๕. ท่านอะสามะสุ บินซัยดฺ กล่าวว่า : คืนวันหนึ่งฉันมีความจำเป็นต้องเข้าพบท่านศาสนทูตแห่งอัลลอฮฺ(ศ) ปรากฏว่าท่านกำลังมีกิจธุระสำคัญอยู่อย่างหนึ่ง แต่ฉันไม่ทราบว่ามันคืออะไร ครั้นเมื่อฉันเสร็จจากกิจธุระที่จำเป็นของฉันแล้ว ฉันก็กล่าวว่า

“ท่านกำลังยุ่งอยู่กับกิจการที่สำคัญอันใดหรือ ?”

ซึ่งขณะนั้นทั้งท่านอะฮ์มัดและท่านฮุเซนก็ติดอยู่ที่สระเวยของ ท่านทั้งสองข้าง ท่านกล่าวว่า

“ก็ลูกชายทั้งสองคนของฉัน และของลูกสาวของฉันนี่ไงละ ข้าแต่อัลลอฮฺ แท้จริงพระองค์ทรงรู้ว่า ข้ารักเขาทั้งสอง ”

(ท่านกล่าวอย่างนี้ถึงสามครั้ง)(๕)

๖. ท่านฮะมุวัยนี ได้รายงานตามคำบอกเล่าจากสายสืบของเขาที่ได้รับคำบอกเล่ามาจากท่านอะมีรุลมุมินีน(อ)ว่า : แท้จริงท่านศาสดา(ศ)ได้จับมือของท่านอะฮ์มัดและท่านฮุเซน(ขอให้อัลลอฮฺทรงมีความปิติชื่นชมต่อท่านทั้งสอง)แล้วกล่าวว่า

“ผู้ใดรักฉัน และรักคนทั้งสองนี้ และรักบิดาของคนทั้งสองนี้ และรักมารดาของคนทั้งสองนี้ เขาจะอยู่ร่วมกับฉันในวันฟื้นคืนชีพในระดับที่เป็นฐานะของฉัน ” (๖)

(๕ (มะนาเกิบ อะมีรุลมุมินีน) อ (โคซอิบุน อัล-มะฆอชะลี หน้า ๓๗๔

(๖ (พระออดุซ-ซัมฏีน เล่ม ๒ หน้า ๓๖

บัญญัติเกี่ยวกับตำแหน่งคอลีฟะฮ์ของท่านอิมามสะอ์น(อ)

ในบทนำก่อนเริ่มต้นชีวประวัติของท่านอะมีรุลมุมินีน(อ) นั้น เราได้เสนอประมวลบัญญัติของท่านศาสนทูตผู้ยิ่งใหญ่(ศ)(๑) ที่ให้ไว้กับบรรดาอิมามทั้ง ๑๒ ท่าน(อ) ซึ่งในตอนนั้นเราได้กล่าวถึงชะเคียไปทั้งสิ้น ๔๔ ชะเคีย

(๑)ควรจะกล่าวไว้ด้วยว่า ประชาชาติอิสลามทั้งหลายไม่อาจอ้างได้เลยว่ามีบัญญัติมาในเรื่องตำแหน่งของคอลีฟะฮ์ของบุคคลต่างๆ ภายหลังจากท่านศาสนทูตแห่งอัลลอฮ์ (ศ) จวบจนถึงบรรดาคอลีฟะฮ์ในราชวงศ์อับบาซียะฮ์ แต่ในขณะเดียวกันนั้น ท่านก็สามารถพบเห็นประมวลบัญญัติว่าด้วยตำแหน่งอิมามแก่บรรดาอะฮ์ลุลบัยตุ(อ)ได้ และนี่ก็มีส่วนหนึ่งจากข้อแม้อีกมากมายของพวกเขา

ในขณะเดียวกันบรรดาชะเคียดังกล่าวเหล่านั้นก็มีบัญญัติเกี่ยวกับท่านอิมามสะอ์น(อ)และอิมามสุเซน(อ) โดยเฉพาะอีกด้วย เช่น ชะเคียของท่านศาสนทูตแห่งอัลลอฮ์(ศ)ที่กล่าวว่า

“บุตรชายสองคนของฉันนี้เป็นอิมามอยู่เสมอไม่ว่าในยามเย็น หรือยาม
นึ่ง” (๒)

นอกจากว่าจะมีบัญญัติจากท่านศาสนทูตแห่งอัลลอฮ์(ศ)อย่างชัดเจนเกี่ยวกับการดำรงตำแหน่งเป็นอิมามของบรรดาอิมามเหล่านี้(อ) แล้วท่านอิมามแต่ละท่านก็ได้บัญญัติแต่งตั้งอิมามท่านต่อๆ มาอีกด้วย

(๒) (อัล-อิรชาด หน้า ๒๐๔)

ในบทนี้ จะกล่าวถึงประมวลบัญญัติจากท่านอะมีรุลมุมินีน(อ)ที่มีต่อตำแหน่งของท่านอิมามสะอ์น(อ) บางตอนคือ

๑. รายงานจากท่านชะลิม บินกือยซ์ว่า :

ข้าขอยืนยันว่า ท่านอะมีรุลมุมินีน(อ)ได้สั่งเสียแก่ท่านสะอ์น(อ)ผู้เป็นบุตร และข้าขอยืนยันต่อคำสั่งเสียของท่านที่มีแก่ท่านสุเซน(อ) และท่านมุฮัมมัด สะนีฟียะฮ์ และลูก ๆ ของท่านทั้งหมด และบรรดาผู้นำของบรรดาผู้ปฏิบัติตามและอะฮ์ลุลบัยตฺของท่าน ต่อจากนั้นท่านได้มอบคัมภีร์และดาบแก่ท่านสะอ์น(อ) แล้วกล่าวว่า

“โอ้ลูกรัก ท่านศาสนทูตแห่งอัลลอฮ์(ศ)ได้บัญชาให้ข้าสั่งเสียไว้กับเจ้า และให้ข้ามอบคัมภีร์ของข้าและดาบของข้าให้แก่เจ้า เหมือนเมื่อตอนที่ท่านได้สั่งเสียแก่ข้า และมอบคัมภีร์และดาบของท่านให้แก่ข้าและได้สั่งข้าว่าให้สั่งเจ้าไว้ว่า ในยามที่ความตายจะมาถึงเจ้า เจ้าก็ต้องมอบมันให้แก่น้องชายของเจ้า นั่นคือสุเซน ”

ต่อจากนั้นท่านก็ได้หันไปยังอิมามสุเซน(อ) ผู้เป็นบุตรของท่านแล้วกล่าวว่า

“ ท่านศาสนทูตแห่งอัลลอฮ์(ศ)ได้บัญชาให้เจ้ามอบมันต่อไปยังบุตรของเจ้าคนนี้ ”

ต่อจากนั้นท่านก็ได้จับมือของท่านอะลี บินสุเซน(อ) แล้วกล่าวว่า

“ และท่านศาสนทูตแห่งอัลลอฮ์(ศ)ได้สั่งเจ้าว่า ให้มอบมันต่อไปยังมุฮัมมัด บินอะลี บุตรของเจ้า แล้วจงนำสลามจากท่านศาสนทูตแห่งอัลลอฮ์(ศ)และจากฉันฝากไปถึงเขาด้วย ” (๓)

(๓) (บินฮารุล-อันวารุ เล่ม ๑๐ หน้า ๘๕)

๒. ท่านอัศบัซฺ บินนะบาตะฮฺ ได้กล่าวว่า :

แท้จริงเมื่อครั้งที่ท่านอิมามอะลี(อ)ถูกอับนุมุลญิม(ชายถูกสาปแช่ง)ฟันจนได้รับบาดเจ็บสาหัสนั้น ท่านได้เรียกหาท่านอิมามอะฮ์ซัน(อ) และท่านอิมามสุเซน(อ) ให้เข้าไปหา แล้วกล่าวว่า

“แท้จริงพ่อจะต้องเสียชีวิตในคืนนี้จึงขอให้เจ้าทั้งสองฟังพ่อไว้ให้ดี เจ้านั้น อะฮ์ซันเอ๋ย ต้องเป็นทายาทของพ่อ (๔) และเป็นผู้ดำรงตำแหน่งภายหลังจากพ่อ ส่วนเจ้านั้น โอ้ สุเซน เจ้าต้องเป็นผู้ร่วมงานกับเขาในหน้าที่ทายาท จงเงียบเสียงและจงทำตามคำสั่งของเขาตราบเท่าที่เขาอยู่ ครั้นเมื่อเขาอำลาจากโลกนี้ไปแล้ว เจ้าคือผู้หลุดจากเขาและเป็นผู้ดำรงตำแหน่งต่อจากเขา”

(๔) ข้อบัญญัติเกี่ยวกับตำแหน่งตามที่บรรดานักปราชญ์ระบุไว้ อย่างเป็นเอกฉันท์นั้น มีอยู่ว่า

ท่านอับนุอับบาซฺได้ขึ้น ณ เบื้องหน้า ของท่านอะฮ์ซัน(อ)แล้วกล่าวว่า “ท่านทั้งหลาย นี่คือนุตรแห่งศาสนาของพวกท่าน และเป็นทายาทแห่งอิมามของพวกท่าน ขอให้เชื่อถือ ตามเขา พวกเขากล่าวว่า

เขาเป็นที่รักของเรา และเขาทรงไว้ซึ่งสิทธิที่จำเป็น แก่เราที่จะต้องรักเขา แล้วคนทั้งหลายก็เข้าทำการให้สัตยาบันต่อท่าน ดู อัล-อิรชาด หน้า ๑๕๒

แล้วท่านก็เขียนพินัยกรรมเป็นลายลักษณ์อักษรส่งเวียนไปยังสมาคมทั้งหลายของนักปราชญ์(๕)

ท่านอับนุ อะบิลอะดีด ได้กล่าวว่า : ท่านอิมามอะลี(อ)ได้มอบหมายตำแหน่งคอลีฟะฮฺให้แก่ท่านอิมามอะฮ์ซัน(อ) ในตอนที่ท่านจวนจะถึงแก่ชีวิต (๖)

(๕) (อิษบาตุล-ฮุคาศ์ เล่ม ๕ หน้า ๑๔๐

(๖) (ซัรฮฺ นะฮฺญุลบะลาเฆาะฮฺ เล่ม ๑ หน้า ๕๗

อิมามฮะซัน(อ) กับการเคารพภักดี(อิบาดะฮฺ)

ถ้าจะกล่าวถึงบรรดาอิมามแห่งอะฮ์ลุลบัยตุ(อ)ที่ได้ทุ่มเทชีวิตจิตใจสู่การเคารพภักดีอยู่เป็นเนืองนิตย์ และการทอ้งบ่นคำวิงวอนภาวนาอันมากมาย ความมีเกียรติคุณและความดีงามเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิต มีจริยธรรมอันประเสริฐสูงสุดแล้ว คนเหล่านี้(อ)คือศูนย์แห่งความดีงามเป็นจุดสุดยอดสำหรับเกียรติคุณ ท่านศาสนทูตแห่งอัลลอฮฺ(ศ)ได้มอบมรดกทางด้านจริยธรรมอันสูงส่งให้แก่เขาเหล่านั้น และท่านได้ปลูกฝังคนเหล่านั้นให้อยู่กับแบบแผนชีวิตและครรลองชีวิตของท่าน พวกเขาจึงมีโอกาสรับเอามาซึ่งจริยธรรมอันสุดประเสริฐ และความมีบุคลิกภาพอันทรงเกียรติ

เรื่องราวในภาคนี้จะว่าด้วย การเคารพภักดีของท่านอิมามฮะซัน(อ) ซึ่งไม่สามารถที่จะบรรยายให้ถึงที่สุดของความเหมาะสมได้ ทั้งในแง่ของความเห็นเล็กน้อย ความบากบั่น พากเพียรความนบนอบและความอ่อนน้อมดังที่เราจะกล่าวถึงเพียงบางส่วนจากเรื่องนี้

๑. ท่านอิมามศอดิก(อ) ได้กล่าวว่า : บิดาของฉันได้รับคำบอกเล่ามาจากบิดาของท่าน(อ)ว่า:

แท้จริง ท่านฮะซัน บุตรของอะลี บินอะบีฏอลิบ(อ) นั้น เป็นคนที่ทำการเคารพภักดีมากที่สุดสำหรับคนในสมัยของท่าน อีกทั้งเป็นคนที่สมณะที่สุด และมีความดีเด่นที่สุดในหมู่พวกเขา

เมื่อถึงเวลาไปบำเพ็ญฮัจญ์ ท่านจะเดินทางไปทำพิธีฮัจญ์ด้วยการเดินเท้าถึงแม้ว่าบางที่ท่านจะต้องเดินแบกของด้วยก็ตาม เมื่อท่านรำลึกถึงความตาย ท่านก็ร้องไห้ และเมื่อนึกถึงสุสานก็ร้องไห้ เมื่อนึกถึงการบังเกิดใหม่และการฟื้นคืนชีพก็ร้องไห้ เมื่อนึกถึงตอนเดินผ่านสะพานศิรอฎก็ร้องไห้

เมื่อนึกถึงการปรากฏตัวต่ออัลลอฮฺ(ช.บ.) ท่านก็นึกถึงมันด้วยอาการหวาดกลัวตัวสั่นเสมอในเรื่องนั้นและในยามที่ท่านดำรงการนมาซ ท่านจะท่มุเทชีวิตจิตใจอย่างสุดซึ้งต่อพระผู้อภิบาลของท่าน เมื่อท่านรำลึกถึงสวนสวรรค์และนรก ท่านก็รีบเร่งที่จะขอให้ปลอดภัย และวิงวอนขอสวนสวรรค์จากอัลลอฮฺ(ช.บ.) และขอความคุ้มครองต่อพระองค์ให้พ้นจากไฟนรกทุกครั้งที่ท่านอิมามอะฮ์ซัน(อ)อ่านพระมหาคัมภีร์อัลกุรอานถึงโองการที่เริ่มต้นว่า :

“ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا ”

ท่านจะตอบรับคำเรียกนี้เสมอ ไม่เคยขาดว่า

“ ข้าแต่อัลลอฮฺ ข้าขานรับแล้ว ”

ไม่ว่าท่านจะมองเห็นสิ่งใดรอบๆ ตัวท่าน ท่านก็จะต้องรำลึกอัลลอฮฺ(ช.บ.)เสมอ เป็นคนที่มีวาจาซื่อสัตย์ที่สุด และเป็นคนที่พูดจาจะจานที่สุดในการบรรดาคนสมัยนั้น(๑)

๒. ท่านอิมามอะฮ์ซัน(อ)เดินเท้าไปประกอบพิธีฮัจญ์ถึง ๒๕ ครั้ง โดยมีคนในตระกูลติดตามไปพร้อมกับท่านด้วย(๒)

(๑) อามาลีย ของซัยค์ อัศ-ศ็อดดูก หน้า ๑๕๑

(๒) กัซฟูล-มูมะฮฺ หน้า ๑๖๔ อัซฮาฟุร-รอฆิบีน ภาคผนวกของหนังสือ นูรุลอับศ็อร หน้า ๑๗๖

๓. เมื่อท่านอาบน้ำวูดู ท่านจะทรมานชีวิตจิตใจอย่างสุดซึ้ง ใบหน้าจะซีดเผือด เคยมีคนพูดกับท่านในเรื่องนี้ ท่านตอบว่า

“เป็นหน้าที่อย่างแท้จริงสำหรับทุกคนที่จะยืนต่อเบื้องพระพักตร์ของพระผู้อภิบาลแห่งบัลลังก์อัคร จะต้องมีสีหน้าซีดเผือด และทรมานชีวิตจิตใจของตนลงไปอย่างสุดซึ้ง ”

เมื่อท่านมาถึงบริเวณประตูของมัสยิด ท่านจะเงยศีรษะขึ้น แล้วกล่าวว่า

“ข้าแต่พระผู้เป็นเจ้าของข้า แยกของพระองค์มาหยุดอยู่ที่ประตูของพระองค์แล้ว ข้าแต่พระผู้ทรงไว้ซึ่งคุณธรรม บัดนี้ผู้กระทำความผิดมาหาพระองค์แล้ว ดังนั้นขอได้โปรดขจัดความน่ารังเกียจในตัวของคุณข้าออกไปด้วยความดีงามที่มีอยู่ ณ พระองค์เถิด โอ้ พระผู้ทรงเกรียงไกร ” (๓)

(๓) (อะอฺยานุช-ชีอะฮฺ ๔ กอฟ ๑/๑๓)

แบบแผนชีวิตอิมามอะฮ์ซาน(อ) รากฐานเดียวกับท่านศาสดา(ศ)

แบบแผนชีวิตของท่านอิมามอะฮ์ซาน(อ)เป็นแบบแผนชีวิตอย่างเดียวกับท่านศาสดา(ศ) และบิดาของท่าน(อ) เช่น การผ่อนปรนให้แก่คนทำความผิด การให้ออกสัปดาห์แก่คนที่ประสบความเดือดร้อนก่อนตัวอยู่เสมอ อีกทั้งในด้านอื่นๆ อันเป็นแง่มุมของการดำเนินชีวิตที่ประเสริฐ พรั่งพร้อมคุณลักษณะต่างๆ ที่มีเกียรติประชาชาติอิสลามในยุคปัจจุบันนี้จะใช้ความพยายามฝ่าอุปสรรคอย่างมากมายสักปานใด เพื่อจะมีโอกาสวางอยู่บนรากฐานของแบบแผนเหล่านี้ และเพื่อให้ได้มีโอกาสดำเนินชีวิตอยู่กับวิถีทางเส้นนี้ เพื่อนำเอาอดีตอันรุ่งโรจน์ ของตนกลับคืนมาอีกครั้งหนึ่ง

ในบทนี้ เราจะขอก้าวถึงแง่มุมบางประการจากแบบแผนชีวิตของท่านอิมามอะฮ์ซาน(อ)

๑. ท่านอิมามอะฮ์ซาน(อ)ได้กล่าวว่า

“ประชาชาติอาหรับที่ฉันควบคุมอยู่จะให้สันติภาพแก่ผู้ที่ทำให้สันติภาพจะต่อสู้กับคนที่ต่อสู้ถึงกระนั้นฉันก็จะได้เพื่อแสวงหาความปิติชื่นชมยังอัลลอฮ์(ช.บ.) และสงวนไว้ซึ่งเลือดเนื้อของมวลมุสลิม ” (๑)

(๑) อัซฮาฟุร-รอฆิบีน ภาคผนวกของหนังสือ นูรุล-อับศ็อร์ หน้า ๑๗๓

๒. ท่านมุบรริค และท่านอิบนุ อาอิชะฮฺ กล่าวว่า : มีชาวซีเรียคนหนึ่งแลเห็นท่านอิมามสะฮัน(อ)จีฟาหนะมา เขาก็เริ่มคำว่าทันที ส่วนท่านสะฮัน(อ)มิได้โต้ตอบแต่ประการใด ครั้นพอเขาสำเร็จแล้ว ท่านสะฮัน(อ)ก็หันไปยิ้มกับเขาแล้วกล่าวว่า

“โอ้ ท่านผู้อาวุโส ข้าพเจ้าคิดว่า ท่านคงเป็นคนแปลกหน้าอาจเข้าใจผิดได้ ถ้าท่านขอความเมตตาจากเรา เราจะมอบมันให้แก่ท่าน ถ้าท่านเอ่ยปากขอสิ่งใดเราก็จะตอบสนองแก่ท่าน ถ้าท่านขอคำแนะนำทาง เราก็นำทางให้แก่ท่าน ถ้าท่านต้องการขอให้เราช่วยแบกสัมภาระเราก็จะช่วยแบกมันให้แก่ท่าน ถ้าท่านขัดสนเรายินดีให้ทุกอย่างแก่ท่าน ถ้าท่านถูกติดตามเราก็นำให้การอุปการะแก่ท่าน ถ้าท่านประสงค์ที่จะทำอะไรเรายินดีกระทำให้แก่ท่าน ถ้าท่านมุ่งตรงมายังเรา ท่านก็เป็นแขกของเราจนกว่า ท่านจะเดินทางจากไป เพราะว่าสถานที่ที่ต้อนรับอย่างอบอุ่นมีอยู่ที่เรา ความเอื้อเฟื้ออันกว้างขวาง และทรัพย์สินอันมหาศาลก็มีอยู่ที่เรา ”

เมื่อชายคนนั้นฟังท่านพูดจบ ก็ถึงกับร้องไห้แล้วกล่าวว่า

“ฉันขอยืนยันว่า ท่านคือผู้ที่เป็นตัวแทนของอัลลอฮฺ(ช.บ.) ในหน้าแผ่นดินของพระองค์อัลลอฮฺ(ช.บ.)ทรงรู้ยิ่งว่า ที่ใดใครควรแก่การประทานคำสอนของพระองค์มา ตัวของท่านและบิดาของท่าน แต่ก่อนเป็นที่โกรธเกลียดของฉันมากที่สุด ในบรรดาสรรพสิ่งที่อัลลอฮฺ(ช.บ.)สร้างมา แต่บัดนี้ท่านเป็นที่รักของฉันที่สุดในบรรดาสรรพสิ่งที่อัลลอฮฺ(ช.บ.)สร้างมา ”

แล้วเขาก็เปลี่ยนมาขอเดินทางร่วมกับท่าน และเป็นแขกของท่านไปจนกระทั่งอำลาจากกันและเป็นคนที่มีความมั่นคงในความรักต่อบรรดาอิมามทั้งหลายตั้งแต่บัดนั้น(๒)

๓. ท่านอิมามสะอ์น(อ)เดินผ่านคนจนจำนวนหนึ่ง โดยที่คนเหล่านั้นก้มตัวลงที่พื้นดินซึ่งมีขนมปังหักตกอยู่ คนเหล่านั้นต่างก็เก็บขนมปังดังกล่าวมาเพื่อรับประทานกัน แล้วพวกเขาก็เรียกท่านให้เข้าไปร่วมรับประทานกับพวกเขาด้วย ท่านก็ตอบรับพวกเขาในเรื่องนี้พลางกล่าวว่า

“แท้จริงอัลลอฮฺ(ซ.บ.)ไม่ทรงรักบรรดาผู้โอหังบังอาจ ”

ครั้นเมื่อรับประทานเสร็จแล้ว ท่านก็เชิญคนเหล่านั้นไปเป็นแขกของท่าน โดยที่ท่านจัดอาหารและเครื่องนุ่งห่มให้แก่คนเหล่านั้นด้วย(๓)

๔. เคยมีคนถามท่านอิมามสะอ์น(ขอให้อัลลอฮฺทรงประทานความปิติชื่นชมต่อท่าน)ว่าเพราะเหตุใดที่เราเห็นอยู่เสมอว่า ท่านไม่เคยขัดใจผู้มารับบริจาคเลย ทั้ง ๆ ที่ท่านเองก็ขาดแคลน ?

ท่านตอบว่า “แท้จริงข้าพเจ้าคือผู้ขอต่ออัลลอฮฺ (ซ.บ.) ซึ่งข้าพเจ้าเป็นผู้ตั้งความหวังต่อพระองค์เหลือเกิน ข้าพเจ้าละเอียดใจมาก ถ้าหากข้าจะเป็นคนขอที่ขัดใจคนขอด้วยกัน แท้จริงอัลลอฮฺ (ซ.บ.) ทรงประทานความโปรดปรานของพระองค์ให้แก่ข้าอยู่เสมอ ๆ และทรงสัญญากับข้าว่า ให้ข้ามอบความโปรดปรานของพระองค์แก่ประชาชนต่อไป ดังนั้นข้าจึงหวั่นเกรงว่า ถ้าหากข้าผิดสัญญา พระองค์ก็จะตัดขาดข้อสัญญากับข้าด้วย ” (๔)

๕. ท่านอิมามมุซา บินญะอ์ฟัร(อ) กล่าวว่า “ทั้งท่านอิมามสะอ์น (อ) และอิมามสุเซน (อ) ไม่เคยยอมรับของขวัญชิ้นใด ๆ จากมุอาวิยะฮฺ บินอะบิซุฟยานเลย ” (๕)

(๒) (อัล-มะนากิบ เล่ม ๒ หน้า ๑๕๗ กัซฟุล-หม็อมมะฮฺ หน้า ๑๖๗ มะฎอติบฺุซ-ซุอูล เล่ม ๒ หน้า

๑๒ บางประโยคแตกต่างกันเล็กน้อย

(๓) (สะยาตุล-อิมามสะฮัน บินอะลี ของอัล-กูรชีฮ์ เล่ม ๑ หน้า ๑๑๕

(๔ (บุรูล-อับคีอร หน้า ๑๗๗

(๕ (มุสนัด อิมามมูซา บินญะอฺฟิร อ (หน้า ๔๔

คุณธรรมและความเฝื่อนของอิมามอะฮ์ซัน(อ)

ทุกคนที่อธิบายประวัติของท่านอิมามอะฮ์ซัน(อ) จะต้องกล่าวถึงคุณธรรมและความมีไมตรีจิตของท่านเสมอ ในฐานะที่ท่านเป็นขวัญและกำลังใจของประชาชาติอิสลาม ถ้าหากเราจะรวบรวมข้อความที่บรรดานักประวัติศาสตร์และนักปราชญ์ทั้งหลายกล่าวถึงเกียรติคุณของท่านอิมามอะฮ์ซัน(อ) แล้วแน่นอนเราจะได้นั่งสออีกเล่มหนึ่งต่างหากที่มีความหนามากกว่าหนังสือเล่มนี้ เราจะขอกล่าวสรุปเพียงบางประการที่คนเหล่านั้นกล่าวถึงดังนี้

๑. อัลลอฮ์(ซ.บ.) ทรงจัดแบ่งทรัพย์สินของท่านไว้สามวาระ จนกระทั่งว่าท่านต้องมอรับรองเข้าไปข้างหนึ่งและมีไว้ที่ตัวเองอีกข้างหนึ่ง(๑) และจ่ายทรัพย์สินของท่านเพื่ออัลลอฮ์(ซ.บ.)อีกสองวาระ(๒)

๒. มีชายคนหนึ่งมาหาท่านและขอของที่จำเป็นประการหนึ่งจากท่าน ท่านกล่าวแก่เขาว่า

“นี่แน่ะท่าน สิทธิในการขอของท่านมีต่อข้าโดยตรง มันยิ่งใหญ่สำหรับข้า และความรู้ในตัวข้ามาก เพราะมันเป็นสิ่งจำเป็นที่ยิ่งใหญ่เกินกว่าข้า มือของข้า หมดความสามารถที่จะต้านทานส่วนที่เป็นสิทธิของท่านได้ ทรัพย์สินสมบัติอันมากมายนั้น ในทัศนะของอัลลอฮ์(ซ.บ.)มันเป็นเพียงของเล็กๆ น้อยๆ อะไรก็ตามที่อยู่ในการครอบครองของข้าถือว่าเป็นความโปรดปรานที่ดีที่สุดของท่าน ถ้าหากท่านรับเอาไปจากข้าและยกออกไปให้พ้นจากข้าซึ่งความเกรงอกเกรงใจแล้ว ข้าก็ไม่ห่วงงเหงื่อส่วนที่เป็นหน้าที่ของท่านเลย ท่านกระทำไปเถิด ”

(๑) อัล-อิซติบศอ์ เล่ม ๒ หน้า ๑๔๒

(๒) อะอฺยูนาซ-ชีอะฮ์ ๔ กอฟ ๑/๒๖ อะชะดุล-ฆอบะฮ์ เล่ม ๒ หน้า ๑๒

เขากล่าวทันทีว่า “ข้าแต่บุตรของศาสนทูตแห่งอัลลอฮ์ (ศ) ข้าขอรับเพียง
ส่วนน้อย และขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อให้ และขออภัยในความขัดข้อง”
แล้วท่านอิมามฮะซัน(อ)ก็เรียกเจ้าหน้าที่คนหนึ่งมาช่วยคิดคำนวณทรัพย์สิน
ที่ต้องจ่ายให้จนมีจำนวนมากมายหลายรายการ

แล้วท่านกล่าวว่า “จงนำออกมาสักสามแสนดิรฮัม”

แล้วเขาก็นำมาให้ห้าหมื่นดิรฮัม

ท่านกล่าวว่า “แล้วไหน อีกห้าร้อย دينار”

เขากล่าวว่า “อยู่ที่นั่น”

ท่านกล่าวว่า “จงนำออกมา”

แล้วเขาก็นำออกมา จากนั้นท่านก็มอบทั้งเงินดิรฮัมและ دينار ให้แก่ชายคน
นั้นไป พลางกล่าวว่า “เชิญผู้ที่จะขมมันเข้ามาซิ”

ชายคนนั้นได้นำคนมาสองคน แล้วท่าน(อ)ก็ได้มอบเสื้อคลุมของท่าน
เพื่อเป็นค่าจ้างในการขนเงิน

เจ้าหน้าที่กล่าวว่า “ขอสาบานด้วยพระนามแห่งอัลลอฮ์ (ซ.บ.) เรา
ไม่มีดิรฮัมอยู่อีกเลย”

ท่านกล่าวว่า “ข้าหวังว่ารางวัลของข้าที่มีอยู่ ณ อัลลอฮ์ จะต้องยิ่งใหญ่
เสมอ” (๓)

๓. ท่านอิมามฮะซัน(อ)ได้ซื้อฝักระดานแผ่นหนึ่งจากคนกลุ่มหนึ่งในหมู่
ชาวอันศ็อร ในราคาสี่แสนดิรฮัม ต่อมาท่านได้รับฟังข่าวมาว่า คนเหล่านั้น
เที่ยวร้องขอ(ฝักระดาน)จากประชาชนท่านจึงได้คืนของกลับไปให้พวกเขา
(๔)

(๓) มะกฏอญิบ-ซุฮุด เล่ม ๒ หน้า ๑๐ อัล-ฟุสุล-มุอิมมะฮ์ หน้า ๑๓๕

(๔) อัซฮาฟุ-รอฆิบีน ภาคผนวกของหนังสือ นูรุล-อับศ็อร หน้า ๑๓๖

๔. ชาวอาหรับชนบทคนหนึ่งมาหาท่านอิมามสะอ์น(อ) แล้วท่านได้กล่าวกับเจ้าหน้าที่ของท่านว่า “จงนำเงินในตู้มอบให้เขาไปเถิด ”

ปรากฏว่าในนั้นมีเงินอยู่สองหมื่นดริฮัม แล้วท่านก็มอบให้เขาไป ชายคนนั้นกล่าวว่า

“ โอ้ นายข้า ทำไมท่านไม่วางเฉยต่อฉัน ท่านล่วงรู้ในความจำเป็นของฉันกระนั้นหรือ ?”

ท่านอิมามสะอ์น(อ)ได้กล่าวตอบเป็นกลอนว่า(๕)

“เรคือชนชั้นตระกูลหนึ่งอันอุดมสมบูรณ์ยิ่ง ความหวังและความปรารถนาได้ก่อเกิดมาในที่แห่งนั้น จินตวิสัยที่สุดก่อนที่คำถามจะมีต่อตัวของเรา เป็นที่เกรงขามสำหรับกระแสน้ำที่หลั่งไหล ถึงแม้ว่าทะเลได้ล่วงรู้ในความดีงามแห่งตระกูลของเราแล้วไซ้ มันจะเหือดแห้งลงทันที แม้จะท่วมท้นอยู่ก็ตามเพราะความละอาย ”

(๕ (อะอฺยูนาซ-ชีอะฮฺ ๔ กอฟ ๑/๑๐๕

๕. ครั้งหนึ่งท่านอิมามสะอ์น(อ) ท่านอิมามสุเซน(อ) และท่านอัลคุดลอซ บินญะอฺฟัร ออกเดินทางกลับจากทำพิธีฮัจญ์ ปรากฏว่าเสบียงที่นำติดตัวมาได้หมดลงไม่มีอะไรเหลือ คนทั้งสามหิวโหยและกระหายน้ำเป็นกำลัง แล้วพวกเขาก็เลิ่ลไปเห็นหญิงชราคนหนึ่งนั่งอยู่ในกระโจมกลางทะเลทราย ดังนั้นพวกเขาก็เข้าไปเพื่อขอน้ำดื่ม

นางได้กล่าวว่า

“มีแม่แพะตัวนี้แหละ พวกท่านริคนมมันออกมาดื่มน้ำแหละ”

แล้วทั้งสามคนก็ริคนมแพะออกมาดื่มน้ำแก้กระหาย ต่อมาทั้งสามก็ขออาหารจากนาง นางก็กล่าวว่า

“ไม่มีอะไรเลย นอกจากแพะตัวนี้แหละ ท่านทั้งสามเชือดกันเองเถิด”

แล้วคนหนึ่งในวันนั้นก็ทำการเชือดแพะ เสร็จแล้วก็ฆ่าแพะเนื้อออกมา ต่อจากนั้น นางก็จัดการช่วยเอาไปย่างให้คนทั้งสามรับประทาน เมื่อพวกเขารับประทานเสร็จเรียบร้อยแล้ว ก็กล่าวแก่นางว่า

“พวกเราเป็นคนในตระกูลกูเรช เราต้องเดินทางมาที่นี่อีก เมื่อเรากลับมาทางนี้ ขอให้ท่านเรียกเราเถิด พวกเราจะตอบแทนความดีแก่ท่าน” ต่อจากนั้นทั้งสามก็อำลาจากไป ครั้นในเวลาต่อมาสามีของนางก็เดินทางกลับมา แล้วนางก็เล่าเรื่องราวให้สามีของนางฟัง สามีกล่าวดำนิว่า

“เจ้าเชือดแพะให้เขาทำไม ในเมื่อเราไม่เคยรู้จักมาก่อนว่า พวกเขาเป็นใคร”

แล้วนางก็ตอบว่า “เขาเป็นชาวกูเรช”

ต่อจากนั้นไม่กี่วันนางมีความจำเป็นต้องเดินทางเข้าเมืองมะดีนะฮ์ เมื่อเดินทางไปถึง ท่านอิมามฮะซัน(อ)ก็เห็นนางซึ่งท่านยังจำได้ดี ท่านเข้ามาพูดกับนางว่า “ท่านยังจำข้าพเจ้าได้หรือไม่”

นางตอบว่า “จำไม่ได้”

ท่านกล่าวว่า “ข้าพเจ้าคือแขกของท่านในวันนั้นไงล่ะ”

แล้วท่านก็สั่งเจ้าหน้าที่จัดแพะมาหนึ่งพันตัว แล้วส่งมอบให้แก่นางและมอบเงินให้อีกหนึ่งพันดิณารุ

จากนั้นท่านให้คนนำนางไปพบท่านอิมามสุเซน(อ) ซึ่งท่านก็มอบให้นาง
อย่างนี้อีกเหมือนกัน แล้วส่งนางต่อไปหา

ท่านอับดุลลอฮฺ บินญะอฺฟร์(ร.ฎ.) ซึ่งท่านก็ปฏิบัติต่อนาง
เช่นเดียวกับท่านอิมามทั้งสอง(อ)

๖. ครั้งหนึ่งท่านอิมามสะอ์น(อ)ได้ยินเสียงชายคนหนึ่งวิงวอนขอจาก
พระผู้อภิบาลว่า

“ให้ประทานเครื่องยังชีพแก่เขาสักหนึ่งหมื่นดริฮัม ”

ทันใดนั้นท่านอิมามสะอ์น(อ)ก็รีบวิ่งไปที่บ้าน แล้วนำเงินจำนวน
ดังกล่าวมามอบให้ชายคนนั้น(๗)

(๖) (อิฮฺอฺฟา-รอมิบิน ภาคผนวกหนังสือนุรุด-อับศ็อร หน้า ๑๗๗ และอัล-ฟุศลุล-มุฮิมมะฮฺ หน้า
๑๔๐

(๗) (นุรุด-อับศ็อร หน้า ๑๗๖

คำปราศรัยอันทรงเกียรติของอิมามอะฮ์ซาน(อ)

คำปราศรัยของท่านอิมามอะฮ์ซาน(อ)ทั้งในช่วงสมัยที่บิดาของท่าน(อ)มีชีวิตอยู่และเสียชีวิตแล้ว มีอยู่มากมายรวมทั้งก่อนหน้าทำสัญญาสันติภาพและภายหลังจากนั้นด้วย ซึ่งถ้าหากเราจะรวบรวมคำปราศรัยของท่านทั้งหมดมาบันทึกก็จะเป็นหนังสืออีกเล่มหนึ่งต่างหาก

ส่วนคำปราศรัยในที่นี้จะรวบรวมในเรื่องการสรรเสริญต่ออัลลอฮ์(ซ.บ.) การขอพรให้แก่ท่านศาสนทูตของพระองค์(ศ)และกล่าวถึงคุณงามความดีของอะฮ์ลุลบัยตุ(อ) และเรียกร้องเชิญชวนสู่สัจธรรม ดังที่จะนำเสนอ ณ บัดนี้

คำปราศรัยเรื่องที่ ๑.

คำปราศรัยของอิมามอะฮ์ซาน(อ)ที่เมืองกูพะฮ์
เรื่อง....การต่อสู้

“มวลการสรรเสริญเป็นสิทธิของอัลลอฮ์(ซ.บ.) ผู้ทรงเกริกเกียรติเกรียงไกร ผู้ทรงเอกะแห่งอำนาจ ผู้ทรงเป็นใหญ่สูงสุดยิ่ง ไม่ว่าพวกท่านจะใช้คำพูดค่อย ๆ หรือดังก็ตาม ไม่ว่าทำเสียงแผ่วเบาในยามกลางคืน หรือเสียงที่ชัดเจนในตอนกลางวันก็เสมอกันทั้งนั้นสำหรับพระองค์ ข้าขอสรรเสริญต่อพระองค์ เนื่องในการทดสอบอันดีงาม และความโปรดปรานทั้งหลายต่างพากันเป็นที่ประจักษ์ และเนื่องในกรณีที่มีทั้งของที่เรารักและที่เราชัง อันได้แก่ความเดือดร้อนและความสะดวกสบาย และข้าขอปฏิญาณว่า ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลลอฮ์ ทรงเป็นเอกะ ไม่มีภาคีใดๆสำหรับพระองค์

และแน่นอนมุฮัมมัด(ศ) คือ บ่าวและศาสนทูตของพระองค์ พระองค์ทรงบัญญัติเรื่องตำแหน่งศาสดาของท่าน(ศ)ไว้แก่เรา และทรงเจาะจงให้ท่าน(ศ) เป็นที่ถูกประทานมา ซึ่งศาสน์ของพระองค์ และทรงบันดาลมายังท่าน(ศ) สถานะแห่งการคลับแคลจากพระองค์ และทรงคัดเลือกให้ท่าน(ศ)อยู่เหนือสรรพสิ่งของพระองค์ทั้งหมด และทรงส่งท่าน(ศ)มายังมวลมนุษย์และญิน ในขณะที่ยังเยาว์ ภูเขาเจี๊วด เชื่อฟังปฏิบัติตามชัยฏอน และทรยศต่อ พระผู้ทรงเมตตาอยู่ ขอให้อัลลอฮฺ(ช.บ.) โปรดประทานพรแก่ท่านและ ลูกหลานของท่าน และโปรดตอบแทนรางวัล แก่ท่าน(ศ)ให้ดีเลิศกว่ารางวัล ที่ทรงตอบแทนแก่ศาสนทูตทั้งปวง ถัดไปจากนี้ ข้าจะขอกล่าวต่อพวกท่านทั้งหลายในสิ่งที่พวกท่านต่างก็รู้ดีกันอยู่แล้ว ท่านอะมีรุลมุมินีน(อ)อะลี บินอะบีฏอลิบนั้น

อัลลอฮฺ(ช.บ.)ทรงชี้นำภารกิจของท่าน(อ)และทรงให้การสนับสนุนช่วยเหลือท่าน(อ) ท่าน(อ)ได้ส่งข้ามายังพวกท่านทั้งหลายเพื่อเชื้อเชิญท่านไปสู่สิ่งที่ถูกต้อง และพฤติกรรมที่เป็นไปตามคัมภีร์ และการต่อสู้ในวิถีทางของอัลลอฮฺ(ช.บ.) ถึงแม้ว่าความริบเร่งในเรื่องนี้จะเป็นสิ่งที่พวกท่านรังเกียจ ส่วนความล่าช้าในเรื่องนี้เป็นสิ่งที่พวกท่านพึงพอใจก็ตาม ถ้าหากอัลลอฮฺ(ช.บ.)ทรงประสงค์

แน่นอนที่สุดท่านทั้งหลายต่างทราบดีว่า ท่านอิมามอะลี(อ)ได้้นมาพร้อมกับท่านศาสนทูตแห่งอัลลอฮฺ(ศ)แต่เพียงผู้เดียวมาก่อน และในวันที่ท่าน(อ)ให้ความเชื่อมั่นต่อท่านศาสดา(ศ)นั้น ท่าน(อ) มีอายุเพียง ๑๐ ปี ต่อจากนั้น ท่าน (อ) ก็ได้ร่วมออกรบ พร้อมกับท่านศาสดา (ศ) ในทุกๆ สมรภูมิและปรากฏว่าการวินิจฉัยความของท่าน (อ) ล้วนเป็นที่ชื่นชอบของอัลลอฮฺ (ช.บ.) และเป็นการเชื่อฟังปฏิบัติตามต่อท่านศาสนทูตของพระองค์ (ศ) ผลงานอันดีงามของท่าน (อ) ที่มีในอิสลามนั้น

เป็นไปตามที่ท่านทั้งหลายทราบอยู่แล้ว และท่านศาสนทูตแห่งอัลลอฮ์ (ศ) มีแต่ความปิติชื่นชมต่อท่าน(อ)ตลอดมา จนกระทั่งท่านโอบกอดท่าน ศาสดา(ศ) ด้วยอ้อมแขนของท่านอาบน้ำให้แก่มะยิตของท่านศาสดา(ศ)ด้วย ตัวของท่านเองแต่ผู้เดียว โดยมีมะลาอิกะฮ์ทำหน้าที่อารักขาท่าน และพญานูบรชาของลุงของท่านได้ตักน้ำยื่นให้ท่าน ต่อจากนั้นท่านก็นำร่างของท่าน ศาสดา(ศ) ลงสู่หลุมฝังศพ ท่านศาสดา(ศ)เคยสั่งเสียท่าน(อ)ให้ชำระหนี้สิน ให้ และกิจการอื่นนอกเหนือจากนี้อีกมากมาย ทุกสิ่งเหล่านี้ล้วนแสดงถึงความโปรดปรานที่อัลลอฮ์(ช.บ.)ทรงมีต่อท่าน(อ)”

ต่อจากนั้นท่านก็กล่าวต่อว่า

“ขอสาบานด้วยนามของอัลลอฮ์(ช.บ.)ท่าน(อ)ไม่เคยเรียกร้องอันใด เพื่อตัวของท่าน(อ)เอง

แน่นอนที่สุดประชาชนสาวมิกัคดี ต่อท่านเหมือนอย่างการสาวมิกัคดี ของลูกอูฐในยามที่ถูกต้อนยังแหล่งน้ำ กล่าวคือคนทั้งหลายต่างพากันให้ สัตยابันต่อท่าน(อ)ว่า จะเป็นผู้ปฏิบัติตามต่อมาบรรดาผู้กระบัดสัตยابันใน หมู่พวกเขาก็ตัดขาดไปโดยที่มิได้เกิดมาจากสาเหตุอันใดจากตัวของท่าน และไม่มีความขัดแย้งอันใดที่นำมาโดยท่าน มันเป็นเรื่องของความริษยาและความละเมิดที่มีต่อท่าน

ท่านทั้งหลายที่เป็นป่าวของอัลลอฮ์(ช.บ.)จึงมีความสำรวมตนต่ออัลลอฮ์ (ช.บ.) และเชื่อฟังปฏิบัติตามพระองค์ จงอุตสาหะอย่างจริงจังและอดทน จง ขอความช่วยเหลือจากอัลลอฮ์(ช.บ.) และจงวนกลับมาหาขอเรียกร้องของ ท่านอะมีรุลมุมีนีน(อ)ที่มีต่อพวกท่าน อัลลอฮ์(ช.บ.) จะผูกมัดเรากับพวก ท่านอย่างที่เราผูกมัดบรรดาที่รักของพระองค์กับบรรดาผู้ปฏิบัติตามคำสั่ง ของพระองค์ให้แนบแน่นด้วยกัน

และทรงบันดาลให้เราทั้งหลาย ทั้งหลายมีความยำเกรงต่อพระองค์ และทรง
สนับสนุนเรา และท่านทั้งหลาย ในการต่อสู้กับศัตรูของพระองค์ ข้าขอการ
อภัยโทษจากอัลลอฮฺ(ซ.บ.)ผู้ทรงยิ่งใหญ่เพื่อตัวข้าและเพื่อท่านทั้งหลาย ”

(๑)

(๑) (อะฮฺยาซ-ชีอะฮฺ ๔ กอฟ ๑/๓๑)

คำปราศรัยเรื่องที่ ๒.

ท่านอะมีรุลมุมินีน(อ) เคยกล่าวกับท่านอิมามสะอ์น(อ)ว่า

“ จงลุกขึ้นซิ แล้วจงกล่าวคำปราศรัย เพราะฉันจะฟังคำปราศรัยของเจ้า ”
แล้วท่านอิมามสะอ์น(อ)ก็ลุกขึ้นยืนกล่าวว่า

“ มวลการสรรเสริญเป็นสิทธิของอัลลอฮฺ(ซ.บ.) ซึ่งถ้าหากใครพูด
พระองค์จะทรงได้ยินเสมอ และถ้าหากใครนิ่งเงียบ พระองค์จะทรงรู้ถึงสิ่งที่
อยู่ในจิตใจของเขาเสมอ ใครดำรงชีพอยู่

พระองค์ก็ทรงบันดาลปัจจัยยังชีพให้เสมอ ใครที่ตายลงก็จะไปสู่พระองค์
ในฐานะเป็นสถานที่คืนกลับเสมอ ต่อจากนั้น สุสานคือแหล่งพำนักของเรา
วันฟื้นคืนชีพคือ สถานที่นัดหมายของเรา

และอัลลอฮฺ(ซ.บ.)คือผู้ทรงเปิด เผยเรื่องราวของเรา แท้จริงอะลีคือบานประตู
ผู้ใดได้เข้าทางนี้ เขาคือผู้ศรัทธา และผู้ใดออกจากทางนี้ เขาคือผู้ปฏิเสธ
(กาเฟร)”

ถึงตอนนี้ ท่านอิมามอะลี(อ)ได้ลุกขึ้นไปหาท่าน พลงจับตัวของท่านแล้ว
กล่าวว่า

“ขอสาบานต่อบิดาและมารดาของข้า เชื่อสายเหล่านั้นส่วนหนึ่งย่อม
เป็นของอีกส่วนหนึ่งและอัลลอฮฺ(ซ.บ.)คือผู้ทรงไฉน ผู้ทรงรับรู้เสมอ”

(๒)

(๒) (อะอฺยานุช-ชีอะฮฺ ๔ กอฟ ๑/๓๑)

คำปราชัยเรื่องที่ ๓

หลังจากที่ท่านอะมีรุลมุมินีน(อ)วายชนม์แล้ว ท่านอิมามสะอ์น(อ) ได้
กล่าวคำปราชัยมีใจความตอนหนึ่งว่า

“แน่นอนยิ่ง เมื่อคืนนี้บุรุษผู้หนึ่งที่ผู้มึนธรรมในรุ่นก่อนไม่เคยมี
ผลงานที่ดีเด่นล้ำหน้าเกินเขา และคนมีคุณธรรมรุ่นหลังไม่เคยมีผลงานที่
ทัดเทียมกับเขา เขาได้วายชนม์ไปแล้ว แน่หนอนที่สุด

เขาเคยต่อสู้ร่วมกับท่านศาสนทูตแห่งอัลลอฮฺ(ศ)โดยเอาตัวเขาเองเข้าไป
ปกป้องท่าน และแน่นอนที่สุดเขาคือคนที่ถือธงของท่านศาสดานำหน้าท่าน
เสมอ โดยญิบรีลขนาบไหล่ของเขาทางด้านขวา
และมีกาอีลออยู่ทางด้านซ้าย เขาไม่เคยกลับมาจากการทำศึกโดยมิได้รับชัย
ชนะจากอัลลอฮฺ(ซ.บ.)

แน่นอนที่สุดเมื่อคืนนี้เอง เขาได้วายชนม์ไปแล้ว ซึ่งตรงกับคืนที่
นบีอิซา(อ)บุตรของมัรยัมเสด็จขึ้นสู่ฟากฟ้าและตรงกับคืนที่ ยูซะฮฺ บิน นูน
ทายาทของนบีมูซา(อ) วายชนม์เช่นกัน เขาไม่มีทรัพย์สินเงินทองส่วนตัวทั้ง
ไว้ข้างหลัง นอกจากเจ็ดร้อยดิรฮัม อันเป็นส่วนที่เหลือจากการบริจาคของ
ท่าน

ท่านต้องการเอาไปจับจ่ายเพื่อบริการคนในครอบครัวของท่าน ”

ต่อจากนั้นเสียงของอิมามสะซัน(อ)ก็ขาดหายไป ท่านร้องให้ ประชาชนก็ร้องให้ตาม

ต่อจากนั้นท่านได้กล่าวอีกว่า

“ ประชาชนทั้งหลาย คนที่รู้จักข้าก็รู้จักเป็นอย่างดีอยู่แล้ว ส่วนคนที่ยังไม่รู้จักข้าก็ขอบอกว่า ข้าคือสะซัน บุตรของมุฮัมมัด(ศ) ข้าคือบุตรของผู้แจ้งข่าวดี ข้าคือบุตรของผู้ตักเตือนให้ระวังภัย ข้าคือบุตรของผู้เชิญชวนสู่อัลลอฮฺ(ซ.บ.) โดยการอนุมัติของพระองค์ ข้าคือบุตรของแสงสว่าง เรืองรอง ข้ามาจากอะฮฺลุลบัยตุ(อ)ที่อัลลอฮฺ(ซ.บ.) ทรงขจัดมลทินออกไปจากพวกเขา และทรงชำระขัดเกลากพวกเขา ให้สะอาดบริสุทธิ์อย่างยิ่ง และเป็นพวกที่อัลลอฮฺ(ซ.บ.)ทรงมีบัญญัติไว้

ในคัมภีร์ของพระองค์ว่า ให้จงรักภักดีต่อพวกเขาที่พระองค์ทรงตรัสว่า “และผู้ใดประกอบความดีงามอันหนึ่ง เราจะสนองตอบแก่เขาซึ่ง ความดีงามในนั้น ”

การประกอบความดีตามความหมายในโองการนี้คือ การให้ความรักต่อพวกเรา อะฮฺลุลบัยตุ(อ)” (๓)

(๓) (มะกะดิลุก-ฎอลิบีฮีน หน้า ๓๕

คำปราชัยเรื่องที่ ๔.

ท่านอับดุลเราะฮ์มาน บินญุนคุบ รายงานคำบอกเล่าจากบิดาของเขาและคนอื่นๆ ว่าหลังจากที่ท่านอิมามอะลี(อ)วายชนม์แล้ว ประชาชนทั้งหลายได้มาทำการให้สัตยาบันต่อท่านอิมามสะอ์น บินอะลี(อ)

แล้วท่านอิมามได้กล่าวว่า

“มวลการสรรเสริญเป็นของอัลลอฮฺ(ช.บ.) เนื่องในกรณีที่พระองค์ทรงดำเนินภารกิจหนึ่ง ลุ่ล่งไป และทรงกำหนดความดีงามไว้เฉพาะส่วนและทรงครอบคลุมภารกิจหนึ่งๆ ไว้ ทรงเป็นผู้ประทานการอภัยอย่างเหลือล้น มวลการสรรเสริญแด่พระองค์ที่ทรงบันดาลความโปรดปรานของพระองค์ให้แก่เราอย่างสมบูรณ์ และเราจำต้องสนองตอบต่อพระองค์เพื่อความปิติชื่นชมของพระองค์ แท้จริงโลกนี้เป็นสถานที่แห่งการทดสอบ และมีพินัยทุกสิ่งที่อยู่ในโลกล้วนสูญสลาย

แน่นอนที่สุด อัลลอฮฺ(ช.บ.)ทรงบอกเล่าถึงเรื่องราวของมันให้แก่พวกเรา เพื่อให้เราใคร่ครวญ ดังนั้นพระองค์จึงทรงมอบพันธะสัญญาในเรื่องคำเตือนมาเพื่อเราจะได้ไม่มีข้ออ้างอีก ในเมื่อคำตักเตือนมาแล้ว ดังนั้นท่านทั้งหลายจงยึดหลักสมณะในสิ่งที่มีการสูญสลาย และจงแสวงหาในสิ่งที่มั่นคงถาวร และจงยำเกรงต่ออัลลอฮฺ(ช.บ.) ทั้งในที่ลับและที่เปิดเผย

แท้จริงอิมามอะลี(อ)นั้น ไม่ว่าในสมัยที่มีชีวิตอยู่หรือ เสียชีวิตไปแล้ว ชีวิตของท่านดำเนินไปตามขอบเขตจำกัด ท่านตายไปตามกำหนดวาระ และแท้จริงข้าขอให้สัตยาบันต่อท่านทั้งหลายว่า พวกท่านจะต้องให้ความสันติสุขกับผู้ที่ทำให้ความสันติสุข และจงต่อสู้กับผู้ที่ทำให้ความสันติสุข”

แล้วคนทั้งหลายก็ให้สัตยาบันต่อท่านตามนี้(๔)

(๔ (อัด-เตฮีด หน้า ๓๗๘

คำปราศรัยเรื่องที่ ๕.

ท่านอะบี ญะมีละฮฺ รายงานว่า : แท้จริงท่านอิมามอะฮ์มัด บินอะลี(อ)นั้น เมื่อตอนที่ท่านอิมามอะลี(อ)ถูกลอบสังหาร ท่านอยู่ทางด้านหลังในขณะที่พวกเรากำลังมาช่วยกัน ก็มีชายคนหนึ่งกระโดดเข้ามาทำร้ายท่าน จนเกิดอาการช้ำตรงบริเวณสะเอวของท่าน ท่านเจ็บอยู่เป็นเวลาหนึ่งเดือน หลังจากนั้น ท่านได้ขึ้นไปยืนที่มิมบร แล้วกล่าวว่า

“ชาวอิรักทั้งหลาย จงยำเกรงต่ออัลลอฮฺ(ซ.บ.) ในเรื่องของพวกเรา เพราะเราคือผู้ปกครองและแขกของพวกท่าน แท้จริงพวกเราคือ อะฮ์ลุลบัยตุ ที่อัลลอฮฺ(ซ.บ.)ตรัสถึงพวกเขาไว้ว่า :

“อันที่จริงอัลลอฮฺทรงประสงค์ที่จะขจัดมลทินออกไปจากสุเจ้า โอ้อะฮ์ลุลบัยตุและทรงชำระศักดิ์เกลาสุเจ้าให้สะอาดบริสุทธิ์อย่างแท้จริง”

ตลอดเวลาที่กล่าวคำปราศรัย เราเห็นว่ามีชายคนหนึ่งที่มีสติรูปร่างให้อยู่อย่างไม่หยุดหย่อน(๕)

(๕) มะนาเกิบอะลี อะมรุลมุมินีน (อ (ของอิบนุอัล-มะฆะชะลี หน้า ๓๘๓

คำปราศรัยเรื่องที่ ๖

เมื่อครั้งที่ท่านอิมามอะฮ์มัด(อ)ยอมรับข้อเสนอสันติภาพได้กล่าวคำปราศรัย ใจความว่า

“พวกเราขอสาบานด้วยพระนามของอัลลอฮฺ(ซ.บ.)ว่า : เรายังไม่หายสงสัยและยังใส่ใจต่อชาวฮาม(ซีเรียในปัจจุบัน)อยู่

อันที่จริงแล้วที่เราต่อสู้กับชาวซาม เราดำเนินการด้วยวิธีที่สันติและอดทน แต่แล้วความสันติกลับก่อให้เกิดศัตรู ความอดทนกลับก่อให้เกิดความเจ็บปวด เมื่อครั้งที่พวกท่านออกเดินทางทำสงครามศิฟฟินนั้น พวกท่านให้ศาสนานำหน้าโลก แต่บัดนี้พวกท่านเปลี่ยนไปโดยให้โลกนำหน้าศาสนา เน้นอนระหว่างสงครามทั้งสองครั้ง พวกท่านเปลี่ยนไป เมื่อสงครามศิฟฟิน พวกท่านร้องไห้ เมื่อสงครามนะสุรอวาน พวกท่านแสวงหาประโยชน์ อันว่าผู้ยังเหลืออยู่กลับพ่ายแพ้ ส่วนผู้ที่ร้องไห้กลับได้ประโยชน์ เน้นอนกรณีที่มูอาวิยะฮ์เสนอแก่เรามาขึ้น

เป็นเรื่องที่ไม่มีเกียรติยศ และไม่มีคุณธรรมเลย ดังนั้นถ้าหากพวกท่านต้องการพบกับความตาย

เราก็จะปฏิเสธเขาไป แล้วเราจะให้อัลลอฮ์(ซ.บ.)พิพากษาเขาด้วยคมดาบ แต่ถ้าหากพวกท่านต้องการชีวิตอยู่ เราก็จะตอบรับเขา และเราจะถือเอาหลักการอันเป็นที่พอใจสำหรับพวกท่าน ”

ปรากฏว่าประชาชนร้องตะโกนจากทุกสารทิศว่า

“ การคงอยู่ การคงอยู่ ” (๖)

(๖) (อัล-กามิด ฟิตดริค เล่ม ๕ หน้า ๔๐๖)

คำปราศรัยเรื่องที่ ๗.

เมื่อครั้งที่มูอาวิยะฮ์เข้ามาในเมืองกูฟะฮ์นั้น อัมรฺ บินอัล-อาศ ได้แนะนำเขาว่าให้เขาสั่งท่านอิมามสะฮัน(อ)ขึ้นกล่าวคำปราศรัย เขารู้สึกมีอาการหวาดหวั่น พลังกล่าวกับท่านอิมามว่า

“ โปรดลุกขึ้น แล้วกล่าวคำปราศรัย ”

ท่านอิมามสะอ์น(อ)ได้ลุกขึ้น และกล่าวคำปราศรัยว่า

“ประชาชนทั้งหลาย แท้จริงอัลลอฮฺ(ซ.บ.)ทรงนำทางพวกท่านโดยคนแรกในหมู่พวกเราและปกป้องเลือดเนื้อของพวกท่านโดยคนสุดท้ายในหมู่พวกเรา พวกเราก็คืออะฮฺลุลบัยตุ(อ)แห่งศาสดาของพวกท่าน ที่อัลลอฮฺ(ซ.บ.)ทรงจัดมลทินออกไปจากพวกเรา และทรงชำระจิตใจพวกเราให้สะอาดบริสุทธิ์อย่างยิ่ง แท้จริงสำหรับภารกิจอันนี้มีเวลา กำหนดชั่วระยะเวลาหนึ่ง โลกนี้ก็มีเพียงชั่วคราว เพราะอัลลอฮฺ(ซ.บ.)ตรัสกับศาสดา(ศ)ของพระองค์ว่า “แท้จริงโลกนี้บางทีอาจเป็นพิษภัยแก่พวกเจ้า และเป็นที่ทำให้ความสุขเพียงชั่วขณะหนึ่งเท่านั้น ”

ปรากฏว่าประชาชนพากันร้องไห้ จนมูอาวิยะฮฺหันไปทางอัมรฺ แล้วกล่าวว่า “นี่เป็นความคิดของท่าน ” (๗)

(๗ (ดัชกิเราะตุล-ค่อวาศ หน้า ๑๑๔

คำปราศรัยเรื่องที่ ๘.

มีคนพูดกับมูอาวิยะฮฺในวันหนึ่งว่า

“หากท่านสั่งให้สะอ์น บุตรของ อะลี บินอะบีฏอลิบขึ้นบนมิมบร์แล้ว กล่าวคำปราศรัยเพื่ออธิบายแก่ประชาชนแล้ว จะเป็นการบั่นทอนตัวของเขาเอง”

แล้วเขาก็เรียกท่านสะอ์น(อ)โดยกล่าวว่า

“โปรดขึ้นบนมิมบร์ แล้วพูด ถ้อยคำอันเป็นคำสอนแก่เรา”

ท่านอิมามสะอ์น(อ)ได้ขึ้นไปยืนบนมิมบร์ แล้วกล่าวคำสรรเสริญสุดุดิอัลลอฮฺ(ซ.บ.)

ต่อจากนั้นท่านกล่าวว่า

“ประชาชนทั้งหลาย ใครที่รู้จักฉันอยู่แล้วก็ย่อมรู้จักฉันเป็นอย่างดี ส่วนคนที่ยังไม่รู้จักก็ขอบอกว่า ฉันคือสะอ์น บุตรของอะลี บินอะบีฏอลิบ และบุตรของหัวหน้าสตรีทั้งหลายในจักรภพนี้ ท่านหญิงฟาฏิมะฮ์ บุตรีของท่านศาสนทูตแห่งอัลลอฮ์(ศ) ฉันคือบุตรผู้ประเสริฐสุดจากสรรพสิ่งทั้งมวลของพระองค์อัลลอฮ์(ซ.บ.) ฉันเป็นบุตรของศาสดา(ศ) ฉันคือบุตรของผู้ทรงสิทธิในเกียรติยศทั้งปวง ฉันคือบุตรของผู้มีสิทธิในสัญญาอนิหาร และหลักฐานอันชัดแจ้ง ฉันคือบุตรของอะมีรุลมุมินีน ฉันคือผู้ที่ถูกผลักไสจากสิทธิ์โดยชอบธรรมของฉัน ฉันและสุเซนผู้เป็นน้องชายคือหัวหน้าของชายหนุ่มชาวสวรรค์ ฉันคือบุตรของที่สถิตย์หินดำ อันจำริญ(ฮัร-รูกน)และสถานที่ขึ้นของนบีอิบรอฮีม(อ)ตรงบริเวณบัยตุลลอฮ์(มะกอม) ฉันคือบุตรแห่งมັกกะฮ์และมินา ฉันคือบุตรแห่งมัช ฮัร และอะรอฟาต ”

มูอาวิยะฮ์ กล่าวแก่ท่านว่า “โอ้อะบานูฮัมมัด จงเอาเรื่องที่เป็นเนื้อหาหายุค การกล่าวอย่างนี้ได้แล้ว ”

ท่านอิมามสะอ์น(อ)กล่าวต่อไปว่า

“ กระแสลมจะถูกเป่าออกไป ความร้อนจะทำให้สุกงอม ความเย็นจะทำให้ชุ่มชื้น ”

ต่อจากนั้นท่านอิมามสะอ์น(อ)ก็หันกลับมากล่าวอีกว่า

“ฉันคืออิมามสำหรับสรรพสิ่งของอัลลอฮ์(ซ.บ.) และเป็นบุตรของมุฮัมมัด ศาสนทูตแห่งอัลลอฮ์(ศ)”

ปรากฏว่ามูอาวียะฮ์ กล่าวว่าท่านอิมามจะพูดประโยคต่อจากนั้น ในเรื่องที่ทำให้ประชาชนติเตียนตัวเขา ก็เลยกล่าวว่า

“โอ้อะบานูฮัมมัด โปรดลงมาเถิด เเท่าที่ผ่านมาก็พอแล้ว”

ท่านอิมามสะฮัน(อ)ก็ลงมาทันที(๘)

(๘) อะมาลีฮ์ของท่านซัยคฺศ็อดดูก หน้า ๑๕๑

พินัยกรรม :

บันทึกแห่งประวัติศาสตร์

กระบวนตำราเกี่ยวกับชีวประวัติทั้งหลายนั้นเต็มไปด้วยบันทึกเกี่ยวกับพินัยกรรมของบรรดาอิมามแห่งอะฮ์ลุลบัยตุ(อ)ที่มีไว้สำหรับผู้ที่จะเจริญรอยตามและให้ความรักต่อพวกเขา ในพินัยกรรมเหล่านี้ครอบคลุมถึงเรื่องคำสอนในด้านต่าง ๆ จริยธรรมมารยาท และการเชิญชวนสู่สัจธรรม ถ้าหากพวกเราจะรวบรวมบันทึกพินัยกรรม คำสั่งเสียของบรรดาอะฮ์ลุลบัยตุ(อ)ที่มีมาถึงเราทั้งหมดแล้วไซ้ แน่แน่นอนที่สุดมันจะเป็นตำราที่มีขนาดใหญ่โตที่ประชาชาติอิสลามมีความจำเป็นต้องการที่จะนำมันมาศึกษาเพื่อความเจริญก้าวหน้าทางศาสนาของตน ในบทนี้เราจะบันทึกเกี่ยวกับข้อมูลบางประการจากพินัยกรรมของอิมามท่านสะฮัน(อ)ดังต่อไปนี้

๑. พินัยกรรมของอิมามสะฮัน(อ)แก่บุตรของท่าน และบุตรของน้องชายมีดังนี้

“โอ้บุตรของข้า และบุตรแห่งน้องชายข้า วันนี้เจ้ายังเป็นผู้เยาว์สำหรับคนในกลุ่มหนึ่ง แต่เจ้าต้องมั่นใจว่า ในวันข้างหน้าเจ้าจะต้องเป็นผู้อาวุโสของคนอีกกลุ่มหนึ่ง ดังนั้นเจ้าจงเล่าเรียนศึกษาหาความรู้ คนไหนที่ไม่มีความสามารถรายงานหรือจดจำก็ให้เขาบันทึกไว้ และเอาไปเก็บไว้ที่บ้านของตน” (๑)

(๑) (อัล-สะฮัน บินอะลี ของท่านอับดุลกอดีร์ อะหมัด อัล-ยูซุฟ หน้า ๖๖

๒. พินัยกรรมหนึ่งของท่านสะซัน(อ)มีใจความว่า

“โอ้ บุตรหลานของอาดัม จงยับยั้งตนให้พ้นจากข้อห้ามของอัลลอฮ์ (ช.บ.) แล้วเจ้าจะเป็นผู้เคารพภักดี จงพอใจในสิ่งที่อัลลอฮ์(ช.บ.)แบ่งสรรให้ แล้วเจ้าจะเป็นคนที่มั่งมี จงทำความดีกับเครือญาติรอบ ๆ ตัวเจ้าแล้วเจ้าจะเป็นคนมีความสันติสุข จงเป็นมิตรกับประชาชนให้ได้ตามที่เจ้าชอบให้ เขาเป็นมิตรกับเจ้า แล้วเจ้าจะเป็นคนที่ยุติธรรม เพราะเหตุว่าในหมู่พวกเจ้าทั้งหลาย จะมีชนกลุ่มหนึ่งที่สะสมทรัพย์สินไว้ เป็นอันมาก ก่อสร้างบ้านเรือนโคดเด่น มีการตั้งความหวังอันยาวไกล แต่แล้วการเก็บสะสมของคนเหล่านั้นล้มเหลว ผลงานของคนเหล่านั้น เป็นของล่อลวงและสถานที่อาศัยของคนเหล่านั้นคือ สุสาน ”

“โอ้ บุตรหลานของอาดัม แท้จริงแล้วนับตั้งแต่เจ้าออกมาจากครรภ์มารดา ไม่วายที่เจ้าอยู่ในภาวะที่ทาลายอายุขัยของเจ้าเองตลอดมา ดังนั้นจงฉวยโอกาสที่เจ้ามีอยู่เพื่อรับมือกับสิ่งที่จะเกิดขึ้นแก่เจ้า เพราะว่าผู้ศรัทธานั้นย่อมแสวงหาเสบียงเอาไว้ ส่วนผู้ปฏิเสธ(กาเฟร)นั้นย่อมแสวงหาแต่ความสุข ” (๒)

(๒) อะอฺยูนาซ-ชีอะฮ์ ๔ กอฟ ๑๐๑/๑

๓. เมื่อครั้งที่ท่านอิมามสะซัน(อ)นอนป่วยก่อนถึงแก่การวายชนม์นั้น

ญุนาดะฮฺ บินอะบิอุมัยยะฮฺได้เข้ามาหาแล้วกล่าวว่า

“ข้าแต่ผู้เป็นบุตรของศาสนทูตแห่งอัลลอฮฺ(ศ)ได้โปรดให้คำชี้แนะแก่ข้าด้วย”

ท่านกล่าวว่า “ได้ซิ จงเตรียมตัวให้พร้อมเพื่อการเดินทางของเจ้า
จงหาเสบียงไว้ก่อนวาระสุดท้ายของเจ้าจะมาถึง จงรู้ไว้ว่าเจ้าแสวงหาชีวิต
ทางโลก ส่วนความตาย มันแสวงหาชีวิตของเจ้า

จงอย่ากังวลใจกับวันที่มาไม่ถึงเจ้า จงรู้ไว้ด้วยว่า ทรัพย์สินอันใดก็ตามที่
เจ้าเสาะหามา ถ้ามันมากเกินไปกำลังของเจ้าแล้วไซ้ มันย่อมเป็นกองคลัง
สำหรับคนอื่นทั้งสิ้น จงรู้ไว้เถิดว่า อันใดที่เป็นของซึ่งได้รับการหวงห้าม
ย่อมมีบทลงโทษ อันใดที่เป็นของซึ่งได้รับการกลางแกลงสงสย ย่อมมีข้อ
ตำหนิ ดังนั้นจงพักพิงในโลกนี้เยี่ยงเรือนพักของผู้ตาย จงเสาะหาเอามาจาก
มัน เพียงที่มันพอแก่เจ้า

ดังนั้นอันใดที่เป็นของซึ่งได้รับการอนุญาต เจ้าก็จะมีสมณะในสิ่งนั้นๆ
ส่วนอันใดที่เป็นของซึ่งได้รับการหวงห้าม มันย่อมหาได้เป็นเสบียงไม่
เจ้าจงถือปฏิบัติต่อสิ่งนั้นเหมือนอย่างที่เขาปฏิบัติต่อของคนตาย ถ้าหากมัน
เป็นของที่ได้รับการตำหนิ มันก็มีแต่xonนำตำหนิทั้งสิ้น จงทำงานเพื่อชีวิต
ทางโลก จงคิดว่าเจ้าต้องใช้ชีวิตอยู่ตลอดเวลา แต่จงทำงานเพื่อปรโลก จงตั้ง
ว่า เจ้าจะต้องตายในวันพรุ่งนี้ และในเมื่อเจ้าต้องการเกียรติยศ แต่ไม่มีบริวาร
และต้องการบารมีแต่ไม่มีอำนาจ เจ้าก็จงออกมาจากความต่ำต้อยแห่งการ
ทรยศต่อ อัลลอฮฺ(ช.บ.)เพื่อไปสู่เกียรติยศแห่งการเชื่อฟังปฏิบัติตามอัลลอฮฺ
(ช.บ.) ในเมื่อเจ้าจำเป็นต้องเป็นมิตรกับบุคคลใดก็จงเป็นมิตรกับคนที่จะ
เสริมคุณค่าให้แก่เจ้าได้ในยามที่เจ้าเป็นมิตรกับเขา

ในเมื่อเจ้าได้รับใช้เขา เขาก็จะทำหน้าที่ปกป้องเจ้าได้ ในเมื่อเจ้าต้องการความช่วยเหลือ เขาจะให้ความช่วยเหลือเจ้าได้ ถ้าหากเจ้าพูด เขาจะเชื่อคำพูดของเจ้า หากเจ้าแสดงไม่จริงใจ เขาจะยังมีไม่จริงใจต่อเจ้า ถ้าหากเจ้าให้การสนับสนุน เขาจะรับการสนับสนุนอย่างดี ถ้าหากความบกพร่องปรากฏมาจากเจ้า เขาจะปรับให้มันสมบูรณ์ ถ้าหากเขาเห็นความดีในตัวเจ้า เขาจะจดจำ ถ้าหากเจ้าขออะไรจากเขา เขาก็จะให้เจ้า ถ้าเจ้าเจียบเฉยต่อเขา เขาจะเป็นฝ่ายเริ่มต้นต่อเจ้า ถ้าหากมีการประณามในเรื่องใดเรื่องหนึ่งเกิดขึ้นต่อตัวเจ้า และมีการดูหมิ่นเจ้า

การมองเจ้าในแง่ร้ายจะต้องไม่มีมาจากเขา ไม่จริงใจจากเขาที่เคยมีต่อเจ้าจะไม่เปลี่ยนแปลงไป เขาจะไม่ทำลายเจ้าจากข้อเท็จจริงทั้งหลาย ” (๑)

(๒) อะอฺยูนาซ-ซื่อละฮ์ ๔ กอฟ ๑๐๕/๑

จดหมายจากท่านอิมามอะฮ์ซัน(อ)

ในบทนี้เราจะนำจดหมายฉบับต่าง ๆ ที่ท่านอิมามอะฮ์ซัน(อ)ส่งให้
มูอาวิยะฮฺและบุคคลอื่นๆมาเสนอ โดยที่เนื้อหาที่มีอยู่ในจดหมายเหล่านี้
คือภาพทางประวัติศาสตร์ตอนหนึ่ง ในช่วงที่มีอุปสรรคพร้อมๆ กับเป็นการ
เรียกร้องยังอัลลอฮฺ(ช.บ.) และเชิดชูพจนารถของพระองค์ อีกทั้งปกป้อง
ศาสนาของพระองค์ ดังที่เราจะกล่าวถึง ณ บัดนี้

จดหมายฉบับที่ ๑.

เป็นจดหมายที่ท่านอิมามอะฮ์ซัน(อ)ส่งถึงมูอาวิยะฮฺ ไปพร้อมกับท่าน
ญุนดุบ บินอับดุลลอฮฺ อัล-อะชะดี

ด้วยพระนามแห่งอัลลอฮฺ ผู้ทรงกรุณาปรานี ผู้ทรงเมตตาอยู่เป็นนิจรันดร์
จากบ่าวของอัลลอฮฺ(ช.บ.) อัล-อะฮ์ซัน(อ) บุตรของอะมีรุลมุมีนีน
ถึง มูอาวิยะฮฺ บินอะบีซุฟยาน
อัสลามอะลัยกุม
อัมมาบะอูดุ..... ข้าขอสรรเสริญต่ออัลลอฮฺ(ช.บ.) ซึ่งไม่มีพระเจ้าอื่นใด
นอกจากพระองค์

แท้จริงอัลลอฮฺ(ช.บ.)ผู้ทรงสูงสุดได้ส่งศาสดามุฮัมมัด(ศ)มาเพื่อเป็นความ
เมตตาแก่สากล และเป็นความโปรดปรานแก่บรรดาผู้ศรัทธาตลอดจนถึง
มนุษยชาติทั้งมวล

ดั่งโองการที่ว่า

“เพื่อเขาจะได้ตักเตือนบุคคลที่มีชีวิตจิตใจ และเขาจะได้สำแดงความจริงแห่งพจนารถให้เป็นที่ปรากฏแก่บรรดาพวกปฏิเสธ(กาฟิริน)”

(ยาซีน: ๗๐)

ดังนั้นเขาจึงประกาศสาส์นต่าง ๆ ของอัลลอฮฺ(ซ.บ.)และดำรงไว้ซึ่งคำสั่งของอัลลอฮฺ(ซ.บ.) จนกระทั่งอัลลอฮฺ(ซ.บ.)ทรงรับเอาชีวิตเขาไป

โดยปราศจากการบกพร่องในหน้าที่ จนกระทั่งอัลลอฮฺ(ซ.บ.)สำแดงความเป็นสัจธรรมให้เป็นที่ปรากฏเพราะเขา และเอาชนะการตั้งภาคีจนเป็นผลสำเร็จ เพราะเขา และทรงช่วยเหลือบรรดาผู้ศรัทธาเพราะเขา และทรงให้พวกอาหรับมีเกียรติเพราะเขาโดยเฉพาะชาวกุเรซสูงศักดิ์ได้ก็เพราะเขา ดังที่ทรงมีโองการว่า

“และแท้จริง อัลกุรอานคือเกียรติยศสำหรับเจ้า และพรรคพวกของเจ้า”

ครั้นเมื่อท่านศาสนทูตแห่งอัลลอฮฺได้วายชนม์แล้ว ชาวอาหรับต่างก็พากันยื้อแย่งอำนาจของเขา จนพวกกุเรซกล่าวว่า

“เราคือเผ่าพันธุ์ของเขาเป็นคนในครอบครัวของเขา และเป็นผู้ทรงสิทธิ์ในตัวของเขา ท่านทั้งหลายไม่มีสิทธิ์ที่จะมาแย่งอำนาจการปกครองและสิทธิของเขาต่อประชาชนไปจากพวกเรา”

ดังนั้นชาวอาหรับทั้งหลายจึงลงความเห็นว่ ความเป็นจริงควรจะต้องเป็นไปตามที่พวกกุเรซพูด และถื่อนี่คือข้อพิสูจน์ของพวกเขานในเรื่องนี้ที่มีต่อคนที่มาแย่งภารกิจของมุฮัมมัด(ศ)ไปจากพวกเขา พวกอาหรับจึงยินยอมมอบให้พวกเขาไป และยอมรับในข้อนี้โดยคุณุญ

ต่อจากนั้น พวกเราก็อุทธรณ์ต่อพวกกุเรซ เหมือนอย่างที่ว่าพวกเขาอุทธรณ์ต่อชาวอาหรับ แต่แล้วพวกกุเรซก็ได้ให้ความยุติธรรมต่อเรา เหมือนอย่างที่ว่าชาวอาหรับให้ความยุติธรรมต่อพวกเขา แท้จริงกรณีที่พวกเขามีสิทธิในการกิจอันนี้เหนือกว่าชาวอาหรับทั้งหลายนั้น เป็นเรื่องที่ยุติธรรมและชอบด้วยเหตุผลแล้ว แต่ในเมื่อพวกเราเป็นอะฮ์ลุลบัยตุ(อ)และทายาทของมุฮัมมัด(ศ) ทำการอุทธรณ์ต่อพวกเขา และขอความเป็นธรรมจากพวกเขาซึ่งมีแต่ความเป็นศัตรูต่อเรา พวกเขายกฏีเศรและจัดประชุมลงมติเพื่อสร้างอธรรมและฉ้อฉลเรา ความเลวร้ายจากพวกเขา ได้ประสบกับพวกเรา ดังนั้นอัลลอฮฺ(ช.บ.) คือผู้ทรงให้สัญญา พระองค์คือผู้คุ้มครอง พระองค์คือผู้ทรงให้ความช่วยเหลือ แน่แน่นอนที่สุด

เราแปลกใจเป็นอย่างยิ่งกับการกลฉวยของผู้นายโอกาสต่อสิทธิอันชอบธรรมของเรา ในเรื่องที่เป็นสิทธิของเราและในเรื่องอำนาจการปกครองแห่งนบี(ศ)ของเรา ในขณะที่ถ้าหากพวกเขาเป็นผู้ที่มีเกียรติ และอยู่ในระดับแนวหน้าของอิสลาม เราจึงหยุดยั้งในอันที่จะยื้อแย่งกับพวกเขา เพราะหวั่นเกรงต่อศาสนาว่า พวกหลอกหลวง(มุนาฟิก)กับพลพรรคต่างๆ ของศัตรูจะเห็นว่าในเรื่องนี้มีการฉ้อฉล แล้วพวกเขาจะถือโอกาสแทรกแซง หรือไม่ก็จะทำให้เรื่องนี้เป็นสาเหตุหนึ่งที่พวกเขาสามารถสร้างความเสียหายให้เกิดขึ้นแก่ศาสนาได้

บัดนี้มุอาวิยะฮฺ เอีย มันเป็นเรื่องที่น่าประหลาดใจจริงๆ สำหรับการกลฉวยของเจ้าที่มีต่อกิจการที่เจ้าไม่มีสิทธิ ไม่มีแม้แต่เกียรติทางศาสนา ไม่มีอะไรที่จะเป็นผลงานอันน่ายกย่องในอิสลาม

เจ้าเป็นเพียงบุตรของพรรคๆ หนึ่งในบรรดาพรรคทั้งหลาย เป็นบุตรของชาวกุเรซคนหนึ่งที่เป็นศัตรูของศาสนทูตแห่งอัลลอฮฺ(ศ)แต่ทว่าอัลลอฮฺ(ช.บ.)จะประทานความพ่ายแพ้แก่เจ้าแล้วเจ้าจะตกต่ำ เจ้าจะรู้ว่าสถานะในบั้นปลายที่ดีจะเป็นของใคร

ขอสาบานด้วยพระนามของอัลลอฮฺ(ช.บ.) เจ้าจะได้รับโชคผลจากพระเจ้าผู้
อภิบาลของเจ้าเพียงเล็กน้อยเท่านั้น ต่อจากนั้นเจ้าจะต้องเสียใจในสิ่งที่เจ้าได้
กระทำลงไป ด้วยมือของเจ้าเอง และอัลลอฮฺ(ช.บ.)จะไม่ทรงอธรรมแต่
ประการใดกับปวงบ่าวของพระองค์

แท้จริงท่านอิมามอะลี(ขอให้อัลลอฮฺทรงประทานความปิติชื่นชมแก่
ท่าน) ไม่เคยล่วงเกินวิถีทางของพระองค์ ความเมตตาของอัลลอฮฺ(ช.บ.)มีต่อ
เขาในวันที่เขาจบชีวิต และในวันที่อัลลอฮฺ(ช.บ.) ให้ความโปรดปรานแก่เขา
ด้วยอิสลาม และในวันที่เขาจะฟื้นคืนชีพ บรรดามุสลิมมอบหมายภารกิจภาย
หลังจากเขาให้แก่ข้า

ดังนั้นข้าขอวิงวอนต่ออัลลอฮฺ(ช.บ.)ว่าโปรดอย่าเพิ่มสิ่งที่ไม่คงทนใน
โลกนี้ให้แก่เราด้วยประการใดๆ อันเป็นการบั่นทอนต่อเราซึ่งเกียรติคุณอันดี
งามของพระองค์ในปรโลก

อันที่จริงแล้ว ที่ข้าเขียนจดหมายถึงเจ้าก็เนื่องจากความรับผิดชอบในสิ่งที่
มีอยู่ระหว่างข้ากับอัลลอฮฺ(ช.บ.) ในกรณีของเจ้าและสำหรับข้าในข้อนี้

ถ้าหากเจ้ากระทำก็จะมีโชคดีสำหรับชีวิต และจะเป็นผลดีแก่มวลมุสลิม
ดังนั้นจงหยุดยั้งการล่วงละเมิดในสิ่งผิด และจงเข้ามาสู่หนทางที่ประชาชน
ทั้งหลายเข้ามา

อันได้แก่การให้สัตยาบันต่อข้า เพราะเจ้าเองก็ทราบดีว่า ข้าเป็นผู้มีสิทธิ์
ในกิจการอันนี้มากกว่าเจ้าตามทัศนะของอัลลอฮฺ(ช.บ.)และของทุกคนที่มี
ความคิดอ่าน และที่มีหัวใจยินยอมต่อพระองค์ จงสำรวจตนต่ออัลลอฮฺ
(ช.บ.) และจงละเว้นการละเมิด จงสงวนไว้ซึ่งเลือดเนื้อของมวลมุสลิม

ขอสาบานด้วยพระนามของอัลลอฮฺ(ช.บ.) ความดีที่เจ้าจะได้รับในยามที่เจ้าเข้าพบกับอัลลอฮฺ(ช.บ.) โดยสงวนเลือดเนื้อพวกเขานั้น ย่อมมีมากกว่าในยามที่เจ้าเข้าพบพระองค์เพราะเหตุของมัน

ดังนั้นจงเข้ามาสู่ความสันติและการเชื่อฟังปฏิบัติตาม และจงอย่าขัดแย้งหน้าที่ที่มีคนเป็นเจ้าของซึ่งเขาเป็นคนแรกที่มีสิทธิในหน้าที่นั้นมากกว่าเจ้า เพื่อที่ว่าอัลลอฮฺ(ช.บ.)จะทรงดับกองเพลิงไปเพราะเรื่องนี้ และเพื่อให้สังคมส่วนรวมเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน มีความสมานฉันท์ระหว่างกัน แต่หากเจ้าปฏิเสธ เจ้าก็มีแต่หลงไหลไปในความมัวเมาของเจ้าเอง ข้าก็จะล้อมกรอบเจ้าด้วยบรรดามุสลิม แล้วจะพิพากษาเจ้าจนกว่าอัลลอฮฺ(ช.บ.)จะทรงตัดสินระหว่างเราทั้งสอง พระองค์คือผู้ทรงพิพากษาที่ประเสริฐยิ่ง(๑)

(๑) มะกอดิลฎ-ฎอลิบิน ยีน หน้า ๓๓

จดหมายฉบับที่ ๒.

เมื่อครั้งที่มูอาวิยะฮฺทราบข่าวเกี่ยวกับการวายนม้ของอะมีรุลมุมีนีน(อ) และข่าวการให้สัตยาบันต่อท่านอิมามสะอ์น(อ)บุตรชายของท่านอิมาม อะลี(อ) โดยประชากรทั้งหลาย เขาได้ส่งชายคนหนึ่งในตระกูลอัล-ฮุมัยรฺไป สอดแนมยังเมืองกุฟะฮฺ และส่งอีกคนหนึ่งจากตระกูลบะนี อัล-กีนไปสอดแนมยังเมืองบัศเราะฮฺเพื่อบันทึกเรื่องราวส่งไปให้เขา และให้ใส่ร้ายท่านอิมามสะอ์น(อ)

แล้วเขาก็ออกคำสั่งให้คนในตระกูลอัล-ฮุมัยรฺออกมาจากเมืองกุฟะฮฺ เมื่อออกมาแล้วเขาก็สั่งให้ประหารชีวิตเสีย และเขียนจดหมายไปยังเมืองบัศเราะฮฺเพื่อเอาคนในตระกูลบะนี อัล-กีนออกมา เมื่อออกมาแล้วเขาก็สั่งให้ประหารชีวิตเสียอีก ท่านอิมามสะอ์น(อ)ได้เขียนจดหมายถึงมูอาวิยะฮฺว่า....

ด้วยพระนามแห่งอัลลอฮฺ

ผู้ทรงกรุณาปรานี ผู้ทรงเมตตาอยู่เป็นนรันดร์

จากบ่าวของอัลลอฮฺ(ซ.บ.) อัล-สะอ์น(อ) บุตรของอะมีรุลมุมีนีน

ถึง มูอาวิยะฮฺ บินอะบีซุฟยาน

อัลลามุอะลียกุม.....

อัมมาบะฮฺดู... .. เจ้ายังส่งคนไปเพื่อสอดแนมและลอบสังหารผู้คน
อีก และเจ้ายังจับดาสดอ์ร่ากับว่า เจ้าชอบการเผชิญหน้าเหลือเกิน มีข่าว
ว่าเจ้าไม่สมหวัง เพราะเจ้ามิได้เคืองแค้นกับผู้ที่มิชอบพิสูจน์

อุปมาเรื่องของเจ้าในคราวนี้เหมือนอย่างกับคำของคนหนึ่งที่กล่าวว่า :
“ จงบอกคนที่ชอบขัดแย้งกับคนที่ล่วงลับไปแล้วว่าให้เตรียมตัวเพื่อ
พบกับสภาพที่เหมือนเดิมกับอีกคนหนึ่ง ” (๒)

(๒) (อัล-อิรชาด หน้า ๑๕๓)

จดหมายฉบับที่ ๓.

ชาวบัศเราะฮ์ส่งจดหมายถึงท่านฉบับหนึ่ง เพื่อขอความเห็นของท่าน
อิมามสะอ์น(อ) ในปัญหาทางวิชาการเรื่อง “อัล-ญับร์”
(ความเชื่อที่ว่าทุกสิ่งทุกอย่างดำเนินไปตามที่อัลลอฮ์ (ช.บ.) ทรงลิขิต
กำหนด)

ท่านอิมาม(อ)ได้ตอบเป็นจดหมายว่า

ด้วยพระนามแห่งอัลลอฮ์

ผู้ทรงกรุณาปรานี ผู้ทรงเมตตาอยู่เป็นนิจรันดร์

จากบ่าวของอัลลอฮ์(ช.บ.) อัล-สะอ์น(อ) บุตรของอะมีรุลมุมีนีน

ถึง ชาวบัศเราะฮ์

อัสลามุอะลัยกุม.....

อัมมาบะอูดุ... ..ผู้ใดที่ไม่ศรัทธาต่ออัลลอฮ์(ช.บ.)และต่ออภิญญา
ควบคุมของพระองค์ และการกำหนดของพระองค์เท่ากับเป็นผู้ปฏิเสธ แต่
ใครโยนความบาปของตนให้แก่พระผู้อภิบาลก็เท่ากับเป็นคนทรยศ

แท้จริงอัลลอฮฺ(ช.บ.)ไม่ทรงกระทำในสิ่งที่น่ารังเกียจ และไม่ล่วงละเมิดตามอารมณ์ เพราะพระองค์คือผู้ทรงครอบครองอาณาจักรของพวกเขาทັังมวล เป็นผู้ทรงเดชานุภาพควบคุมความสามารถของพวกเขา กล่าวคือถ้าหากพวกเขากระทำในสิ่งที่ถูกต้อง พระองค์ก็จะไม่ละเลยเรื่องที่อยู่ระหว่างพวกเขากับสิ่งที่พวกเขากระทำ ดังนั้นถ้าหากพวกเขาไม่กระทำ พระองค์ก็มิได้บีบบังคับพวกเขาในเรื่องนั้นเลย กล่าวคือ ถ้าหากอัลลอฮฺ(ช.บ.)ทรงบีบบังคับปวงบ่าวให้กระทำในสิ่งที่ถูกต้อง แน่อนรางวัลก็เป็นอันตกไปจากพวกเขา และถ้าหากทรงบีบบังคับพวกเขาให้กระทำความชั่ว แน่อนการลงโทษก็ย่อมจะเป็นอันตกไปจากพวกเขาเช่นกัน แต่ถ้าหากทรงละเลยพวกเขาแล้วไซ้ แน่อนก็เท่ากับพระองค์ทรงขาดสมรรถภาพในการควบคุมกำหนด แต่ในหมู่พวกเขาก็มีเจตนารมณ์ของพระองค์ซึ่งมันแผ่เงาเร้นต่อพวกเขา กล่าวคือถ้าหากพวกเขากระทำในสิ่งที่ถูกต้อง มันก็จะเป็นความโปรดปรานแก่พวกเขาเอง แต่ถ้าหากพวกเขากระทำในสิ่งที่มีความชั่ว มันก็จะเป็นข้อพิสูจน์สำหรับพวกเขา(๓)

(๓) ญัมสะเราะฮฺ รอซาอิล อัล-อะร็อบ เล่ม ๒ หน้า ๒๕

สุภาษิต :

โอสถบำบัดโรค

ชีวิตของบรรดาอิมาม(อ)แห่งอะฮ์ลุลบัยตุ้นั้นคือ พลังที่นำมวลมุสลิมไปสู่
วิถีทางของอัลลอฮ์(ช.บ.) และความปิติชื่นชมยังพระองค์และเป็นการเน้นให้
มีการเชื่อฟังปฏิบัติตามพระองค์ กล่าวคือ บรรดาอิมาม(อ) เป็นสื่อในเรื่อง
เหล่านี้ทุกๆ วิถีทาง แบบแผนชีวิตของบรรดาอิมาม(อ)มิได้เป็นเพียงบทเรียน
อย่างเดียวเท่านั้น หากยังหมายความว่าไปถึงคำปราศรัย พินัยกรรม คำสั่งเสีย
จดหมาย ดังที่บรรดานักประวัติศาสตร์ได้ รวบรวมถ้อยคำของพวกท่านมา
บันทึกไว้โดยสังเขป

ด้วยพระนามแห่งอัลลอฮ์(ช.บ.)พระองค์ทรงเป็นพยานได้ว่า
ไม่มีเรื่องราวของผู้ใดมีรายละเอียดเสมอเหมือนกับบรรดาท่านเหล่านั้น
เรื่องราวเหล่านี้คือ กลั้วแห่งคำสอน และเป็นโอสถหลายขนานสำหรับ
บำบัดรักษาโรคต่าง ๆ ทางสังคมของพวกเรา และเป็นการเรียกร้องเชิญชวน
สู่ศีลธรรมและความดีงาม

ในบทนี้เราจะเสนอสุภาษิตบางประการจากถ้อยคำของท่านอิมามอะฮ์
(อ) ดังนี้

๑. จงอย่าเร่งให้ความบาปต้องพบกับบทลงโทษ แต่จงหาวิธีทางอย่างใด
อย่างหนึ่งมาแก้ไขในระหว่างนั้น

๒. การหยอกล้อจะกัดกร่อนบารมี แต่การเพิ่มบารมีอยู่ที่การนิ่งเงียบ

๓. โอกาสที่ดีมักจะจากไปอย่างรวดเร็ว และกลับมาช้าเสมอ

๔. ความสุขจะไม่เป็นที่รับรู้เสมอในยามที่มันมีอยู่ แต่มันจะเป็นที่รู้จักทันทีที่มันจากไป

๕. จะปรึกษาหารือกับคนกลุ่มใดก็จะเป็นไปตามแนวโน้มของคนกลุ่มนั้น

๖. คนเลวย่อมไม่รู้คุณค่าของความดีงาม

๗. ความดีที่ไม่มีความชั่วใดๆ แอบแฝงได้แก่ การรู้คุณค่าของความโปรดปราน และอดทนต่อความทุกข์ยาก

๘. ความอับอายยังให้ความเจ็บน้อยกว่าไฟนรก

๙. มนุษย์จะวิบัติด้วยเหตุ ๓ ประการ การทะนงตัว ความโลภ

และการริษยา

การทะนงตัว คือ การทำลายศาสนา และด้วยเหตุนี้เองอภิสจึงถูกสาปแช่ง

ความโลภคือ ศัตรูของตนเองและด้วยเหตุนี้ที่อาดัม(อ)ถูกขับออกจากสวรรค์

การริษยาคือ ที่ตั้งของความชั่ว และด้วยเหตุนี้ที่กอบิลสังหารฮาบีล

๑๐. ไม่มีการมีมารยาทใดสำหรับคนที่ไร้ปัญญา ไม่มีลักษณะของชาย
ชาติสำหรับคนที่ไม่มีความมุ่งมั่นเอาจริงเอาจัง ไม่มีความละอายใดสำหรับ
คนที่ไม่มีความศรัทธา สูดยอคแห่งการมีปัญญาคือการพบปะพูดคุยกับผู้อื่นด้วย
ลักษณะที่สวามิฉัน ด้วยกับปัญญาเท่านั้นที่จะเข้าถึงซึ่งโลกทั้งสอง ผู้ใดที่ไม่
ใช้สติปัญญา เขาก็จะไม่สามารถเข้าถึงซึ่งโลกนี้ และ โลกหน้า(๑)

๑๑. จริยธรรมที่สูงสุดยอคมี ๑๐ ประการ

(๑) รักษาสัจจะไว้โดยวาจา

(๒) รักษาสัจจะไว้ด้วยความเดือดร้อน

(๓) บริจาคแก่ผู้ขอ

(๔) มีมารยาทที่ดีงาม

(๕) มีความบากบั่นในการทำงาน

(๖) มีไมตรีต่อญาติมิตร

(๗) มีเมตตาธรรมต่อเพื่อนบ้าน

(๘) รู้จักเคารพสิทธิของผู้อื่น

(๙) ให้เกียรติต่อแขก

(๑๐) หัวใจของสิ่งเหล่านี้คือความละอาย

๑๒. การสูญเสียสิ่งที่ต้องการดีกว่าการขอจากคนที่มิได้เป็นเจ้าของในสิ่ง
นั้นจริง(๒)

๑๓. ฉันไม่เห็นผู้ธรรมคนใดที่ละม้ายคล้ายคลึงกับผู้อุกธรรม มากกว่า
ผู้ที่อิจจาริยา

(หมายความว่า ผู้มีจิตอิจจาริยานั้นมีสภาพเป็นทั้งผู้ธรรม (ต่อผู้อื่น)
และตัวเองก็ถูกอุกธรรมจากการอิจจาริยานั้น)(๑)

๑๔. จงเอาความรู้ของเจ้าสอนผู้อื่นและจงศึกษาความรู้จากคนอื่น เมื่อนั้น
ความร้อนของเจ้าจะแข็งแกร่ง และเจ้าจะรู้ในสิ่งที่ไม่เคยรู้(๔)

๑๕. แท้จริงอัลลอฮฺ(ซ.บ.)ทรงรำลึกถึงเจ้าอยู่ ดังนั้นเจ้าจงรำลึกถึง
พระองค์ และทรงเล็งดูเจ้าอยู่ ดังนั้นจงขอบคุณต่อพระองค์

๑๖. ถ้ากิจกรรมอันเป็นนะวาฟิล(ที่ควรแก่การกระทำ)จะทำลายกิจกรรม
อันเป็นวาญิบ(ข้อบังคับ) เจ้าก็จงละทิ้งนะวาฟิลนั้นเสีย

๑๗. ผู้ใดที่เตือนสติตัวเองอยู่เสมอ หลังจากการเดินทางเขาก็ถูกยอมรับ

๑๘. ระหว่างพวกเจ้ากับคำตักเตือน แท้จริงมันคือม่านแห่งเกียรติยศ

๑๙. ใครที่แสวงหาการเคารพภักดี เขาก็จะได้รับการขัดเกลา

๒๐. การตัดขาดจากความรู้ คือข้อบกพร่องของผู้ศึกษาเล่าเรียน(๕)

๒๑. สิ่งที่ดีที่สุดของความดีงามคือมารยาทที่ดี(๖)

-
- (๑) อะฮฺยานุช-ชีอะฮฺ ๔ กอฟ ๑๐๗/๑
(๒) อัลอะซัน บินอะลี ของอัลดุล-กอดิร อะหมัด อัล-ยูซุฟ หน้าที่ ๖๐
(๓) มะฎอลิบุซซุล หน้า ๖๕ พิมพ์ครั้งที่ ๑
(๔) กัซฟุล-ญุมมะฮฺ หน้า ๑๗๐
(๕) ตะฮ์ฟุล-อุกูล หน้า ๑๖๕
(๖) อัล-คิสอล หน้า ๒๕

คำตอบอันชาญฉลาดของท่านอิมามอะฮฺซาน(อ)

ในบทนี้เราขอแนะนำการตอบปัญหาของท่านอิมามอะฮฺซาน(อ)ในเรื่องที่เกี่ยวกับอัลลาค(จริยธรรมอันดีงาม) การรู้จักพระผู้เป็นเจ้าและกิริยามารยาทอันงดงาม คำตอบของท่านอิมาม (อ) นี้ท่านจะไม่เห็นมันในหนังสือเล่มอื่นๆ ที่เกี่ยวกับอัลลาค หรือแม้แต่หนังสือของนักปราชญ์แห่งอิสลามเลย บางปัญหาที่จะกล่าวถึงต่อไปนี้ บิดาของท่านคือท่านอะลี อะมีรุลมุมินีน(อ) ได้เคยถามท่านอิมามอะฮฺซาน(อ)แล้ว ท่านก็กล่าวถึงความประเสริฐอันสูงส่งของท่านอิมาม(อ) ยกย่องต่อตำแหน่งอันสูงสุดของท่านอิมาม(อ) อันเป็นการแสดงให้เห็นถึงความดีงามเป็นพิเศษของท่าน

ดูเหมือนว่าบางคำถามยากมากถึง ขนาดที่ว่าไม่น่าจะมีคำตอบเลยเกี่ยวกับคำถามนั้น เช่นคำถามของกษัตริย์โรมัน ซึ่งมันไม่เป็นการง่ายเลยที่จะตอบคำถามเหล่านั้น แต่ทว่าบรรดาอิมามแห่งอะฮฺลุลบัยตุ(อ)นั้น พวกเขาได้รับการเรียนรู้และการสั่งสอนมาจากบรรพบุรุษของเขา ซึ่งมาจากท่านอิมามอะลี(อ)อันได้รับมาจากอัลลอฮฺ(ซ.บ.)นั่นเอง

เราจะกล่าวถึง บางคำตอบของท่านอิมามสะอ์น(อ)สำหรับคำถามต่าง ๆ
ในบางเรื่อง ฉบับนี้

ถาม-ตอบ เรื่องที่ ๑.

ท่านอะลี อะมีรุลมุมินีน(อ)ผู้เป็นบิดาของท่านอิมามสะอ์น(อ)ได้ถามลูก
ของท่านดังนี้

ถาม “โอ้ ลูกรัก สิ่งกีดขวาง คืออะไร?”

ตอบ “สิ่งกีดขวางก็ คือ การป้องกันความเลวร้ายด้วยการกระทำความดี”

ถาม “การมีเกียรติ คืออะไร?”

ตอบ “คือการดูแลวงศ์วานญาติ และการยอมรับความผิด”

ถาม “ความเป็นชายหาตรี คืออะไร?”

ตอบ “คือการรู้จักหักห้ามใจตัวเอง และการรู้จักใช้ทรัพย์สิน”

ถาม “ความเลวทราม คำซ้ำ คืออะไร?”

ตอบ “การพิจารณาแบบมั่งง่าย และขัดขวางผู้ต่ำต้อย”

ถาม “สิ่งที่น่ายกย่องคืออะไร?”

ตอบ “การอดสหายพยายามทั้งในยามลำบากและยามสุขสบาย”

ถาม “การตระหนี่ คืออะไร?”

ตอบ “คือการที่ท่านเห็นสิ่งที่มีอยู่ในมือเป็นความสิ้นเปลือง
(ถ้าจะจ่ายไป) ส่วนสิ่งที่จ่ายไปแล้วถือเป็นความสูญเสีย”

ถาม “ภราดรภาพคืออะไร?”

ตอบ “ความซื่อสัตย์ต่อสัญญาทั้งในยามทุกข์ยากและเดือดร้อน”

ถาม “ความซื่อสัตย์คืออะไร?”

ตอบ “กล้าต่อกรกับเพื่อนฝูง แต่หนีจากศัตรู”

ถาม “สิ่งที่ถือว่าเป็นโชคคืออะไร?”

ตอบ “ความปรารถนาในการสร้างตัว และการอยู่ตามสมควรในโลกนี้”

ถาม “ความอดทน อดกลั้นคืออะไร?”

ตอบ “การระงับความโกรธ และควบคุมตนเองได้”

ถาม “ความร่ำรวยคืออะไร”

ตอบ “ความพึงพอใจต่อสิ่งที่อัลลอฮ์ (ซ.บ.) จัดสรรให้ แม้เพียงน้อยนิด อันที่จริงแล้วความร่ำรวยก็คือจิตใจที่รู้จักพอ”

ถาม “ความยากจนคืออะไร?”

ตอบ “ความปรารถนา อยากได้ในทุกสิ่ง”

ถาม “อุปสรรคคืออะไร?”

ตอบ “ความทุกข์ยากแสนลำเค็ญ”

ถาม “ความทุกข์คืออะไร?”

ตอบ “คำพูดของท่านไม่ได้ให้ความหมายอะไรแก่ตัวท่านเลย”

ถาม “ความสง่างามคืออะไร?”

ตอบ “การให้แม่อยู่ในสภาพมีหนี้สิน”

ถาม “ความรับผิดชอบอยู่ที่ไหน?”

ตอบ “การพูดในสิ่งที่มิได้พิสูจน์”

ถาม “ความดีคืออะไร?”

ตอบ “การให้ในยามที่ถูกล้อ และอภัยในยามที่ถูกประทุษร้าย”

ถาม-ตอบ เรื่องที่ ๒

ท่านอิมามสะอ์น(อ)ถูกถามถึงของสิบชนิดที่มีบางชนิดแข็งแกร่งกว่าอีกชนิดหนึ่ง

ท่านอิมามสะอ์น(อ)ตอบว่า

“สิ่งที่แข็งแกร่งที่สุดที่อัลลอฮฺ(ช.บ.)ทรงสร้างมาคือหิน และสิ่งที่แข็งแกร่งกว่ามันก็คือเหล็ก หินจะถูกตัดด้วยกับเหล็ก สิ่งที่แข็งแกร่งยิ่งกว่าเหล็กก็คือไฟ เพราะมันจะหลอมละลายเหล็ก สิ่งที่มีอำนาจมากกว่าไฟก็คือน้ำ สิ่งที่เหนือกว่าน้ำก็คือก้อนเมฆ สิ่งที่เหนือกว่าก้อนเมฆก็คือลม ซึ่งมันจะพัดพาก้อนเมฆไป สิ่งที่มีอำนาจเหนือกว่าลมก็คือ มะลาอิกะฮฺที่ทำหน้าที่ดูแลเรื่องลม สิ่งที่มีอำนาจเหนือกว่ามะลาอิกะฮฺสองชั้นนั้นก็คือ “มะลิกุลเมาตุ” ที่ทำหน้าที่ปลิดวิญญาณของมะลาอิกะฮฺสองชั้นนั้น สิ่งที่เหนือกว่า “มะลิกุลเมาตุ” ก็คือ “ความตาย” ซึ่งมันจะปลิดชีวิตของ “มะลิกุลเมาตุ” เอง

แต่สิ่งที่มีอำนาจเหนือความตายก็คือคำสั่งของ “อัลลอฮฺ (ช.บ.)” ที่จะฟื้นความตายเอาไว้”

ถาม-ตอบเรื่องที่ ๓.

ท่านอิมาม(อ)ถูกถามจากบุคคลหนึ่งว่า

ถาม “ใครเป็นผู้ใช้ชีวิตได้ดีเลิศที่สุดในหมู่มนุษย์”

ตอบ “ผู้ที่ให้มนุษย์มีส่วนร่วมในการใช้ชีวิตของเขา”

ถาม “ใครเป็นผู้ดำรงชีวิตที่เลวที่สุด”

ตอบ “คือผู้ที่ไม่ปล่อยให้ใครเขามาร่วมในการใช้ชีวิตของเขาเลย แม้แต่คนเดียว” (๑)

(๑) อัล-สะอ์น บินอะลี ของอับดุล-กอดิร อะฮฺมัด อัล-ยูซุฟ หน้า ๖๒

ถาม-ตอบเรื่องที่ ๔.

มูอาวิยะฮฺ ถามท่านอิมามสะอ์น(อ)ว่า

“โอ้ อะบามุฮัมมัด มีอยู่สามสิ่งที่คุณไม่พบว่า จะมีใครอธิบายมันให้
ฉันฟังได้เลย ”

ท่าน(อ) ถามว่า “เช่นอะไรบ้าง?”

เขาตอบ “ความเป็นชายชาตรี เกียรติยศ และความเอื้อเฟื้อ ”

ท่านอิมาม(อ) ตอบว่า

“ความเป็นชายชาตรีก็คือการที่ชายคนนั้นแก้ไขปรับปรุงตัวในเรื่อง
กิจการศาสนา และการดำรงไว้ซึ่งทรัพย์สินที่ดิ้งาม มีการให้ทาน และทักทาย
ด้วยสลาม ให้ความรักใคร่ต่อคนทั้งหลาย เกียรติยศหมายถึงการให้ก่อนได้รับ
การร้องขอ มีคุณธรรมเป็นกุศล ให้อาหารเป็นทาน ความเอื้อเฟื้อคือ มีความ
กลมเกลียวกับญาติ ปกป้องคุ้มครองกันในยามที่ถูกรังแกที่ถูกรังแก อดทน
ในยามที่ได้รับความเดือดร้อน ” (๒)

(๒) ตาริออัล-ยะอุกบี เล่ม ๒ หน้า ๒๑๕

ถาม-ตอบเรื่องที่ ๕.

ท่านอิมามสะอ์น(อ)ถูกถามถึง “เรื่องการนิ่งเงียบว่าเป็นอย่างไร?”

ท่าน(อ)ตอบว่า “การนิ่งเงียบที่ถูกต้องหมายถึง การปกปิดความลับ การ
ตบแต่งรูปโฉมภายนอก กระทำสิ่งหนึ่งอย่างสบายใจ ผู้ที่ร่วมพูดคุยอยู่ด้วย
รู้สึกปลอดภัย ” (๓)

(๓) มะอฺอูลิบุซ-ซุอูล หน้า ๖๘

ถาม-ตอบเรื่องที่ ๖

กษัตริย์แห่งโรมเขียนจดหมายถึงมูอาวิยะฮ์ ถามปัญหาสามข้อคือ

๑- สถานที่ที่เป็นกึ่งกลางของท้องฟ้า

๒- เลือดหยดแรกที่ตกบนโลก

๓- สถานที่ขึ้นของดวงอาทิตย์

เขาไม่สามารถให้คำตอบได้ จึงขอร้องให้ท่านอิมามสะอ์น(อ)ช่วยตอบปัญหานี้

ท่าน(อ)ตอบว่า “กึ่งกลางของท้องฟ้าอยู่ที่ “อัล-กะอูบะฮ์” เลือดหยดแรกคือเลือดของท่านหญิง “เฮวอาฮ์” สถานที่ขึ้นของดวงอาทิตย์คือดินแดนแห่งทะเลที่ท่านนบีมุซา (อ) ใช้ไม้เท้าฟาด ” (๔)

(๔) อัล-มะนากิบ เล่ม ๒ หน้า ๑๕๒

ถาม-ตอบเรื่องที่ ๗

ท่านอิมามสะอ์น(อ)ได้ตอบคำถามกษัตริย์แห่งโรมอีกครั้งหนึ่งที่ถามท่านว่า “อะไรที่ไม่มีทิศทางสำหรับตน ใครที่ไม่มีญาติสำหรับเขา?”

ท่าน(อ)ตอบว่า “ที่ไม่มีทิศทางสำหรับตนคืออัล-กะอูบะฮ์ ผู้ที่ไม่มีเครือญาติสำหรับเขาคือพระผู้อภิบาล ” (๕)

(๕) อัล-มะนากิบ เล่ม ๒ หน้า ๑๕๒

ถาม-ตอบเรื่องที่ ๘.

ชาวขาม(ซีเรีย)คนหนึ่งถามท่านอิมามอะฮ์ซัน(อ)

ถาม“ความห่างกันระหว่างสังคมกับความไม่ถูกต้องมีมากน้อยเพียงใด?”

ตอบ “ห่างกันสี่นิ้วมือ กล่าวคือ อะไรที่ท่านเห็นด้วยตานั้นคือสังคม ส่วนอะไรที่ได้ยินกับหูอันนั้นส่วนมากจะไม่ถูกต้อง ”

ถาม “ความห่างกันระหว่างความศรัทธา (อิหม่าน) กับความเชื่อมั่นอย่างแน่วแน่ (ยะกิน) มีเท่าใด?”

ตอบ “ห่างกันสี่นิ้วมือ กล่าวคือความศรัทธาคือเชื่อในสิ่งที่ได้ยินมา ส่วนความเชื่อมั่นอย่างแน่วแน่นั้นคือเชื่อในสิ่งที่เห็นมา ”

ถาม “ระหว่างฟ้ากับพื้นดินห่างกันเท่าไร?”

ตอบ “เท่ากับเสียงร้องเรียกของคนที่ถูกกบฏกรรม กับการทอดสายตาไปมอง ”

ถาม “ทิศตะวันออกกับทิศตะวันตกห่างกันเท่าใด?”

ตอบ “เท่ากับระยะทางเดินของดวงอาทิตย์” (๖)

(๖) (อัล-มะนากิบ เล่ม ๒ หน้า ๑๕๒)

ถาม-ตอบเรื่องที่ ๕.

ครั้งหนึ่งท่านอิมามอะฮ์ซาน(อ)นั่งอยู่ในมัสญิด มีประชาชนอยู่รายล้อมท่าน มีชายคนหนึ่งก้าวเข้ามาในมัสญิด แล้วเขาก็พบว่ามีคนๆ หนึ่งกำลังพูดถึง ท่านศาสนทูต(ศ)อยู่ ซึ่งมีผู้คนนั่งอยู่ด้วย เขาก็เดินไปหาชายคนนั้นแล้วถามว่า

“จงบอกฉันซิว่า ใครคือซาฮิด(ผู้เป็นพยาน) และใครคือมัชฮูด(ผู้ได้รับการเป็นพยาน)”

ชายคนที่หนึ่งตอบว่า

“ซาฮิดหมายถึงวันศุกร์ มัชฮูดหมายถึงวันอะร่อฟะฮ์”

ชายคนนั้นก็เดินไปถามชายคนที่สองที่อยู่ในมัสญิดด้วยว่า

“ซาฮิดและมัชฮูดหมายถึงอะไร?”

ชายคนที่ถูกถาม ตอบว่า

“ซาฮิดคือวันศุกร์ ส่วนมัชฮูดคือวันแห่งการเชือดกุรบานในพิธีฮัจญ์”
เขาจึงเดินไปถามชายคนที่สามในปัญหาเดียวกัน

ชายคนที่สามตอบว่า

“ซาฮิดหมายถึง ท่านศาสนทูตแห่งอัลลอฮ์(ศ)ส่วนมัชฮูดหมายถึงวัน
ฟื้นคืนชีพ ; ดังที่ฉันได้ยิน โองการของอัลลอฮ์ (ช.บ.) ที่ว่า:

“โอ้ผู้เป็นนบี แท้จริงเราได้ส่งเจ้ามาเพื่อเป็นสักกียพยาน(ซาฮิด) เป็นผู้
แจ้งข่าวดี และเป็นผู้ตักเตือนให้ระวังภัย ”

และโองการที่ว่า :

“วันนั้นที่เป็นศูนย์รวมของประชาชน และนั่นคือวันที่ได้รับการเป็น
พยานยืนยัน(มัชฮุด)”

ชายผู้ตั้งคำถามได้ถามคนทั้งหลายว่า “พวกเขาสามคนคือใคร?”

คนที่อยู่ในมัชฮุดตอบว่า “ชายคนแรกคือท่านอิบนุอับบาส ชายคนที่สอง
คือ ท่านอิบนุอุมร์ ชายคนที่สามคือท่านอิมามอะฮ์มัด บุตรของอะลี อิบนิ
อะบีฏอลิบ (อ)” (๗)

(๗) (นุรุด-อับศ็อร หน้า ๑๗๓)

ถาม-ตอบเรื่องที่ ๑๐.

ท่านอิมามอะฮ์มัด(อ)ถูกถามเกี่ยวกับเรื่องการเมือง

ท่าน(อ)ตอบว่า “การเมือง คือการที่ท่านจะต้องดูแลรักษาส่วนที่เป็นสิทธิ
ของอัลลอฮ์ สิทธิของคนที่มีชีวิตอยู่ และสิทธิของคนที่ตายไปแล้ว
ในส่วนที่เป็นสิทธิของอัลลอฮ์นั้น หมายถึงท่านจะต้องปฏิบัติในสิ่งที่
พระองค์ทรงใช้ และหลีกเลี่ยงจากสิ่งที่พระองค์ทรงห้าม

ในส่วนที่เป็นสิทธิของคนที่มีชีวิต ก็คือท่านจะต้องดำรงไว้ซึ่งสิทธิหน้าที่
ของท่านเพื่อพี่น้อง ประชาชนของท่าน อย่าล่าช้าจากการรับใช้เหล่าข้า
บิรารของท่าน และจะต้องทำหน้าที่อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ต่อผู้ปกครอง
เท่าๆ กับที่ทำหน้าที่อย่างบริบูรณ์ต่อข้าทาสบิราร ต้องสละทิ้งความชิงชัง
ออกไปในยามประสบกับอุปสรรคในเส้นทางที่ราบเรียบ

ในส่วนที่เป็นสิทธิของผู้ตายนั้น ก็จะต้องรำลึกถึงความดีงามของเขา และโกรธคนที่มุ่งร้ายต่อเขา ดังนั้นสำหรับพวกเขาแล้วมีพระผู้อภิบาลทำหน้าที่ตัดสินตอบแทนอยู่” (๘)

(๘) (สะยาคุล-อิมามสะซัน บินอะลี (อ) (ของอัล-กุรชี เล่ม ๑ หน้า ๑๔๓)

ถาม-ตอบเรื่องที่ ๑๑.

มูอาวิยะฮฺได้ถามท่านอิมามสะซัน(อ) ว่า

“อะไรที่จำเป็นบ้างในเรื่องการปกครองของเรา?”

ท่านอิมามสะซัน(อ)ตอบว่า

“มันคือเรื่องที่ท่านนบีซุลัยมาน(อ) บุตรของนบีดาวิด(อ)ได้กล่าวไว้”

มูอาวิยะฮฺ ถามว่า

“ท่านนบีซุลัยมาน(อ)กล่าวไว้อย่างไร?”

ท่านอิมามสะซัน(อ)ตอบว่า

“ท่านนบี(อ)กล่าวกับสาวกคนหนึ่งของท่านว่า :

“เจ้ารู้หรือไม่ว่า หน้าที่ที่จำเป็นสำหรับกษัตริย์ในการปกครองคือ
อะไรบ้าง และอะไรบ้างที่ไม่เป็นอันตรายแก่เขาในยามที่เขาปฏิบัติ
นั่นคือ เขาต้องยำเกรงต่ออัลลอฮฺ(ซ.บ.) ทั้งในยามลับและในยามเปิดเผย
ต้องยุติธรรมทั้งในยามโกรธและยามพึงพอใจ ต้องเข้าหาทั้งคนยากจนและ
คนร่ำรวย ต้องไม่แสวงหาทรัพย์สินในทางมิชอบ ต้องไม่ใช้จ่ายทรัพย์สิน
อย่างฟุ่มเฟือยสุรุ่ยสุร่าย สิ่งบำเรอความสุขทางโลกจะต้องไม่นำอันตรายมาสู่
เขา ในยามที่เขาอยู่ตามลำพัง” (๙)

(๙) (ดารีลอัล-ยะอฺกูบี เล่ม ๒ หน้า ๒๐๒)

ถาม-ตอบเรื่องที่ ๑๒.

ครั้งหนึ่งท่านอิมามสะซัน(อ)กำลังเวียนภู่อว้าฟบัซตุลลอฮอยู่ มีชายคนหนึ่งเข้ามาถามท่านว่า

“คำว่าอัล-ญะวาด(ผู้เอื้ออารี) หมายความว่าอย่างไร?”

ท่านอิมาม(อ)ตอบว่า “คำถามของท่านมีความหมายสองแง่ กล่าวคือ ถ้าถามในแง่ของผู้ถูกสร้าง อัล-ญะवाद หมายถึง ผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่อย่างสมบูรณ์ตามหลักเกณฑ์ข้อบังคับที่มีต่อตัวเอง เพราะคนตระหนี่หมายถึงคนที่ตระหนี่ในสิ่งที่ตนเป็นเจ้าของและข้อบังคับของตัวเอง แต่ถ้าท่านถามในแง่ของผู้สร้าง อัล-ญะवादหมายถึงผู้ที่จะประทานให้ก็ได้ ไม่ให้ก็ได้ เพราะว่าถึงแม้พระองค์จะให้อะไรแก่บางคนหนึ่ง พระองค์ก็ให้แก่เขาซึ่งสิ่งของที่มีได้เป็นของเขา แต่ถ้าพระองค์ไม่ประทานให้ ก็เป็นสิทธิของพระองค์ เพราะสิ่งนั้นก็มีได้เป็นของเขาเหมือนกัน ” (๑๐)

(๑๐) (ชะยาตุล-อิมามสะซัน บินอะลี ของฮัฎฏุรี เล่ม ๑ หน้า ๑๔๔)

ถาม-ตอบเรื่องที่ ๑๑.

ชายคนหนึ่งถามท่านอิมามสะซัน(อ)ว่า

“ไอ้บุตรของท่านศาสดา โปรดกล่าวถึงคุณลักษณะของพระผู้อภิบาลให้ฉันฟัง ให้เหมือนกับที่ฉันกำลังมองเห็นพระองค์ ”

ท่านอิมาม(อ)สะดุ้งเล็กน้อย แล้วหงนศีรษะขึ้นมาพลางกล่าวว่า

“ข้าขอสรรเสริญต่ออัลลอฮ์ พระองค์ไม่มีการเริ่มต้นตามที่เข้าใจกัน
พระองค์ไม่มีสถานะสุดท้ายอันเป็นที่สิ้นสุด ไม่มีอะไรมีมาก่อน

ไม่มีขอบเขตใดๆ อยู่ข้างหลัง ไม่มีระยะทางเพื่อไปหา

ไม่เป็นเรือนร่างเพื่อแยกส่วน ไม่มีความแตกต่างกันในคุณลักษณะ

หนึ่งๆ ที่ยุติได้ ไม่มีปัญญาใดเข้าถึงและวาดมโนภาพได้ ไม่ปรากฏบนสิ่ง
ใดๆ และไม่แอบแฝงภายในสิ่งใดๆ ไม่ทอดทิ้งอะไรโดยไม่มีพระองค์ทรง
สร้างสิ่งนั้น แล้วทรงให้การเริ่มต้นอันวิจิตรพิสดาร ทรงให้ความพิสดารแก่
สิ่งที่ทรงให้การเริ่มต้น และทรงกระทำตามที่พระองค์ทรงประสงค์ นี่คือ
พระผู้อภิบาลแห่งสากลโลก ” (๑๑)

(๑๑ (ฮัต-เตฮิค หน้า ๔๖

ถาม-ตอบเรื่องที่ ๑๔.

มีเรื่องเล่าว่า ท่านอิมามชะฮัน(อ) อาบน้ำแล้วออกจากบ้านอย่างสง่าผ่าเผย
เรือนร่างทุกส่วนสะอาด มีพาหนะเดินทางที่ดี มีเสบียงเป็นสัดส่วนอย่าง
เรียบร้อย ใบหน้าของท่านผ่องใส บุคลิกลักษณะของท่านมีสง่าราศีบริบูรณ์
งามเด่น ให้การต้อนรับคนทั้งหลายด้วยความปราณียิ้มแย้มแจ่มใส เบิกบาน
มีผู้ตัดสินแล้วว่าความสุขอยู่ที่ความยุติธรรมของท่าน

ท่านชี้ม้าตัวใหญ่ที่สมบูรณ์ ท่านเดินไปท่ามกลางการต้อนรับเป็นแถว
เรียงราย ถ้าหากท่านอัปคุณมะนาฟ(ปญทวดของท่าน) ได้เห็นท่านคงอดไม่ได้
ที่จะต้องภาควุไมใจบรรพบุรุษทั้งหลายของท่านจะต้องปลาบปลื้มเป็นล้นพ้น

ในเส้นทางที่ท่านเดินมีชาวอิฟที่แร้นแค้นคนหนึ่งพำนักอยู่ เขาประสบความล้มเหลวด้วยสาเหตุต่างๆ มีความเป็นอยู่ที่ตกต่ำ รายได้น้อย ขาดแคลนอาหารถึงขนาดหนึ่งหุ้มติดกระดูก อ่อนระโหยโรยแรงถึงขนาดทรงตัวเกือบไม่ได้ และเลวยิ่งกว่านั้นสิ่งที่เขารักคือนกพิราบตัวหนึ่ง ยามดวงอาทิตย์ขึ้นแดดร่มโพยพ้อใหม่เกรียม ความเป็นอยู่ของเขาสุดแสนทรมาณ เป็นอยู่อย่างนี้มานานแสนนาน เขาถือถังน้ำที่เต็มปริ่ม ในขณะที่หัวใจของเขาแข็งกร้าว เมื่อได้แลเห็นคนๆ หนึ่งปรากฏว่าท่านอิมาม(อ)หยุดยืนอยู่ต่อหน้าเขา เขากล่าวว่า

“ข้าแต่ท่านผู้เป็นบุตรของศาสนทูตแห่งอัลลอฮ์ จงให้ความเป็นธรรมต่อฉันด้วย”

ท่านอิมาม(อ)ย้อนถามว่า “เรื่องอะไรหรือ?”

เขาตอบว่า “ท่านตาของท่านเคยกล่าวว่า “โลกนี้คือคุกของผู้ศรัทธา แต่เป็นสวรรค์ของผู้ปฏิเสธ (กาฟิร)”

“ในเมื่อท่านเป็นผู้ศรัทธา ส่วนฉันเป็นผู้ปฏิเสธ แล้วไฉนฉันจึงเห็นว่าโลกนี้เป็นสวรรค์สำหรับท่าน ท่านช่างมีความสุขและมีความสุขอิมเอบกับรสชาติของมันเสียเหลือเกิน แต่ดูไปแล้วมันกลับเป็นคุกสำหรับฉันเสียมากกว่า เพราะมันทำลายชีวิตฉันเสียยับเยิน มันให้แต่ความยากจนข้นแค้นแก่ฉันตลอดมา”

เมื่อท่านอิมาม(อ)ได้ยินเช่นนั้น ท่านก็อธิบายให้แสงสว่างแก่เขา โดยเผยคำตอบออกมาจากความรู้อันเปรียบดังขุมคลังแห่งความรู้ของท่าน

ท่านอธิบายให้แก่ชาวอิเวผู้เข้าใจผิดคนนั้นว่า

“โอ้ท่านผู้อาวุโส ถ้าหากท่านได้แลเห็นสิ่งที่อัลลอฮฺ(ซ.บ.)ทรงสัญญาไว้กับฉันและบรรดาผู้ศรัทธาไว้ในปรโลก อันเป็นสิ่งที่สายตามองไม่เห็น หูไม่ได้ยิน แน่แน่นอนที่สุดท่านจะรู้ได้เลยว่า ชีวิตในโลกนี้ก่อนที่ฉันจะย้ายไปมันเป็นเพียงแค่สถานที่กักกันเท่านั้น และถ้าหากท่านสามารถมองเห็นสิ่งที่อัลลอฮฺ(ซ.บ.)สัญญาไว้กับท่านและผู้ปฏิเสธทุกคนในปรโลกแล้วไซ้ร้ จะเห็นว่ามันคือไฟนรกอันร้อนแรงลุกโชติช่วง เป็นการลงโทษอันถาวร แน่แน่นอนที่สุด ท่านต้องจะเห็นว่า โลกที่ท่านอาศัยอยู่ขณะนี้คือสวรรค์อันกว้างใหญ่ มีศูนย์รวมแห่งความโปรดปรานพร้อมบริบูรณ์” (๑๒)

(๑๒) กัซฟูล-มุหมะฮฺ หน้า ๑๖๓

คำวิงวอน

บทคำวิงวอนขออันเป็นส่วนเฉพาะตัวของบรรดาอิมามแห่งอะฮ์ลุลบัยตุ (อนั้น) ทุกท่านต่างก็มีคำวิงวอนอย่างมากมายโดยได้รับการเก็บรักษาไว้เพียงจำนวนหนึ่งบรรดานักปราชญ์ได้รวบรวมบทดุอาอ์ของบุคคลเหล่านี้ไว้ในตำราต่าง ๆ เป็นอันมาก

นอกจากนี้ ในความหมายของบทดุอาอ์ดังกล่าวยังมีเรื่องการสรรเสริญอัลลอฮ์(ซ.บ.) การแสดงความนอบน้อมต่อพระองค์ ถ่อมตนอย่างสุดซึ่งต่อพระองค์ อันหมายถึงเป็นศูนย์รวมแห่งคำสอนต่างๆ ทั้งจริยธรรม มารยาท ความรู้ในเรื่องราวของพระผู้เป็นเจ้า และความสมบูรณ์ต่างๆ ใน

บทนี้เราจะกล่าวถึงบทดุอาอ์ของท่านอิมามสะอ์น(อ) อย่างสั้นๆ บางประการ

บทที่ ๑.

ครั้งหนึ่งมูอาวิยะฮ์ได้นำชาวกูเรชกลุ่มหนึ่งมาหาท่าน โดยมีจุดประสงค์เพื่อทำร้ายท่าน ท่านอิมามสะอ์น(อ) ได้วิงวอนขอคูอาฮ์ว่า

“ข้าแต่อัลลอฮ์ ข้าขอความคุ้มครองต่อพระองค์ให้พ้นจากความชั่วร้ายของคนเหล่านั้น ฉันขอให้พระองค์ปกป้องการทำร้ายโดยคนเหล่านี้ และขอความช่วยเหลือจากพระองค์เกี่ยวกับคนเหล่านี้ ขอให้โปรดปกป้องข้าให้พ้นจากพวกเขา ไม่ว่าโดยวิธีใดที่พระองค์ทรงประสงค์ และฉันก็ปรารถนาด้วยอำนาจและพลังของพระองค์ ข้าแต่พระผู้ทรงเมตตายิ่งกว่าผู้มีความเมตตาใดๆ” (๑)

(๑) (ฮัรฐุ นะฮ์ญุลบะลาเฆาะฮ์ เล่ม ๒ หน้า ๑๐๑)

บทที่ ๒.

เมื่อท่านอิมามอะฮ์ซัน(อ)ไปถึงประตুমัสญิด ท่านแหงนศีรษะขึ้นแล้ว
กล่าวว่า

“ข้าแต่พระผู้เป็นเจ้า แยกของพระองค์มาถึงประตูของพระองค์แล้ว ข้า
แต่ผู้ทรงไว้ซึ่งความดีงาม คนที่ทำความผิดพลาดมาหาพระองค์แล้ว ขอได้
โปรดสลัดความน่าชังที่มีอยู่ในตัวข้าออกไปโดยความดีงามที่มีอยู่
ณ พระองค์ด้วยเถิด ข้าแต่พระผู้ทรงเกียรติยิ่ง ” (๒)

(๒) (อัล-มัคคีล อิลา เมาชูอะติล-อะตะบาด อัล-มุกีดอะชะฮะฮ์ หน้า ๑๘)

บทที่ ๓.

ท่านอิมามอะฮ์ซัน(อ)ได้สอนคู่อภัยหนึ่งให้แก่ผู้ที่ได้รับความไม่เป็น
ธรรม วิงวอนขอเพื่อป้องกันผู้อธรรม หลังจากนมาฆสองร็อกอะฮะแล้ว ซึ่ง
ปรากฏว่าเป็นที่ได้รับการตอบสนอง ดังนี้

“ข้าแต่พระผู้ทรงไว้ซึ่งความเข้มงวดแห่งสถานการณ์ที่เป็นไป ข้าแต่ผู้
ทรงพลัง ข้ามีความ

คำด้อยต่อเกียรติยศของพระองค์ยิ่งกว่าอะไรทั้งหมดที่ทรงสร้างมา ขอได้
โปรดปกป้องข้าให้พ้นจากความชั่วร้ายของ (ให้กล่าวนามศ็อดร).....ตามที่
พระองค์ทรงประสงค์ ” (๓)

(๓) (อัล-มุญตะบา มินดคูอาอิล-มุญตะบา หน้า ๓)

บทที่ ๔.

เมื่ออุอวิษะฮ์เข้ามาหาท่านอิมามอะฮ์ซัน(อ) ท่านได้อ่านคู่อัรบหนึ่งว่า

“ด้วยพระนามของอัลลอฮ์ ผู้ทรงกรุณา ผู้ทรงเมตตาอยู่เป็นนรินทร์ ด้วยพระนามของอัลลอฮ์ ผู้ทรงยิ่งใหญ่ ผู้ทรงเกรียงไกร ข้าแต่อัลลอฮ์ มหาบริสุทธิ์เป็นของพระองค์ ข้าแต่ผู้ดำรงอยู่เป็นนรินทร์ มหาบริสุทธิ์ยิ่งแด่ พระผู้ทรงชีวิตไม่มีความตาย ข้าขอวิงวอนต่อพระองค์ เหมือนอย่างผู้ที่ตก เป็นเหยื่อที่ปากเสือในขณะที่อยู่ในบ่อ ซึ่งไม่มีความสามารถจะหาทางใด ๆ หลีกพ้นได้ นอกจากโดยการอนุมัติของพระองค์ ข้าขอวิงวอนต่อพระองค์ได้ โปรดยับยั้งการกระทำของชายคนหนึ่งที่กระทำต่อข้า และให้พ้นจากศัตรูของ ข้าทุกคน ทั้งทางทิศตะวันออกและทางทิศตะวันตก ทั้งจากมนุษย์และญิน ขอได้โปรดเอาไปจากพวกเขาซึ่ง หู การได้ยิน ตา หัวใจ และอวัยวะต่างๆ ของพวกเขา ขอให้พ้นพ้นจากแผนการร้ายของพวกเขาด้วยอำนาจและพลัง ของพระองค์ โปรดเป็นผู้ใกล้ชิดข้าเพื่อปกป้องให้พ้นจากพวกเขา และคนพาลทั้งหลาย และให้พ้นจากมารร้ายที่ไม่ศรัทธาในวันตัดสินตอบ แทน แท้จริงผู้คุ้มครองข้าคืออัลลอฮ์ผู้ประทานคัมภีร์ลงมา และพระองค์ทรง คุ้มครองบรรดาผู้มีคุณธรรม ดังนั้นถึงแม้เขาทั้งหลายจะปฏิเสธ ดังนั้นก็จง กล่าววว่า อัลลอฮ์ ผู้ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากพระองค์ก็เป็นที่เพียงพอแล้ว สำหรับข้า ข้าขอมอบหมายตนเองยังพระองค์ และพระองค์คือพระผู้อภิบาล แห่งบัลลังก์อันยิ่งใหญ่” (๔)

(๔) (มุฮัจญัดอะฮ์ซัน หน้า ๑๔๓)

บทที่ ๕.

ท่านอิมามสะซาน(อ)วิงวอนด้วยบทอาอ์อิกบทหนึ่งว่า

“ข้าแต่ผู้เป็นที่พึ่งของผู้ที่ไร้ที่พึ่ง ทรงเป็นผู้ให้ความอบอุ่นใจแก่คนที่โดดเดี่ยว โปรดประทานพรแด่มุฮัมมัด และลูกหลานของท่าน โปรดให้ข้าอบอุ่นใจกับพระองค์ แน่นอนที่สุด โลกของพระองค์ทรงความคับแคบให้แก่ข้า โปรดบันดาลให้ข้ามีการมอบหมายตนต่อพระองค์

แน่อนที่สุดศัตรูของพระองค์ได้รังควานข้าแล้ว ข้าแต่อัลลอฮฺ ได้โปรดประทานพรแด่มุฮัมมัด และโปรดนำข้าเข้าสู่พระองค์ และให้ข้าแสวงหาพระองค์ ข้าขอมอบตัวยังพระองค์ และข้าขอกลับตัวยังพระองค์

ข้าแต่อัลลอฮฺ คุณลักษณะอันใดก็ตามที่ข้าพรรณนาถึงพระองค์หรือคำวิงวอนใดก็ตามที่ข้าวิงวอน ขอต่อพระองค์ ขอให้พระองค์ประทานความสัมฤทธิ์ผลตามนั้น โดยความรักจากพระองค์ และ ความปิติชื่นชมของพระองค์ ขอให้ข้ามีชีวิตอยู่ตามนั้นและตายลงกับสิ่งนั้น อันใดที่ข้ารังเกียจก็ขอให้พระองค์ทรงเอาชีวิตของข้าไปสู่สิ่งที่คุณรักและชื่นชมยินดี

ข้าขออภัยโทษต่อพระองค์ พระผู้เป็นเจ้าของข้า ข้าขออภัยต่อพระองค์อันเนื่องมาแต่ความผิดพลาดของข้า ไม่มีพลัง ไม่มีอำนาจใดๆ นอกจากโดยอัลลอฮฺ ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจาก พระองค์ผู้ทรงโอบอ้อมอารี ผู้ทรงเผื่อแผ่ยิ่ง ขอให้อัลลอฮฺประทานพรแด่มุฮัมมัดและลูกหลานของท่าน ขอให้ความทุกข์โศกในโลกนี้และปรโลก จงผ่านพ้นไปจากเราเพราะความอบอุ่นจากพระองค์ ข้าแต่พระผู้อภิบาลแห่งสากลโลก ” (๕)

๕(มุฮิฏุดะอฺวาท หน้า ๑๔๔)

บทที่ ๖.

ท่านอิมามอะฮ์มัด(อ)มีคำอธิบายหนึ่งคือ

“ข้าแต่อัลลอฮ์ แท้จริงพระองค์คือผู้ดูแลสรรพสิ่งทั้งมวลของพระองค์ ในบรรดาสรรพสิ่งที่พระองค์ทรงสร้างจะไม่มีใครเป็นผู้ดูแลเสมอเหมือนพระองค์ ข้าแต่พระผู้เป็นเจ้า ความดีงามใดๆที่มีก็เนื่องมาจาก ความเมตตาของพระองค์ ความชั่วใด ๆ ที่มีก็เนื่องมาจากความผิดพลาดของมนุษย์เอง จะไม่มีอะไรดีที่สุดเท่าการอภัยและความช่วยเหลือของพระองค์ไม่มีอะไรชั่วร้ายเท่ากับการบิดพลิ้วต่อพระองค์ และออกนอกกฎบัญญัติของพระองค์ ข้าแต่พระผู้เป็นเจ้า ข้ารู้จักพระองค์แล้ว ข้าได้เข้าสู่ทางนำตามคำสั่งของพระองค์ก็เพราะพระองค์ ถ้าหากไม่มีพระองค์ ข้าก็ไม่รู้จักว่าพระองค์คือใคร ข้าแต่พระผู้ทรงเป็นอย่างนี้ แต่ไม่ทรงเป็นอย่างนั้น ที่นอกเหนือไปจากพระองค์โปรดประทานพรแด่มุฮัมมัด และลูกหลานของมุฮัมมัด และโปรดประทานเครื่องยังชีพ ให้แก่ข้า นั่นคือความบริสุทธิ์ใจในการงานของข้า และโปรดเผยความไพศาลแก่เครื่องยังชีพของข้า ข้าแต่อัลลอฮ์ โปรดประทานความดีให้แก่การงานของข้า ในตอนสุดท้ายของมันในวันที่ข้าได้พบพระองค์เป็นวันที่ดีที่สุดของข้า ข้าแต่พระผู้เป็นเจ้า ข้าเชื่อฟังปฏิบัติตามพระองค์ ความโปรดปรานที่ถือว่าเป็นบุญคุณยิ่งของพระองค์นั้น โปรดประทานแก่ข้า อันเป็นสิ่งที่พระองค์รักมากที่สุด ได้แก่ ความศรัทธาต่อพระองค์ ความเชื่อมั่นต่อศาสนทูตของพระองค์ และข้าจะไม่ทรยศต่อพระองค์ด้วยการกระทำสิ่งที่พระองค์ชิงชังที่สุด อันได้แก่ การตั้งภาคีต่อพระองค์ การบิดเบือนต่อศาสนทูตของพระองค์ ดังนั้นโปรดให้อภัยแก่ข้าในส่วนที่อยู่ระหว่างของสองสิ่งนี้ด้วยเถิด ข้าแต่พระผู้ทรงเมตตาเหนือกว่าผู้มีความเมตตาใด ๆ ” (๖)

๖ (มุอิจญะดะฮฺ หน้า ๑๔๔)

การตอบสนองต่อคำวิงวอน

เป็นที่รับประกันได้อย่างหนึ่งว่า คำวิงวอนที่ได้รับการตอบสนองประการหนึ่งนั้น ได้แก่

คำวิงวอนของผู้ที่ได้รับความไม่เป็นธรรมที่ขอให้ผู้อื่นเป็นไปแก่ผู้อธรรม บรรดาอิมาม(อ)นั้น ล้วนแล้วแต่เป็นผู้ที่ไม่ได้รับความเป็นธรรม พวกเขาคือพวกที่ถูกกดขี่ ซึ่งได้รับแต่การประทุษร้าย ด้วยวิธีการต่างๆ นานา

จนในที่สุดพวกเขาทั้งหมด(ขออัลลอฮ์ได้โปรดประทานความสันติสุขแด่ทุกท่าน) ต้องได้รับการสังหารและถูกลอบวางยาพิษแน่นอนที่สุด

การดำเนินชีวิตของบรรดาอิมาม(อ) ล้วนเต็มไปด้วยความอดกลั้นอดทน มีความเมตตาปราณีต่อคนที่ทำร้าย แต่บรรดาอิมาม(อ)ในยามที่ประสบกับความเจ็บปวดอย่างแสนสาหัสจากบรรดาผู้อธรรม ท่านก็จะอ้อนวอนขอต่ออัลลอฮ์(ช.บ.) เพื่อทรงประทานการลงโทษแก่คนเหล่านั้น ซึ่งอัลลอฮ์(ช.บ.)ก็ทรงให้การสนองตอบคำวิงวอนของพวกเขา โดยให้คนที่ประทุษร้ายเหล่านั้นได้รับการลงโทษในโลกนี้ก่อนการลงโทษในปรโลก

ในบทนี้เราจะกล่าวถึงเรื่องราวบางส่วนในเรื่องของการสนองตอบต่อคำวิงวอนของท่านอิมามฮะซัน(อ)

๑. มีประชาชนมาขอความช่วยเหลือต่อท่านอิมามฮะซัน(อ)ในกรณีของอิบнуซียาด ท่านจึงยกมือขึ้นวิงวอนขอว่า

“ข้าแต่อัลลอฮ์ ได้โปรดจัดการกับอิบнуซียาดให้แก่พวกเราและผู้ที่เป็นพรรคพวกของเราด้วยเถิด ให้เราได้เห็นการลงโทษ และความวิบัติอย่างใดอย่างหนึ่งเกิดขึ้นแก่เขาเถิด แท้จริงพระองค์ทรงมีเดชสามารถในทุกสิ่ง”

ต่อมาปรากฏว่า มีโรคชนิดหนึ่งปรากฏออกมาจากหัวแม่มือด้านขวาของเขา แล้วมันลุกลามไปจนถึงคอ จากนั้นเขาก็ถึงแก่ความตาย(๑)

๒. ครั้งหนึ่งมูอาวียะฮ์ส่งให้ท่านอิมามอะฮ์(อ)กล่าวคำปราศรัย ซึ่งท่านก็ได้กล่าวมันด้วยอรรถรสยิ่งนัก ปรากฏว่ามีชายหนุ่มคนหนึ่งซึ่งเป็นคนหนุ่มจากตระกูลอุมัยยะฮ์เข้ามาในที่ชุมนุมนั้น เขาแสดงความก้าวร้าวต่อท่านอิมาม(อ) คำประณามท่านอย่างรุนแรง และลามปามไปถึงบิดาของท่านอิมามด้วย ท่านอิมามอะฮ์(อ)กล่าวขึ้นว่า

“ข้าแต่อัลลอฮ์ ขอให้ทรงเปลี่ยนความโปรดปรานที่เขามีอยู่นั้นเสียเถิด ”
ปรากฏว่าชายคนนั้นกลายสภาพไปในทันที(๒)

๑ (อัศ-คัมอะตุช-ชากิยะฮ์ เล่ม ๑ หน้า ๒๓๓)

๒ (อิยฺฮาดุล-สุคาส์ เล่ม ๕ หน้า ๑๔๕)

สนธิสัญญาสันติภาพ

๑. ความเป็นมา

ท่านอะลี อะมีรุลมูมินีน(อ) เสียชีวิตไปในขณะที่หัวใจของท่านมีความเจ็บปวดอย่างใหญ่หลวง เนื่องจากสมาชิกบางคนของท่านคิดคดทรยศต่อท่าน และปฏิเสธที่จะให้การสนับสนุนท่านในหนังสือ

“นะฮฺดุล-บะลาฆะฮฺ”

ได้มีการบันทึกคำอุทธรณ์กับคนเหล่านั้นมีการตำหนิตถึง

พฤติกรรมของพวกเขาอย่างเผ็ดร้อน เช่นครั้งหนึ่งท่านได้กล่าวว่า

“แน่นอนพวกเจ้าทำให้หัวใจของข้ากลัดหนอง พวกเจ้าได้ทับถมภาระอันหนักหน่วงลงในหัวใจของข้า พวกเจ้ากลั่นแกล้งข้าให้ได้รับความขมขื่นอย่างท่วมท้น พวกเจ้าได้สร้างความเสียหายแก่ข้าด้วยการทรยศหักหลัง”

อีกวาระหนึ่ง ท่านได้กล่าวกับพวกเขาว่า

“น่าอดสูจริง ๆ แน่แน่นอนข้าขอสาปแช่งในความเลวของพวกเจ้า พวกเจ้าพอใจในชีวิตแห่งโลกนี้มากกว่าปรโลกอันยาวนานกระนั้นหรือ พวกเจ้าพึงพอใจในความต่ำต้อยมากกว่าเกียรติยศอันถาวรกระนั้นหรือ?”

ท่านยังเคยเทศนาแก่พวกเขาในเชิงปรับทุกข์ครั้งหนึ่งว่า

“ข้าขอยืนต่อหน้าพวกเจ้าในฐานะผู้คร่ำครวญ และขอเรียกร้องพวกเจ้าในฐานะผู้ขอความช่วยเหลือว่า ถ้าไม่รับฟังคำพูดใดๆ จากข้าก็ตั้งแต่จะเกิดเหตุการณ์อันวิปโยคขึ้นในภายหลัง แล้วจะไม่มีร่องรอยใดๆ ของพวกเจ้าให้พบเห็นอีกเลย และพวกเจ้าก็จะไม่บรรลุถึงจุดหมายอันสูงสุด

ข้าเรียกร้องพวกเจ้าเพื่อให้อภัยพี่น้องของพวกเจ้า แต่พวกเจ้าทำผิดเอื้อนอย่างกับอูฐที่เดินเชื่องช้า

พวกเจ้าขัดแย้งตัวเองไว้ข้างหลังจนสิ้น ที่เหลือไปเป็นทหารกับข้าก็เฉพาะคนอ่อนแอ ดังโองการที่ว่า :

“เหมือนหนึ่งพวกเขาถูกลากจูงไปสู่ความตาย ในขณะที่พวกเขา
มองเห็น”

เมื่อประสบกับความผิดหวังที่ร้ายแรงที่สุด ท่านได้กล่าวว่า

“ขังอัปสเท ข้าสาบานด้วยพระนามของอัลลอฮ์ พวกเจ้าช่วยเหลือใครกันแน่ ใครที่ได้ถลำตัวไปกับพวกเจ้า ก็เท่ากับเขาได้ถลำตัวไปในหุบเหวอันแสนลึก”

ท่านอิมามอะลี(อ)ยังได้พรรณนาถึงบุคคลเหล่านั้นอีกว่า

“ไม่เคยมีข้อเรียกร้องอันใดที่หนักหน่วงเท่ากับข้อเรียกร้องของพวกเจ้า ไม่เคยมีหัวใจที่ไม่ทุกข์ใดๆ เท่าหัวใจที่แข็งแกร่งของพวกเจ้า

ต้นเหตุของความหลงผิดก็คือการต่อต้านผู้ทรงคุณวุฒิสูงส่งทางศาสนา”

ท่านเคยล้าทับเตือนคนเหล่านั้ว่า

“ขอสาบานด้วยพระนามของอัลลอฮ์ ข้ามันใจเหลือเกินว่า คนเหล่านั้นจะล่อลวงพวกเจ้าให้เข้าไปอยู่ในความผิดพลาดร่วมกับพวกเขา และจะแย่งชิงสิทธิของพวกเจ้า นั้นขึ้นอยู่กับสิ่งที่พวกเจ้าทรยศต่ออิมามที่ชอบธรรมของพวกเจ้า แต่กลับปฏิบัติตามผู้นำที่ผิดพลาดของพวกเจ้า”

ในขณะที่ทหารของอิมามอะลี(อ)มีลักษณะดังกล่าว แต่กองทัพของฝ่ายศัตรูกลับให้การเชื่อฟังผู้บังคับบัญชาของตนเป็นอย่างดี

จนท่านอิมาม(อ)ถึงกับกล่าวว่า

“ผู้บังคับบัญชาของพวกเจ้าปฏิบัติตามอัลลอฮ์(ซ.บ.) แต่พวกเจ้ากลับทรยศต่อเขา ส่วนผู้บังคับบัญชาของชาวมุสลิมปฏิบัติตามอัลลอฮ์(ซ.บ.) แต่พวกเขายังเชื่อฟังปฏิบัติตาม ขอสาบานด้วยพระนามของอัลลอฮ์ ข้าจะพอใจอย่างยิ่ง ถ้าหากมูอาวิยะฮ์ยอมแลกเปลี่ยนทหารกับฉัน เหมือนอย่างกับการแลกเงินดีนาร์กับเงินดิรฮัม กล่าวคือให้เขาเอาพวกเจ้าไปจากข้า ๑๐ คน แล้วให้เขามอบพวกเขาเหล่านั้นมาให้ข้าเพียงคนเดียว” (๑)

มูอาวิยะฮ์ รู้ดีว่าทหารของอิมามอะลี(อ)แปรพักตร์จากท่านเสียแล้ว เขาจึงกล่าวว่า

“ข้าอยู่กับความจงรักภักดีจากบรรดาทหาร ส่วนเขาอยู่กับความคดโกงของเหล่าทหาร” (๒)

๒. ทหารอิมามอะลี(อ)

ทหารในสมัยของท่านอิมามอะลี(อ) ได้เกิดมีปัญหายุ่งยากใหญ่หลวง เพราะทหารของท่านเพิ่มการทรยศมากยิ่งขึ้น กล่าวคือ กว่าที่จะได้ออกไปทำสงครามในแต่ละครั้งก็ต้องพัวพันแล้วพัวพันอีก และต้องได้ยินเสียงร้องตะโกนตะคอกของอะดี บินฮาติม และชาวเมืองบัศเราะฮ์คนอื่นๆ เสียก่อน

๑ (บางส่วนจากนะฮ์ล-บะลาเกาะฮ์)

๒ (อัลอะฮ์ดี บิน อะลี ของกามิล ชุลย์มาน หน้า ๑๕๗)

ชัยค์อัล-มุฟิด(ขอให้ท่านประสบกับความเมตตา) ได้พรรณนาถึงลักษณะ
ความเป็นอยู่ของท่านอิหม่ามอะฮ์มัด(อ)ว่า

“ยามที่ประชาชนกระวีกระวาดเพื่อออกไปต่อสู้ พวกเขากลับหวน
เหินหวายและรักตัวกลัวตาย และที่ออกไปกับท่านก็มีประชาชนในรูปแบบ
ต่างๆ ผสมปนเปกันไปบ้างก็เป็นพรรคพวกของผู้เป็นบิดาของท่านเองใน
อดีต บ้างก็เป็นคนของท่านเอง บ้างก็เป็นพวกที่แสวงหาผลประโยชน์ใน
การต่อสู้กับมูอาวียะฮ์ในทุกรูปแบบ บ้างก็เป็นพวกที่มีพฤติกรรมแอบแฝง
คือ มุ่งแต่จะได้ปัจจัยในการสงคราม บางคนที่มีเจื่อนำมาสงสัย บางคนก็
เป็นพวกทรยศมาก่อนที่ติดตามหัวหน้าเผ่าของตนโดยไม่มีการหวนคำนึงถึง
ศาสนา” (๓)

๓ (อัล-อิรชาด หน้า ๑๕๓)

๓. อุบัยดุลลอฮ์ บินอับบาซ

พลทหารของท่านอิหม่ามอะฮ์มัด(อ) ส่วนมากเป็นผู้ที่เห็นแก่ประโยชน์

เล็กๆ น้อยๆ ท่านเคยส่งทหารออกไปรบจำนวน ๑๒, ๐๐๐ คน ภายใต้
การนำของ อุบัยดุลลอฮ์ บินอับบาซ คนผู้นี้เหมาะสมกับตำแหน่งนี้ เพราะแต่
ก่อนนั้นเขาเคยทำงานร่วมกับท่านอะมีรุลมุมินีน (อ) ขณะเดียวกับที่ถูกอัปเป
หิมมาจากมูอาวียะฮ์ และเคยได้บะชัร บินอิฏอฮ์ช่วยฆ่าเด็กเล็ก ๆ สองคนเพื่อ
ช่วยเขาที่ยะมัน ปรากฏว่าทั้งเขาและคนอื่น ๆ ได้รับการแต่งตั้งให้เป็น
ผู้บังคับบัญชาทหาร

ทหารเหล่านี้ได้ออกเดินทางมาถึงเมืองอะบูญะฮะฮุ ใกล้กับตำบลมัสกิน ได้พบกับกองทหารของ “ซาม” มุอาวิยะฮุได้เชิญตัวเขาไปและมอบเงินให้จำนวน ๑, ๐๐๐,๐๐๐ ดิรฮัม โดยจ่ายให้ก่อนครึ่งหนึ่ง และจะจ่ายให้อีกหลังจากได้เข้าเมืองกูฟะฮุ

ธรรมชาติของคนทีละโมภ เขาก็ยินยอมเพื่อสิ่งนั้น ถึงแม้จะโดยวิถีทางที่ไม่ชอบธรรม บรรดาทหารมาเริ่มเข้าใจเอาตอนที่เห็นผู้บังคับบัญชาของตนยืนร่วมนามาซกับพวกนั้น และในแถวนามาซก็มีมุอาวิยะฮุ ร่วมอยู่ด้วยขณะนั้นชาว “ซาม” คนหนึ่งลุกขึ้นประกาศว่า

“ผู้ปกครองของพวกท่านอยู่กับเราที่นี่แล้ว เขาได้ให้สัตยาบันต่อเราแล้ว และอิมามของพวกท่านก็ยอมประนีประนอมแล้ว.....(เขายังพูดยาวต่อไปจนถึงประโยคที่ว่า)....ถ้ามีเจตนาแล้วพวกท่านก็ต้องฆ่าตัวของพวกท่านเอง”

เมื่อสถานการณ์เป็นเช่นนี้แล้ว ทหารเหล่านี้ก็ตกลงเข้าร่วมขบวนการกับมุอาวิยะฮุ มากขึ้นเรื่อยๆ

ท่านยะฮูบีกล่าวว่า

“อุบัยดุลลอฮุ ได้นำทหารเข้าสวามิภักดิ์ต่อมุอาวิยะฮุแปดพันคน”

(๔)

๔ (ตารีก อัล-ยะฮูบี เล่ม ๒ หน้า ๒๐๔)

๔. การติดต่อสัมพันธ์

ระหว่างชาวญะฮ์ลกับมูอาวิยะฮ์

มูอาวิยะฮ์ได้พยายามดำเนินงานด้วยวิธีคดโกงและให้สินบน ตลอดทั้งวิธีการต่างๆ ทุก

รูปแบบที่ไม่ถูกต้องตามหลักศาสนา เพื่อสร้างความแตกแยกให้เกิดขึ้นในหมู่ทหารของท่านอิมามอะฮ์น(อ) จนกระทั่งมีผู้บังคับบัญชาและคนระดับแกนนำบางคนต้องคล้อยตามกับเขาไป(๕)

มูอาวิยะฮ์ พยายามดำเนินการเช่นนี้ กล่าวคือ เขาเคยเขียนจดหมายไปหาบุคคลระดับหัวหน้าในเมืองญะฮ์ลหลายคน โดยสัญญากับคนเหล่านั้นว่าจะยกทรัพย์สินให้ หรือไม่ก็จะมอบตำแหน่งข้าหลวงปกครองเมือง “ซาม” หรือไม่ก็จะยกลูกสาวของตนให้แต่งงานด้วย ถ้าหากใครสามารถฆ่าท่านอิมามอะฮ์น(อ)ได้ ปรากฏว่าท่านอิมาม(อ)รู้เรื่องนี้ ท่านถึงกับต้องสวมเสื้อเกราะในเวลามาช และมีอยู่ครั้งหนึ่งท่านโดนลูกธนูขณะที่ทำการมาช(๖)

บรรดาผู้นำเผ่าอีกจำนวนหนึ่งก็แสดงความพอใจต่อมูอาวิยะฮ์โดยเขียนจดหมายไปถึงเขาว่า จะเชื่อฟังปฏิบัติตามเขาอย่างลับๆ และเรียกร้องให้เขาเดินทางมาหาพวกตน และให้สัญญาอย่างแข็งขันว่า จะบีบให้ท่านอิมาม(อ)ยอมจำนนต่อเขาในทันทีที่เขายกกองทหารเข้ามา หรือไม่ก็ร่วมมือกับเขา(๗)

(๕) ในหนังสืออัด-ดัมอะตุช-ซาเกียฮ์ เล่ม ๑ หน้า ๒๓๘

(๖) ในเล่มเดิม หน้า ๒๓๘

(๗) อัล-อิรชาด หน้า ๒๓๕

ด้วยเหตุนี้เอง ถ้าหากท่านอิมาม(อ)ขึ้นทำละหมาดในการเจรจาสันติภาพ
แน่นอนที่สุดชาวภูษะฮ์ จะต้องสวามิภักดิ์ต่อมูอาวิยะฮ์ทันที เมื่อนั้นก็จะเป็น
ผลเสียแก่ท่านมากกว่าผลดี

ท่านอิมามฮะซัน (อ)ได้ส่งทหารไปจำนวน ๔, ๐๐๐ คน โดยมี
ผู้บังคับบัญชาเป็นคนตระกูลกันดะฮ์ เมื่อไปถึงแล้ว มูอาวิยะฮ์ก็มอบเงินให้
๕,๐๐๐,๐๐๐ ดิรฮัม เขาก็ยอมสวามิภักดิ์กับมูอาวิยะฮ์ ท่านอิมาม (อ) ส่ง
ทหารตามไปอีกจำนวน นำโดยคนตระกูลมูร้อด มูอาวิยะฮ์ก็ปฏิบัติ
เช่นเดียวกับคนแรก คนตระกูลมูร้อด ผู้นั้นก็ยอมทิ้งทหารและเข้าสวามิภักดิ์
กับมูอาวิยะฮ์

มูอาวิยะฮ์ได้คิดสินบนแก่ อัมร
บินฮาริษ, อัชอัษ บินกัยยศ และสะญัร บินสะญัร ว่า จะมอบเงินให้
๒,๐๐๐,๐๐๐ ดิรฮัม และให้เป็นผู้นำกองทัพ “ซาม” และให้แต่งงานกับลูก
สาวของตน ถ้าหากสามารถฆ่าท่านอิมามฮะซัน (อ) ได้ พวกเขาขอรับ
เงื่อนไขดังกล่าวแต่กระทำการไม่สำเร็จ

๕. ความห้าวหาญ

ของท่านอิมามอะฮ์ซัน(อ)

ท่านอิมามอะฮ์ซัน(อ)บังคับบัญชาบรรดาทหารด้วยความกล้าหาญและ
กล้าสน ในขณะที่มีอายุวัย ๑๕ ปี ดำเนินแผนการชั่วของตนไปเรื่อย ๆ ครั้งหนึ่งเขา
ส่งคนไปหาท่านอิมาม(อ)ซึ่งประกอบด้วย

มุหัมมัดเราะฮ์ บินซุบะฮ์, อับดุลลอฮ์ บินอามिर บินกะรีษ และอิดคุรเราะฮ์
มาน บินอุมมุลสุกมฺ คนเหล่านั้นมาพบท่านในขณะที่ท่านอยู่ในเมือง

“มะดาอิน” กำลังทำการสู้รบอยู่ในสมรภูมิ หลังจากนั้นพวกเขาก็
ออกมาจากท่านพูดคุยกับประชาชนว่า

“แท้จริงอัลลอฮ์ทรงปกป้องเลือดเนื้อของลูกหลานท่านศาสนทูต
แห่งอัลลอฮ์(ศ) และทรงระงับภัยพิบัติไม่ให้ประสบกับเขา และเขาขอรับ
สงบศึกแล้ว”

ทันใดนั้นเองทหารก็เกิดความสับสนทันที ประชาชนทั้งหลายก็เชื่อคน
เหล่านั้นโดยไม่ระแวงสงสัย แล้วคนพวกนั้นก็เข้าจู่โจมท่าน(อ)ทันที เกิดการ
สู้รบกัน ท่านอิมาม(อ)ขึ้นขี่ม้าไล่ตามล่าหาไปในความมืด แล้วถูกญูรอฮ์
บินชีนान อัล-อะชะดี ลอบแทงที่ต้นขา ท่าน(อ)จับที่เคราของญูรอฮ์และบิด
อย่างรุนแรงจนคอของเขาหัก แล้วท่านอิมาม(อ)ก็ถูกนำตัวกลับเมือง

“มะดาอิน” เลือดไหลไม่หยุด บาดแผลคราบน้ำของท่านฉกรรจ์นัก แต่
...ประชาชนกลับทอดทิ้งท่าน (๘)

(๘) ดาริอ์อัล-ยะอฺกูบี เล่ม ๒ หน้า ๒๐๕

๖. หากรบก็ถูกสังหาร

ท่านอิมามฮะซัน(อ)มีความจำเป็นที่จะต้องตัดสินใจเลือกเอาข้างใดข้างหนึ่งระหว่างสองประการคือ จะต้องยอมตายทั้งตัวท่านเองและอะฮ์ลุลบัยตุ (อ) ของท่าน รวมทั้งบรรดาผู้รู้ในหมู่ชนที่เป็นพรรคพวกของท่าน ทั้งนี้พวกท่านจะต้องต่อสู้ขับเกี่ยวกับทหารของ “ซาม” เป็นเวลาที่ยืดเยื้อยาวนาน จากนั้นความสำเร็จก็ตกอยู่กับฝ่ายมูอาวิยะฮ์ กล่าวคือเขาจะต้องมีชัยชนะต่อบรรดาชาวมุสลิม และลบล้างระบบอิสลาม ในหน้าพิภพจะเต็มไปด้วยความเสียหาย และบางทีมนุษยชาติอาจวนกลับไปสู่อารยธรรมแบบป่าเถื่อนอีกครั้งก็เป็นได้ หรือไม่ท่านก็ยินยอมรับตามข้อตกลงเพื่อความอยู่รอดของบรรดาอะฮ์ลุลบัยตุและพรรคพวกของท่าน ต่อจากนั้นอิสลามก็จะได้มีโอกาสเผยแผ่ต่อไป คำสอนและบทเรียนของอิสลามก็จะมีโอกาสเผยแผ่ต่อไปเหมือนอย่างที่ท่านจะมีรูปมูมินีน (อ) บิดาของท่านได้กระทำมาแล้วนานถึง ๒๕ ปี

(๗) หากท่านอิมาม (อ) ถูกสังหาร รัศมีแห่งสัจธรรมเป็นอันต้องดับวูบลง อิมามฮะซัน(อ)จะถูกสังหารไม่ได้ นอกจากอิมามฮุเซน(อ)จะต้องถูกสังหารเสียก่อน และอิมามฮุเซน(อ)ก็จะต้องถูกสังหารไม่ได้นอกเสียจากว่าชาวบะนีฮาซิมจะต้องถูกฆ่าเสียก่อนเช่นกัน และชาวบะนีฮาซิมจะถูกฆ่าไม่ได้เหมือนกัน นอกจากบรรดาสาวกและต่าบีอื่นที่ยังคงเหลืออยู่บ้างต้องถูกฆ่าเสียก่อน แล้วเมื่อนั้นโอกาสดีก็จะตกเป็นของมูอาวิยะฮ์ ในอันที่จะนำอารยธรรมอันป่าเถื่อนตามแบบ “อุมัยยะฮ์” มาสานต่อ แล้วเลิกล้มระบบอิสลาม แต่ถ้าหากท่านยินยอมต่อเขาอย่างนี้

เขาก็จะไม่สามารถนำเอาความเปดเปื้อนและแปลกปลอมอะไรเข้ามาได้
ณัคนัก เคยมีผู้คนติเตียนอิมามในกรณีที่ท่านยอมทำสัญญาสันติภาพ

ท่านตอบเขาไปว่า

“ฉันกล่าวว่าบรรดามุสลิมจะถูกกลบฝังไปจากหน้าแผ่นดิน แต่นั่นยัง
ต้องการให้ศาสนานี้ดำรงอยู่” (๕)

ซูฟยาน บินยาอิล กล่าวกับท่านอิมาม(อ)ในครั้งหนึ่งว่า

“อัลลามุลอะลยกะ โอ้ ผู้ยังความต่ำต้อยให้กับมวลผู้ศรัทธา”

ท่านกล่าวตอบเขาว่า

“ฉันมิได้ทำอะไรให้พวกเขาต่อต้อย ? ฉันไม่ชอบที่จะมีการทำลาย
พวกเขา(มุฮ์มิน) และล้ม

ล้างพวกเขาจนหมดสิ้น” (๑๐)

อะบีชะอีดเคยถามท่านอิมามสะอ์น(อ)ถึงเหตุผลในการทำสนธิสัญญา
สันติภาพ ท่านได้ตอบว่า

“ถ้าฉันไม่ทำอย่างที่ฉันทำ แน่บนพรคพวกของฉันจะไม่เหลืออยู่
บนหน้าแผ่นดินเลยแม้แต่คนเดียว เพราะจะต้องถูกฆ่าจนหมดสิ้น” (๑๑)

๕ (ชะยาตุล-อิมามสะอ์น) อ (ของอัล-กูรียชี เล่ม ๒ หน้า ๒๓๐)

๑๐ (ตัซกีเราะตุล-กออาศ หน้า ๑๑๔)

๑๑ (บิฮารุล-อันวาร เล่ม ๑๐ หน้า ๑๐๑)

๘. มุอาวิยะฮฺ บินอะบีซุฟยาน

อะบูซุฟยานนั้นเป็นศัตรูของอัลลอฮฺ(ซ.บ.) และเป็นศัตรูของท่าน ศาสนทูตที่ร้ายกาจที่สุดในบรรดาคนทั้งหลาย ก็ยังครุ่นคิดถึงการที่จะเข้ารับ อิสลาม แต่มุอาวิยะฮฺ ได้เขียนหนังสือถึงเขาว่า

“ทะเลทรายเอ๋ย เจ้าอย่าได้ยอมจำนนเลยเป็นอันขาด แม้เพียงวันเดียว เพราะหลังจากชาวบะดรีเป็นฝ่ายพ่ายแพ้ไปแล้วเราจะเอาชนะให้ได้”

มุอาวิยะฮฺ ยังมีความแค้นเคืองไม่หายต่อระบบอิสลาม และผู้ทรงสิทธิใน ตำแหน่งผู้นำ นั่นคือ ท่านอะมีรุลมุมีนีน(อ) ครั้งหนึ่งเขาเคยจัดประชุม แล้ว เรียกอบินุอับบาซ(ร.ฎ.)เข้ามา แล้วกล่าวว่า

“แท้จริงในจิตใจของข้ามีความเกลียดแค้นพวกเจ้ามากที่สุด โอ้บะนีฮาซิม ฉะนั้นแหละคือผู้ที่สร้างปัญหาให้เกิดขึ้นในหมู่พวกเจ้า เลือดของพวกเราเคยอยู่เบื้องหน้าพวกเจ้า และความไม่เป็นธรรมต่อเราก็มียู่ ในหมู่พวกเจ้า” (๑๒)

เราไม่อยากจะเชื่อว่า จะมีมุสลิมคนใดพูดอย่างนี้ได้ ถ้าหากอิสลามได้เข้า ถูจิตใจของเขาแล้ว

เขาต้องการมีชัยชนะในยุทธวิธีแบบป่าเถื่อน เป็นศัตรูของอิสลามและ ท่านศาสดาทูต(ศ)ที่ร้ายยิ่งกว่านี้ก็คือ คำบอกเล่าที่มีรายงานบันทึกมาจาก มุฏร็อฟ บินอัล-มุฆิเราะฮฺ บินซุบะฮฺว่า :

ฉันกับอัล-มุฆิเราะฮฺ ผู้เป็นบิดาได้เข้าพบมุอาวิยะฮฺ และปรากฏว่าบิดา ของฉันได้เข้าพูดคุยสนทนากับมุอาวิยะฮฺ ต่อจากนั้น ท่านก็กลับมาหาฉัน แล้วท่านก็ได้กล่าวถึงเรื่องของมุอาวิยะฮฺ และความเฉลียวฉลาดให้ฉันฟัง ดู ท่านจะรู้สึกแปลกใจในสิ่งที่ได้พบเห็นในตัวของมุอาวิยะฮฺ มาก

๑๒ (อัล-สะฮ์น บินอะดี ของกามิล ซุลัยมาน หน้า ๑๘๒)

ครั้นเมื่อถึงเวลากลางคืน ท่านไม่รับประทานอาหารค่ำ และฉัน
สังเกตเห็นท่านนั่งครุ่นคิดอยู่ตลอดเวลา

ฉันก็คอยดูอยู่ชั่วโงงหนึ่ง แล้วฉันก็คิดว่า จะต้องมียะไรเกิดขึ้นกับเรา
และการงานของเราสักอย่างแน่

ฉันจึงกล่าวกับท่านว่า

“ทำไมท่านถึงได้นั่งครุ่นคิดอยู่ทั้งคืน?”

ท่านตอบว่า “ลูกเอ๋ย พ่อได้มาพบกับคนที่เลวที่สุดแล้ว”

ฉันถามว่า “เรื่องมันเป็นอย่างไร?”

ท่านกล่าวว่า “ขณะที่พ่ออยู่กับเขาเพียงลำพัง พ่อพูดกับเขาว่า ท่านอะมีรุล
มุมีนีน (มุอาวิยะฮฺ) เอ๋ย แท้จริงท่านก็ล่วงเข้าสู่วัยที่มีอายุมากแล้ว ถ้าหากว่า
ท่านแสดงออกมาซึ่งความยุติธรรม และกระจายคุณงามความดีก็จะเป็นการดี
ที่สุด ท่านก็ดูชราภาพแล้ว ท่านน่าจะพิจารณาดูชาวบะนิฮาซิมแล้วเชื่อม
สัมพันธไมตรีกับพวกเขาเสีย ขอสาบานด้วยพระนามของอัลลอฮฺ (ช.บ.) ว่า
ขณะนี้พวกเขาไม่มีอะไรที่ท่านจะกลัวอีกแล้ว”

เขาตอบว่า “ซ้าก่อน ซ้าก่อน กษัตริย์แห่งพื้นนื่องของ “ติม” เขามีความ
ยุติธรรม และเขาได้ทำหน้าที่ต่าง ๆ ที่ควรทำ แต่ขอสาบานด้วยพระนาม
ของอัลลอฮฺ ไม่เห็นเขามีอะไร นอกจากความตายและชื่อเสียงของเขาก็สลาย
ไป อาจมีบางคนเรียกเขาว่า อะบูบักร์ (ก็เท่านั้น) จากนั้นก็กษัตริย์แห่งพื้นนื่อง
ของ “บะนีอะดี” เขาก็เก่งกาจและสามารถดำรงตำแหน่งได้ ๑๐ ปี

แต่ขอสาบานด้วยพระนามของอัลลอฮฺ ก็ไม่เห็นมีอะไร นอกจากความ
ตายและชื่อเสียงของเขาก็สลายไป อาจมีบางคนเรียกเขาว่า อุมร์(ก็เท่านั้น)
ต่อจากนั้นก็กษัตริย์อูษมาน อาณาจักรของชายผู้นี้เกรียงไกรไม่มีใครเหมือน
เขาทำหน้าที่ต่างๆ และเขาถูกกระทำเหมือนที่เขากระทำ

ขอสาบานด้วยพระนามของอัลลอฮ์ว่า ไม่เห็นมีอะไรนอกจากว่าเขาได้
ตายไป ชื่อเสียงของเขาและผลงานของเขาก็หมดไป แท้จริงพี่น้องแห่ง

“บะนีฮาซิม” เขาประกาศก้องทุกวัน ๆ ละ ๕ ครั้งว่า ข้าขอปฏิญาณตน
ว่า มุฮัมมัดเป็นศาสนทูตของอัลลอฮ์ แล้วหลังจากนั้นจะมีผลงานอะไรบ้างที่
เหลือ ไม่มีอะไรเลยจริงๆ ไม่เชื่อคอยดู

ขอสาบานด้วยพระนามของอัลลอฮ์ จะไม่มีอะไรเหลือนอกจากการถูกฝัง
เท่านั้น” (๑๓)

คำบอกเล่านี้ได้รู้ไปถึงหุมะอ์มูนโดยคนบางคนที่เป็นลูกน้องของเขา
เขาได้เขียนบันทึกส่งไปหัวเมืองต่าง ๆ เพื่อประณามมูอาวิยะฮ์ และประกาศ
ตัดสัมพันธ์ไมตรีกับทุกคนที่สนับสนุนมูอาวิยะฮ์ในทางที่ดี เพราะเขาเห็นว่า
คำพุดมูอาวิยะฮ์ที่พุดออกไป เป็นคำพุดของพวกบูฆาเจวีด และพวกป่าเถื่อน
ที่ทรยศต่ออัลลอฮ์ ปฏิเสธศาสนทูตของพระองค์ และบรรดาผู้ปกครองที่สืบ
ตำแหน่งภายหลัง(๑๔)

๑๓ (กัซฟูล-มูมมะฮ์ หน้า ๑๒๖)

๑๔ (อัล-สะฮัน บินอะลี ของกามิล ซุลัยมาน หน้า ๒๑๒)

มูอาวิยะฮฺ ไม่เคยละเลยในการประณามท่านอะมีรุลมุมีนีน(อ) นอกจากเพียงส่วนน้อยเท่านั้น ทั้งนี้ก็เพราะเขาฝังความเคียดแค้นต่ออิสลามและศาสนทูต(ศ)ไว้ในตัวเองอย่างมากมาย ทั้งๆ ที่ศาสนทูตแห่งอัลลอฮฺ(ศ)เคยกล่าวไว้ว่า

“ผู้ใดประณามฉันก็เท่ากับประณามอัลลอฮฺ และผู้ใดที่เขาประณามอะลี้ก็เท่ากับประณามฉัน” (๑๕)

มูอาวิยะฮฺ เป็นคนที่ออกห่างจากความรู้ในเรื่องอิสลามและบทบัญญัติ เขาดำเนินชีวิตไปตามเหตุผลของคนในอารยธรรมที่ป่าเถื่อนในอดีต ครั้งหนึ่งเขาเคยกล่าวคำเทศนาสั้นๆ หลังจากมาร่วมกับประชาชนในตอนเช้าของวันหนึ่งว่า

“ขอสาบานด้วยพระนามของอัลลอฮฺ ฉันมิได้ทำสงครามกับพวกท่านเพื่อให้พวกท่านนมาซหรือเพื่อถือศีลอด หรือเพื่อบำเพ็ญฮัจญ์ และมีไซ้เพื่อจ่ายชะกาต เพราะพวกท่านได้กระทำในสิ่งเหล่านี้กันอยู่แล้ว แต่ที่ฉันทำสงครามกับพวกท่านก็เพื่อจะได้ปกครองพวกท่าน โดยที่อัลลอฮฺได้มอบสิ่งนี้ให้แก่ฉัน ในขณะที่พวกท่านรังเกียจมันอยู่ นอกจากนี้ ฉันจะเป็นคนที่เฝ้าสอนต่างๆ ทั้งหมดของฮะซัน บินอะลี มาไว้ที่ได้ฝ่าเท้าของฉันจนกระทั่งไม่ยอมให้มีอะไรเหลือ” (๑๖)

๑๕ (มุรเราะอิญ-ชะฮับ เล่ม ๒ หน้า ๔๑๕)

๑๖ (อัล-อิรชาด หน้า ๑๕๖)

ครั้งหนึ่งเขาเคยยื่นกล่าวคำปราชัยต่อหน้าคนในตระกูลเรชาว

“ฉันมิได้ดำเนินการปกครองโดยแนวทางแห่งความรักตามที่ฉันเรียนรู้มาจากพวกท่าน แต่ฉันจะควบคุมพวกท่านด้วยดาบอันแข็งแกร่งของฉัน แน่แน่นอนฉันเองก็ชอบที่จะปกครองพวกท่านไปตามวิธีการของบุตรแห่งกุซาเฟซ(อะบูบักร์) แต่มันก็ขัดกับฉัน และฉันต้องการใช้วิธีการของอุมร์ แต่ฉันก็เกลียดมันอย่างสุดเหวี่ยง และฉันต้องการใช้วิธีการของอุษมาน แต่มันก็ค้านกับฉัน ฉะนั้น ฉันจึงแผ้วถางแนวทางของฉันสำหรับเรื่องนี้อีกแนวทางหนึ่ง ซึ่งจะอำนวยประโยชน์สุข

ให้แก่พวกท่าน มันจะทำให้การกินดีอยู่ดี เพราะถึงแม้ท่านทั้งหลายจะไม่พบความดีจากตัวฉัน แต่ฉันก็จะให้การปกครองที่ดีแก่พวกท่านได้” (๑๗)

ท่านอะบูดร์ด้าเคยเห็นเขาดื่มน้ำจากภาชนะที่ทำด้วยทองคำและเงินแท้แล้วพูดกับเขา(มุอาวิยะฮฺ)ว่า :

แท้จริงฉันเคยได้ยินท่านศาสนทูตแห่งอัลลอฮฺ(ศ)กล่าวว่า

“คนที่ดื่มจากภาชนะเหล่านี้ โฟนรอันร้อนแรงจะไหลลงสู่ท้องของเขา”

มุอาวิยะฮฺกล่าวว่า “แต่ฉันไม่เคยเห็นอะไรเกิดขึ้นเลย ”

ท่านอะบูดร์ด้ากล่าวอีกว่า “ไม่เคยมีใครเลิขฉันเท่ามุอาวิยะฮฺ ฉันบอกเขาจากคำพูดของศาสนทูตแห่งอัลลอฮฺ (ศ) แต่เขาพูดกับฉันตามความคิดของเขาเอง ฉันไม่อาจอยู่ร่วมแผ่นดินเดียวกับเขาได้เลย ” (๑๘)

๑๗ (อัล-ฮะซัน บินอะลี ของกามิลซุลัยมาน หน้า ๑๕๖)

๑๘ (อัล-ฮะซัน บินอะลี ของกามิลซุลัยมาน หน้า ๒๑๗)

ถ้าเราจะพูดถึงเรื่องราวของมูอาวิยะฮ์ทั้งหมด ก็จำเป็นต้องมีเนื้อที่
กระดาษหลายๆ เล่ม แต่ก็พอจะรู้อะไรๆ ได้อย่างเพียงพอ ถ้าหากได้อ่าน
หนังสือ อัน-นะศออิฮ์ อัล-กาฟียะฮ์ ลิมัน ยะตะวัลลา มูอาวิยะฮ์
(บทเรียนของผู้ที่ยอมรับมูอาวิยะฮ์) ของท่านซัยยิดมุฮัมมัด บินอะกิล และ
ตำราประวัติศาสตร์อีกหลายเล่มที่เสนอข้อเท็จจริงต่างๆ เกี่ยวกับชายผู้นี้

เราเชื่อว่าเรื่องราวตามที่ได้ผ่านสายตาท่านไปแล้วนี้ จะสามารถทำให้เห็น
พ้องกับการทำสนธิสัญญาของท่านอิมามฮะซัน (อ) ผู้หาญฉลาดว่า เป็นการ
พิทักษ์ไว้ซึ่งระบบอิสลาม และเป็นการอนุรักษ์มรดกของมวลมุสลิมให้ดำรง
อยู่ได้ และเพื่อเป็นการจำกัดเส้นทางเดินให้แก่มูอาวิยะฮ์ ด้วยการได้กรรม
ของอิมามฮะซัน(อ)ต่อมูอาวิยะฮ์และบริวารของเขา

ทุกคนที่ได้เข้าใจในส่วนนี้จะสามารถล่วงรู้ไปถึงความอาฆาตมาดร้าย
และความคับแค้นที่ซ่อนอยู่ในจิตใจของพวกอุมัยยะฮ์เป็นอย่างดีเลยทีเดียว คน
เหล่านี้ไม่เคยหยุดยั้งและลดราวาศอก การติดตามรังควานท่านอิมามฮะซัน
(อ)และการทำงานของท่าน ทั้ง ๆ ที่ยอมรับในข้อตกลงกับพวกเขาแล้ว อีกทั้ง
ทั้งยังได้มอบอาณาจักรปกครองและอำนาจให้แก่พวกเขาแล้ว ทั้งนี้มิใช่
เป็นเพราะจุดประสงค์อื่นใด นอกจากการด่าประณามท่านและบิดาของท่าน
(อ)อีกนั่นเอง

ท่านอิบน์ อะบิล-สะดิด ได้กล่าวไว้ว่า มีรายงานบันทึกโดยอัช-ชุบัยร บินบะการ ไว้ในหนังสือ อัล-มุฟาคอร็อต ว่า :

ครั้งหนึ่งมีคนหลายคนมารวมตัวกันที่สำนักของมูอาวิยะฮฺ เช่น อัมรฺ บิน อัล-อัส, วะลิด บินอุกบะฮฺ บินอะบีมุอิด อุตบะฮฺ บินอะบีชูฟยาน อิบน์ ฮัรฺบ์ อัลมุฆิเราะฮฺ บินซุบะฮฺ ซึ่งถ้อยคำอันไม่น่าพอใจและน่าตำหนิตี้นจาก คำพูดของท่านอิมาม (อ) ที่เกี่ยวกับตัวของพวกเขาก็ได้ยื่นไปถึงหูของพวกเขา ในขณะที่ความไม่พอใจ เกี่ยวกับอิมาม (อ) ที่ออกจากปากพวกเขาก็เคยรู้ถึงหูท่านด้วย พวกเขากล่าวว่า

“ข้าแต่จะมีรุลมุมีนีน(มูอาวิยะฮฺ) แท้จริงสะชนได้เจริญรอยตามบิดาของเขา เวลาเขาพูดก็มีคนเชื่อ เวลาเขาออกคำสั่งก็มีคนปฏิบัติตาม คนทั่ว ๆ ไปยำเกรงเขา เมื่อเป็นเช่นนี้สักวันหนึ่งเขาจะยิ่งใหญ่ขึ้นมา และไม่แคล้วที่พวกเราจะได้รับความเดือดร้อนจากเขา ”

มูอาวิยะฮฺกล่าวว่า “แล้วพวกท่านจะว่าอย่างไรกัน?”

พวกเขาบอกว่า “ไปเชิญตัวเขามา เพื่อเราจะได้อำนาจและบิดาของเขา โดยเราจะแนะนำและชักชวนเขา โดยบอกเขาว่า บิดาของเขาได้ฆ่า อุษมาน และเราก็ให้เขาเชื่ออย่างนี้ แล้วเขาจะไม่สามารถแก้ไขอะไรในเรื่องนี้กับเราได้”

มูอาวิยะฮฺกล่าวว่า “ฉันไม่เห็นด้วย และจะไม่ทำอย่างนั้น ”

พวกเขาบอกว่า “เราขอร้องให้ท่านทำอย่างนั้นให้ได้ ข้าแต่ อะมีรุลมุมีนีน (มูอาวิยะฮฺ)”

มูอาวิยะฮฺกล่าวว่า “ความหายนะจะเป็นของพวกเจ้า จงอย่าได้ทำสิ่งนี้ ขอสาบานด้วยพระนามของอัลลอฮฺ ไม่ว่าครั้งใดที่ฉันเห็นเขานั่งใกล้ฉัน ฉันจะรู้สึกรำคาญและเกลียดชังของเขา และกลัวการดำเนินของเขาที่มีต่อฉันเสมอ ”

พวกเขากล่าวว่า “อย่างไรก็ตาม ท่านต้องส่งคนไปเชิญเขามา ”

มูอาวิยะฮ์กล่าวว่า “ถ้าฉันส่งคนไปเชิญเขามา ฉันจะต้องให้ความเป็น
ธรรมกับเขายิ่งกว่าพวกเจ้า ”

อัมรฺ บินอัล-อาศ จึงกล่าวว่า “ท่านกลัวว่า ความผิดพลาดของเขาจะ
เอาชนะความถูกต้องชอบธรรมของเราใช่ไหม หรือว่าท่านจะปกป้องคำพูด
ของเขามากกว่าคำพูดของเรา?”

มูอาวิยะฮ์กล่าวว่า “หาмиได้ ฉันเพียงแค่หมายถึงว่า ถ้าฉันส่งคนไปเชิญ
เขามา ฉันจำเป็นจะต้องให้เขาพูดด้วยวาจาเขาเองทุกอย่าง ”

พวกเขากล่าวว่า “ก็ปล่อยเขาไปตามนั้น ”

มูอาวิยะฮ์กล่าวว่า “พวกท่านอาจคิดดังต่อไปนี้ ถ้าฉันส่งคนไปเชิญเขามา
แต่ถ้าพวกท่านคิดดัง ฉันก็จะไม่ทำเช่นนั้น กล่าวคือจงอย่าใส่ร้ายในคำพูด
ของเขา จงรู้ไว้ว่า พวกเขาถืออะสุลลัษษัตซึ่งไม่เคยมีใครตำหนิพวกเขาได้ ไม่
เคยมีใครหาข้อบกพร่องของเขาได้ง่ายๆ แต่พวกท่านจะกล่าวหาเขาด้วย
ข้อหาที่ร้ายแรง ที่พวกท่านจะพูดว่า บิดาของเขาฆ่าอูษมานและรังเกียจการ
ปกครองของผู้ปกครองก่อนหน้าเขา ”

แล้วมูอาวิยะฮ์ ก็ส่งคนของตนไปเชิญท่านอิมามสะอ์น(อ) ซึ่งคนผู้นั้นได้
กล่าวว่า

“ท่านอะมีรุลมุมีนีน(มูอาวิยะฮ์)เชิญตัวท่านไปพบ ”

ท่านอิมามกล่าวว่า “เขามีอะไร?” เขาจึงได้สมญานามอย่างนี้ ”

แล้วท่านอิมามสะอ์น(อ)ได้กล่าวอีกว่า

“ไม่มีหลักฐานใดมาให้สำหรับพวกเขา และการลงโทษจะมาประสบ
กับพวกเขาโดยไม่รู้ตัว ”

และกล่าวอีกว่า “เจ้าจงเอาผ้าคลุมของฉันทามาหน้อยซิ ข้าแต่อัลลอฮ์ ข้าขอความคุ้มครองต่อพระองค์ ให้ข้ารอดพ้นจากความชั่วร้ายของเขาเหล่านั้น และขอให้พระองค์ทรงปกป้องข้า อย่าให้ตกอยู่ในความชั่วของพวกเขา ขอให้พระองค์ช่วยเหลือข้าให้พ้นจากพวกเขา อย่างไรก็ตามที่พระองค์ทรงประสงค์และข้าก็ประสงค์ตามนั้นด้วย โดยอาศัยอำนาจและพละนาภาพของพระองค์ ข้าแต่พระผู้ทรงเมตตายิ่งกว่าผู้ให้ความเมตตาใด ๆ ”

จากนั้นท่านก็ลุกขึ้นเดินทางไปหาโมอวียะฮ์ซึ่งเขาก็ได้ต้อนรับท่านอย่างสมเกียรติ โดยจัดที่นั่งให้ท่านนั่งใกล้ ๆ กับเขา โดยที่คนในกลุ่มรู้จักมีความชิงชังและเกลียดแค้น ด้วยความละเมิดและทะนงตัวที่ติดอยู่ในสันดาน

โมอวียะฮ์ กล่าวว่า “โอ้ อะบูมุฮัมมัดคนเหล่านี้ เขาส่งคนไปเชิญท่านมา พวกเข่าฝ่าฝืนข้า ”

ท่านอิมามอะฮ์ซัน(อ)กล่าวว่า

“ มหาวริสุทฺ์เป็นของอัลลอฮ์ บ้านนี้เป็นของเจ้า การอนุญาตให้เข้ามาในที่นี้ย่อมขึ้นอยู่กับเจ้า ขอสาบานด้วยพระนามของอัลลอฮ์ ถ้าหากเจ้าสนองตอบเจตนาตามที่มีอยู่ในจิตใจของพวกเขาแล้วไซ้ร้ เห็นที่ที่ข้าจะต้องละอายในความชั่วของเจ้าเสียแล้ว และถ้าหากคนเหล่านี้สามารถเอาชนะความคิดของเจ้าได้ ก็เห็นที่ที่ข้าจะต้องละอายในความอ่อนแอของเจ้าเสียแล้ว ซึ่งก็ไม่ว่าจะยึดเอาอันไหน จะปฏิเสธอันไหน เพราะถ้าหากข้าได้ล่วงรู้ ว่าพวกเขาจะมาชุมนุมกันอยู่ที่นี่อย่างนี้ ข้าก็จะนำคนในบันดาลูกหลานของ अबดุลมุฏฏอลิบมา ให้เหมือนๆ กับพวกเขาด้วย แต่ไม่มีทางหรอกที่

ฉันจะรู้จักประหวั้นพริ้งต่อเจ้าและต่อพวกเขา แท้จริงผู้คุ้มครองข้าคืออัลลอฮ์ พระองค์ทรงคุ้มครองบรรดาผู้ทรงคุณธรรม ”

มูอาวิยะฮ์กล่าวว่า “นี่แน่ะท่าน ฉันเกรงใจที่จะเชิญท่านมา แต่คนเหล่านี้ซึ่งที่มอบหมายเรื่องนี้ให้แก่ฉัน ทั้ง ๆ ที่ฉันไม่สบายใจ แท้จริงความเป็นธรรมจากพวกเขาจะมีแก่ท่านและจากฉันด้วย

เราเพียงแต่เชิญท่านมาเพื่อย้ำให้ท่านฟังว่า อุษมานนั้นถูกสังหารอย่างไม่ได้รับความเป็นธรรม และบิดาของท่านเป็นคนฆ่าเขา ดังนั้นจึงรับฟังพวกเขา ต่อจากนั้นท่านก็จึงตอบพวกเขาและคนในที่ประชุมจะไม่มีใครยับยั้งสิ่งที่ท่านจะพูดออกไปทุกประโยค”

แล้วอัมรฺ บินอัล-อัส ก็ได้กล่าวขึ้นก่อนว่า

“ขอสรรเสริญต่ออัลลอฮ์ ขอให้พระองค์ประทานพรแด่ศาสนทูตของพระองค์....”

ต่อจากนั้นเขาก็กล่าว ถึงท่านอะลี(อ)โดยมิได้ทั้งเรื่องใดๆ อันเป็นข้อบกพร่องโดยมิได้หิบบยกมากล่าว เขากล่าวต่อไปว่า

“แท้จริงเขาลบหลู่อะบูบักร์ และรังเกียจการปกครองของเขา เขาขัดขืนในการยินยอมให้สัตยาบัน จากนั้นก็ยอมด้วยความจำใจ เขาร่วมวางแผนฆ่าอุมร์ และฆ่าอุษมานด้วยความอธรรม เขาอ้างตัวเป็นผู้ปกครองทั้ง ๆ ที่ไม่มีสิทธิ”

ต่อจากนั้นก็กล่าวถึงความบกพร่องต่าง ๆ อีกมากมาย แล้วเสริมอีกตอนหนึ่งว่า

“ชาวบะนีอับดุลมุลฏอลิบเอ๋ย ไม่มีทางที่อัลลอฮ์จะมอบอาณาจักรการปกครองให้แก่พวกเจ้าโดยที่พวกเจ้าสังหารผู้ปกครองเหล่านั้น พวกเจ้าได้ละเลงเลือดทั้งๆ ที่อัลลอฮ์ทรงห้ามไว้ พวกเจ้าทะยานอยากในอำนาจการปกครอง และแสวงหาในสิ่งที่ไม่อนุญาต เจ้านั้น

โอ้ สะชน เจ้าพูดกับตัวเองว่า ตำแหน่งผู้ปกครองเป็นของเจ้า ทั้ง ๆ ที่เจ้า
ไม่มีปัญญาและความคิดในเรื่องนี้ เจ้ามิได้เห็นหรือ อัลลอฮ์บั่นทอน
สติปัญญาของเจ้าอย่างไร พระองค์ทรงทั้งความโง่เขลาของกูเรชไว้ในตัวเจ้า

พระองค์ทรงลบหลู่และเหยียดหยามเจ้า ทั้งนี้เพราะความชั่วในผลงาน
ของบิดาของเจ้า อันที่จริงแล้วเราเพียงแต่เชิญเจ้ามาค้า ทั้งเจ้าและบิดาของเจ้า
ในส่วนบิดาของเจ้านั้นอัลลอฮ์ได้อัปเป้ให้เขาไปเสียแล้ว เราหมดการระกับเขา
แล้ว แต่เจ้าชียังอยู่ในมือของพวกเรา เรากำลังคิดหาวิธีการในเรื่องของเจ้าอยู่
และถ้าหากเราจะค้าเจ้า เราก็จะไม่มี ความบาปใดๆ กับอัลลอฮ์ และไม่มีข้อ
ตำหนิใดๆ จากประชาชน เจ้ายังสามารถที่จะปฏิเสธกับเรา และหาว่าเราพูด
ไม่จริงได้ไหม ? ถ้าเจ้าเห็นว่าโกหกในข้อหนึ่งข้อใด ก็จงตอบได้มาซิ ถ้าไม่มี
ก็จงรู้ไว้ว่า ทั้งเจ้าและบิดาของเจ้าต่างก็เป็นผู้อธรรม ”

ต่อจากนั้น อัล-วะลีด บินอุกบะฮ์ บินอะบีมุอ็ฏฏ ได้กล่าวว่า

“ โอ้พวกบะนีฮาซิม แท้จริงพวกเจ้ามีศักดิ์เป็นน้ำของอุษมาน
ดังนั้นบุตรที่ประเสริฐ ถึงได้มีแก่พวกเจ้า สิทธิของพวกเจ้าจึงเป็นที่ยอมรับ
และพวกเจ้ามีการเกี่ยวดองที่ประเสริฐจึงมีแก่พวกเจ้า

เขาให้เกียรติพวกเจ้า แต่พวกเจ้ากลับเป็นบุคคลแรกที่ริษยาเขา จนบิดา
ของเจ้าถึงกับฆ่าเขาอย่างอธรรม ไม่มีข้อแก้ตัวแลไม่มีข้อพิสูจน์ใดๆ หักล้าง
พวกเจ้าจะว่าอย่างไร ในเมื่ออัลลอฮ์ทรงทวงถามในเรื่องเลือดของเขา
พระองค์ทรงบันดาลให้พวกเจ้าลงมาจากตำแหน่งของพวกเจ้า
และขอสาบานด้วยพระนามของอัลลอฮ์ แท้จริง พวกบะนีอุมัยยะฮ์ให้ความดี
งามแก่พวกบะนีฮาซิมยิ่งกว่าพวกบะนีฮาซิมให้ความดีงามแก่พวกบะนีอุมัย
ยะฮ์ และแท้จริงมูอาวิยะฮ์ให้ความดีงามแก่เจ้ายิ่งกว่าตัวของเจ้าเอง ”

ถัดจากนั้น อุตบะฮฺ บินอะบิซุฟยาน ได้กล่าวว่า

“โอ้สะฮฺน บิดาของเจ้าเป็นกุเรขที่ชั่วที่สุด สำหรับพวกกุเรข เพราะเขาเป็นคนหลังเลือดชาวกุเรข และตัดสายสัมพันธ์ทางเครือญาติกับชาวกุเรข มีดาบและลั่นที่แสนจะยาว เขามาคนที่มิมีชีวิต

เขาประณามคนที่ตายแล้ว แท้จริงเจ้าก็เป็นคนหนึ่งฆ่าอูษมาน และเราจะต้องฆ่าเจ้าในเรื่องนี้ สำหรับความหวังของเจ้าในตำแหน่งผู้ปกครองนั้น มันเป็นเรื่องที่เจ้าไม่มีความสามารถเข้าถึงมันได้ และมันไม่มีอะไร ที่จะให้เจ้าถือเป็นข้อต่อรองได้ โอ้ ชาวบะนีฮาซิมเอ๋ย พวกเจ้าฆ่าอูษมาน ความจริงแล้ว

เราย่อมมีสิทธิฆ่าเจ้าและน้องชายของเจ้าในเรื่องนี้ด้วย สำหรับบิดาของเจ้านั้น แน่แน่นอนอัลลอฮฺทรงจัดการให้กับพวกเรา ด้วยภารกิจของพระองค์ไปแล้ว แต่ในส่วนของคุณเจ้า ขอสาบานด้วยพระนามของอัลลอฮฺว่า ถ้าเราฆ่าเจ้าเนื่องจากแก้แค้นให้กับอูษมานแล้วไซ้ จะไม่มีความบาปและอริศตรูใดๆ เกิดขึ้นกับเราเลย ”

ต่อจากนั้นอัล-มุฆิเราะฮฺ กล่าวประณามท่านอะลี และกล่าวว่า

“ฉันมิได้ตำหนิเขาในกรณีใด ๆ ที่เขาฉ้อฉล และในกฎเกณฑ์การปกครองใดๆ ที่เขาล้าเอียง แต่ฉันจะตำหนิเขาก็เพราะว่า เขามาอูษมาน ”

หลังจากนั้นพวกเขาก็นิ่งเงียบ ท่านอิมามสะฮฺน บินอะลี(อ)ก็ได้พูดขึ้นว่า

“ขอสรรเสริญต่ออัลลอฮฺ และขอสดุดีต่อพระองค์ ขอให้พระองค์ประทานพรแก่มุฮัมมัดและลูกหลานของเขา ”

ท่านกล่าวต่อไปว่า “มุอาวิยะฮฺ เอ๋ย คนเหล่านี้มิได้ค่าประณามชั่วหอก แต่เจ้านั้นแหละที่ค่าประณามชั่ว ช่างเลวร้ายจริงๆ แท้ที่ข้าได้พบมาเป็นความคิดที่ชั่วจริงๆ แท้ที่ข้ารู้จักมา เป็นนิสัยที่ชั่วที่สุดที่ข้าประสบมาเป็นการละเมิดต่อพวกเรา เป็นความคิดที่เป็นอริศตรูที่เจ้ามีต่อท่านศาสดา

มุฮัมมัด(ศ) และสมาชิกครอบครัวของท่าน แต่งตั้งปัจเจกมุอาวิยะฮฺ และพวกเจ้าก็จึงฟังด้วย ไม่มีคำพูดใดที่อยู่ในตัวเจ้าและในตัวของพวกเขาที่มันจะแคล้วคลาดโดยมิได้ตรงกับพฤติกรรมที่มีในตัวของพวกเขา ข้าขอให้อัลลอฮฺเป็นพยาน พวกเจ้ารู้หรือเปล่าว่า คนที่พวกเจ้าค่าประมาณไปนั้น เขาเคยได้มาฆมาดั่งแต่นั้น โดยมิกับลัดทั้งสองแห่ง ส่วนเจ้ามุอาวิยะฮฺ เจ้าคือผู้ปฏิเสธ(กาเฟร) ต่อทั้งสองแห่งโดยที่เจ้ามองมันว่าเป็นเรื่องที่หลอกลวง เจ้าสักการะรูปปั้นของอัล-ลาตและอุซซา อย่างผู้ละเมิด

ข้าขอให้อัลลอฮฺ เป็นพยาน พวกเจ้ารู้หรือไม่ว่า เขาคือผู้มอบสัตยาบันทั้งสองวาระ นั่นคือ สัตยาบันแห่งอัล-ฟิตฮฺ และสัตยาบันแห่งฮัร-ริฎวาน

มุอาวิยะฮฺเอ๋ย กับวาระหนึ่งนั้น เจ้าเป็นผู้ปฏิเสธและกับอีกวาระหนึ่งนั้น เจ้าเป็นผู้กระบัดสัตย์ ข้าขอให้อัลลอฮฺเป็นพยานกับพวกเจ้า พวกเจ้ารู้หรือไม่ว่า เขา(อิมามอะลี)คือ คนแรกที่มีความศรัทธา ส่วนเจ้าและบิดาของเจ้านั้น มุอาวิยะฮฺเอ๋ย เป็นเพียงคนมีจิตใจโน้มถ่วง พวกเจ้าซ่อนเร้นสภาพปฏิเสธไว้แต่ภายนอกด้วยกับศาสนาอิสลาม พวกเจ้าหมกมุ่นอยู่กับการแสวงหาทรัพย์สิน

ข้าขอให้อัลลอฮฺเป็นพยาน พวกเจ้าไม่รู้เลยใช่ไหมว่า เขาคือเจ้าของธงชัยแห่งศาสนทูตของอัลลอฮฺ(ศ) ในสงครามบะดร์ และแท้จริงธงชัยของฝ่ายพวกตั้งภาคีนั้นมีมุอาวิยะฮฺและบิดาของเขาพร้อมอยู่ด้วย

ต่อจากนั้น เขาก็เผชิญต่อพวกเจ้าที่สงครามอุศุดและสงครามพลพรรคต่างๆ (อัล-อะฮฺซาบ)โดยที่ธงชัยของท่านศาสนทูตแห่งอัลลอฮฺ(ศ)อยู่กับเขา ส่วนที่อยู่กับเจ้าและบิดาของเจ้าคือธงชัยของพวกที่ตั้งภาคี ในทุกแห่งนั้น อัลลอฮฺ(ช.บ.)เปิดโอกาสให้เขามีชัยชนะ และทรงยกย่องให้เขาเป็นข้อพิสูจน์ ทรงช่วยเหลือการเผยแพร่ของเขา และทรงยืนยันรับรองความสัตย์ในคำพูดของเขา และในทุกสมรภูมิเหล่านั้น

ท่านศาสนทูตแห่งอัลลอฮฺ(ศ)ให้ความปีติชื่นชมต่อเขา ส่วนเจ้าและบิดาของเจ้านั้นได้รับแต่ความชิงชัง

ข้าขอให้อัลลอฮฺเป็นพยาน มูอาวิยะฮฺเอ๋ย เจ้ายังจำได้ไหม ในวันหนึ่งที่บิดาของเจ้าเดินทางมาพร้อมกับอูฐสีแดงตัวหนึ่ง ส่วนเจ้ากำลังงมมันอยู่และอุตบะฮฺน้องชายของเจ้าติดตามมาข้างหลังแล้วท่านศาสนทูตแห่งอัลลอฮฺ(ศ)มองเห็นเจ้า

ท่านศาสดา(ศ) ได้กล่าวว่า

“ โอ้อัลลอฮฺ ขอให้อัลลอฮฺทรงสาปแช่งทั้งคนจี คนจุง และคนที่ติดตามมาข้างหลังด้วยเถิด ”

มูอาวิยะฮฺเอ๋ย เจ้าลืมบทกวีที่เจ้าเขียนส่งไปให้บิดาของเจ้าเสียแล้วหรือ เมื่อครั้งที่เขาคิดจะเข้ารับอิสลาม แต่เจ้าห้ามเขาว่า

“ ทะเลทรายเอ๋ย ท่านอย่ายอมจำนนเป็นอันขาดเลย แม้แต่เพียงวันเดียว เพราะหลังจากชาวบะดร์กลายเป็นผู้พองแล้ว เราจะสามารถเอาชนะได้อีก ”

ขอสาบานด้วยพระนามของอัลลอฮฺ กิจการที่เจ้าซ่อนเร้นอยู่นั้น มันยิ่งใหญ่กว่าที่เจ้าเผยออกมา หมู่ชนทั้งหลาย ข้าขอให้อัลลอฮฺเป็นพยาน พวกเจ้ารู้ไหมว่า ในหมู่บรรดาสาวกทั้งหลายของท่านศาสนทูตแห่งอัลลอฮฺ(ศ) อิมามอะลี(อ) นั้นเป็นคนที่สามารถยับยั้งตนเองมิให้ตกอยู่ภายใต้อาภรณ์ไฟดำได้

ดังนั้นจึงมีโองการถูกประทานมาว่า :

“ โอ้ บรรดาผู้ศรัทธา จงอย่ายับยั้งของที่ดีที่อัลลอฮฺได้อนุมัติมาให้แก่ผู้เจ้า ” (อัล-มาอิดะฮฺ:๘๖)

และครั้งหนึ่งท่านศาสนทูตแห่งอัลลอฮ์(ศ)ได้ส่งสาวกชั้นผู้ใหญ่ของท่าน ไปพบกับพวกบะนิกอรีเซาะฮ์ ปรากฏว่าต้องเผชิญกับความกล้าหาญชาญชัย ของคนเหล่านั้น จนพ่ายแพ้อย่างยับเยิน

แล้วท่านก็ส่งท่านอิมามอะลี(อ)ให้ออกไปรบ พร้อมกับนำธงไปด้วย ปรากฏว่าท่าน(อ)สามารถปราบคนเหล่านั้นให้ยอมรับในบทบัญญัติของ อัลลอฮ์และการปกครองของศาสนทูตของพระองค์ได้ ในสงครามค็อยบัรก็ เป็นเช่นเดียวกันนี้

ท่าน(อ)ยังกล่าวอีกว่า...มูอาวิยะฮ์เอ๋ย ข้าเชื่อว่าเจ้าไม่รู้คอก แต่ข้ารู้ดีถึง เรื่องที่ท่านศาสนทูตแห่งอัลลอฮ์(ศ) สาปแช่งแก่เจ้า เมื่อครั้งที่ท่านต้องการ จะเขียนหนังสือส่งไปยังพวกบะนิคุษัยมะฮ์ กล่าวคือ ท่านได้ส่งไปยังเจ้าและ ไล่ให้เจ้าไปตาย พวกเจ้าก็เช่นเดียวกัน โอ้หมู่ชนที่ขมขื่น ณ ที่นี้ ข้าขอให้อัลลอฮ์เป็นพยาน พวกเจ้ายังไม่รู้หรือว่า ท่านศาสนทูตแห่งอัลลอฮ์(ศ)ได้ สาปแช่งอะบูซุฟยานไว้ในสมรภูมิจึง ๗ แห่ง ซึ่งพวกเจ้าไม่สามารถที่จะ ปฏิเสธได้เลย

ครั้งแรก ในวันที่เขาพบท่านศาสนทูตแห่งอัลลอฮ์(ศ) ที่นอกเมืองมักกะฮ์ ทางไปเมืองฏออิฟ ท่านได้เชิญชวนให้เข้ารับศาสนาแต่โดยดี ครั้นแล้วเขาก็ ฮึดสู้ท่าน คำว่าและสบประมาทท่าน สาปแช่งและกล่าวเท็จต่อท่าน อีกทั้งยัง คิดที่จะใช้กำลังกับท่าน ดังนั้นอัลลอฮ์ และศาสนทูตของพระองค์จึงสาปแช่ง เขาและทอดทิ้งเขาไป

ครั้งที่สอง ในวันที่แห่งอัล-อิรฺ ท่านศาสนทูตแห่งอัลลอฮ์(ศ) ถูกนำเสนอแก่ ผู้หญิงคนหนึ่งที่มาจากขาม แต่อะบูซุฟยานได้ปฏิเสธ และขับไล่นางไปโดย ที่ไม่มีใครช่วยเหลือนางได้เลย ท่านศาสนทูตแห่งอัลลอฮ์(ศ) ได้สาปแช่งเขา เหตุการณ์สมรภูมิบัครุเกิดขึ้นก็เพราะนาง

ครั้งที่สาม ในสงครามอุสุต ตอนที่เขายืนอยู่ใต้เนินเขา ท่านศาสนทูต(ศ)
ยืนอยู่ข้างบน เขาร้องตะโกนว่า “รีบขึ้นไปข้างบนเร็ว” ท่านศาสนทูต (ศ)
ได้สาปแช่งเขาถึง ๑๐ ครั้ง และบรรดามุสลิมก็สาปแช่งเขาด้วย

ครั้งที่สี่ ในสงครามอะฮ์ซَاب มีพวกปฏิเสธสองกลุ่มร่วมกับพวกยิว
ท่านศาสนทูต(ศ)ก็สาปแช่งเขาเช่นกัน

ครั้งที่ห้า ในวันที่อะบูซุฟยานเดินมากับกลุ่มชาวกูเรซ แล้วร่วมกัน
ขัดขวางท่านศาสนทูต(ศ)มิให้เข้ามัสญิดอัล-ฮะรออมและทำการเชือดสัตว์พลี
และนั่นคือ วันแห่งสนธิสัญญาอูดัยบียะฮ์ ดังนั้น ท่านศาสนทูตจึงสาปแช่ง
อะบูซุฟยาน ตลอดทั้งบรรดาแกนนำและสมุนทั้งหลาย ท่าน(ศ)กล่าวว่า

“เขาเหล่านั้นทั้งหมดล้วนถูกสาปแช่ง เพราะไม่มีคนใดในหมู่พวกเขา
เป็นผู้ศรัทธา”

มีคนหนึ่งถามว่า “ข้าแต่ท่านศาสนทูตแห่งอัลลอฮ์ (ศ) เพื่ออาจมีใครสักคน
หนึ่งในหมู่พวกเขาต้องการเข้ารับอิสลาม เขาจะเป็นอย่างไร กับการสาปแช่ง
นี้?”

ท่านกล่าวตอบว่า “การสาปแช่งจะไม่ประสบกับพวกที่ติดตามคนใดเลย
เว้นแต่พวกกระด้างแกนนำจะไม่มีใครรอดได้พ้นเลยแม้สักคนเดียว ”

ครั้งที่หก นั่นคือ วันแห่งอูฐตัวสีแดง

ครั้งที่เจ็ด ในวันที่พวกเขาต่อสู้กับท่านศาสนทูตแห่งอัลลอฮ์(ศ)ในพิธิ
แห่งอัล-อุกอบะฮ์โดยพวกเขาจับไล่่อฐของท่านให้วิ่งหนี พวกเขาเป็นผู้ชาย
๑๒ คน ในจำนวนนั้นมีอะบูซุฟยานรวมอยู่ด้วย

นี่คือเรื่องราวในส่วนของเจ้า ไอ้ มูอาวิยะฮ์

ส่วนเจ้าไอ้ อิบน์ อัล-อัส แท้จริงเรื่องราวความเป็นมาของเจ้านั้นสับสน มารดาของเจ้า คลอดเข้ามาโดยไม่รู้ว่าใครคือพ่อ จนมีการตัดสินกันในหมู่ ชาวกูเรชถึง ๔ คน แต่แล้วคนที่รับผิดชอบเจ้าก็คือ คนที่เหี้ยมเกรียมที่สุด เป็นคนที่เลวร้ายที่สุด ต่อจากนั้นบิดาของเจ้ายืนยันประกาศว่า

“ ศัตรูของข้า คือ มุฮัมมัด ผู้ที่สายตระกูลถูกตัดขาด ”

แต่อัลลอฮ์(ซ.บ.)ได้ประทานให้แก่เขา เหมือนดังที่ทรงประทานมาให้ แล้ว เจ้าสู้รบกับท่านศาสนทูตแห่งอัลลอฮ์(ศ)ทุกสมรภูมิ เจ้านุกเข้าทำร้าย ท่านที่มักกะฮ์ เจ้าวางแผนการร้ายต่าง ๆ นานา และเจ้าเป็นคนหนึ่งที่กล่าวเท็จ ใส่ท่าน และเป็นศัตรูของท่านอย่างฉกาจฉกรรจ์ที่สุด

ต่อจากนั้นเจ้าออกเดินทางไปเผ้ากษัตริย์นะญะซี พร้อมกับบรรดาชาวเรือ เพื่อขอตัวญะฮ์ลและสาวกของท่านกลับมาหาชาวมักกะฮ์ แต่แล้วเขาก็ทำให้เจ้าผิดหวัง อัลลอฮ์(ซ.บ.)บันดาลให้เจ้ากลับมาอย่างพ่ายแพ้ เจ้าคือศัตรูของบะนีฮาซิม ทั้งในสมัยญาฮีลียะฮ์และในสมัยของอิสลาม เจ้าเองก็รู้คนทั้งหลายก็รู้ เจ้าเคยเขียนบทประพันธ์โจมตีท่านศาสนทูตแห่งอัลลอฮ์(ศ)มากถึง ๗๐ บท

แล้วท่านศาสนทูตแห่งอัลลอฮ์(ศ)ก็ได้กล่าวว่า

“ ข้าแต่อัลลอฮ์แท้จริงข้ามิได้พูดเป็นกวี และมันไม่ควรแก่ข้า ข้าแต่อัลลอฮ์ได้โปรดสาปแช่งเขาถึง ๑,๐๐๐ ครั้งต่ออักษรแต่ละตัว ”

ดังนั้นในส่วนของเจ้ามีการสาปแช่งที่อัลลอฮ์ประทานให้มากมายที่สุด เหลือที่จะประมาณได้ สำหรับกรรมที่เจ้าพูดเกี่ยวกับอุมมาน ก็เจ้านั้นแหละที่เป็นผู้จุดไฟสงครามแก่เขาให้เกิดภัยต่อโลกอิสลาม

แล้วเจ้าก็หนีไปปาเลสไตน์ ครั้นพอเข้าทราบข่าวการถูกสังหารของเขา
เจ้าก็กล่าวว่า

“อะบูฮับดุลลอฮฺ เมื่อท่านถูกสังหารข้าจะขอล้างแค้นให้”

ต่อมาเจ้าก็กักขังตัวเองไว้กับมูอาวียะฮฺ และขายศาสนาเพียงเพื่อความสุข
ทางโลกจากเขา

เรามีได้ตำหนิเจ้าด้วยความโกรธ และเรามีได้ติเตียนเจ้าด้วยความรัก

ขอสาบานต่ออัลลอฮฺ เจ้าไม่ได้ช่วยเหลืออุยมานในตอนที่ยังมีชีวิตอยู่
และไม่ได้รู้สึกโกรธแค้นเมื่อเขาถูกสังหาร

ส่วนเจ้านั้น โอ้ วะลิด ข้าขอสาบานด้วยพระนามของอัลลอฮฺว่า ข้ามิได้
ตำหนิเจ้า เพราะความโกรธเกลียดโดยส่วนตัว แต่ท่านอะลี(อ)เคยลงโทษเจ้า
ด้วยการเขียนถึง ๘๐ ครั้ง ในความผิดข้อหาดื่มสุรา และเขาได้ต่อสู้กับบิดา
ของเจ้าต่อหน้าท่านศาสนทูตแห่งอัลลอฮฺ(ศ)ด้วยความทรหด

เจ้านั่นเองที่อัลลอฮฺ(ช.บ.)ให้ ชื่อว่า “ฟาซิก” (ผู้ละเมิดบัญญัติทั้ง ๆ ที่รู้) และ
ให้ชื่ออิมามอะลี (อ) ว่า “มูฮัมมิด” เจ้าได้เคยโอ้อวดต่อเขา เจ้าเคยกล่าว
กับเขาว่า

“อะลีเอ๋ย หยุคพุดเถอะ ข้ากล้าหาญ และพุดได้ดีกว่าเจ้า”

แล้วอิมามอะลี(อ)ก็กล่าวแก่เจ้าว่า

“วะลิด เอ๋ย เจ้าจงหยุคพุดเถอะ นั่นคือ มูฮัมมิด ส่วนเจ้าคือ ฟาซิก”

แล้วอัลลอฮฺ(ช.บ.)ก็ประทานโองการลงมาสืบสวนคำพุดเขา

(อิมามอะลี)ว่า

“คนที่เป็นมูฮัมมิดจะเสมอกับคนที่เป็นฟาซิกได้หรือ ไม่เสมอกันหรอก”

(อิซ-ชะญะดะฮฺ :๑๘)

ต่อจากนั้นพระองค์ยังได้ประทานโองการลงมาในเรื่องของเจ้าเพื่อสนับสนุนคำพูดของเขาวา

“ถ้าหากคนฟาสิกนำข่าวคราวอันใดมาแจ้งแก่ผู้เจ้า ดังนั้น จงสอบสวนให้ชัดเจนเสียก่อน” (อัล-สุญะรอต : ๖)

เจ้ามิได้เกี่ยวข้องกับอันใดกับชาวกูเรช แท้จริงเจ้าเป็นเพียงคนที่มาจากเผ่าต่อฟุริยะซุ ขอสาบานด้วยพระนามของอัลลอฮฺ เจ้าเกิดมานานแล้ว อายุของเจ้าก็มากกว่าที่เจ้าอ้าง

ส่วนเรื่องของเจ้านั้น อุตบะฮฺเอัย ขอสาบานด้วยพระนามของอัลลอฮฺว่า เจ้าไม่มีความชอบธรรมอันใด จนข้าเจ้าจำเป็นต้องตอบ เจ้าไม่มีสติปัญญาอันใดพอที่ข้าเจ้าจะสนทนากับและดำหนิเจ้า

และเจ้าไม่มีความดีอะไรจะเสมอ ไม่มีความชั่วใด ๆ ที่ซ่อนเร้นได้ สติปัญญาของเจ้ากับสติปัญญาหาของเจ้านั้นไม่มีอะไรแตกต่างกัน ไม่มีอะไรระคายเคืองแก่อิมามอะลี(อ)ได้ ถึงแม้เจ้าจะประทุษร้ายต่อเขาในสมรภูมิต่างๆ ทุกแห่งหน

ในข้อที่เจ้าสัญญาว่า จะฆ่าเขานั้น ทำไมเจ้าจึงไม่ฆ่าอัล-ลิหฺยาน เมื่อตอนที่เจ้าพบเขาบนที่นอนของเจ้า(เป็นซุ้กับภรรยาของเจ้า) แล้วยังจะมีใครกล้าดาบของเจ้าอีกเล่าในเมื่อเจ้าไม่ฆ่าเขาในตอนนั้น ช่างน่าหัวเราะ ข้าจะดำหนิเจ้าที่เจ้าไปโกรธท่าน อิมามอะลี(อ)ได้อย่างไร ในเมื่อเขาได้ฆ่าอะลิด ลูกผู้กล้าหาญของเจ้าในสงครามบะดร์ และเขาร่วมกับท่านฮัมซะฮฺในการฆ่าอุตบะฮฺผู้เป็นปู่ของเจ้า และเขาได้แยกเจ้าให้โคดเคี้ยวจากอันซอลละฮฺพี่ชายของเจ้า ?

สำหรับเจ้านั้น มุขีเราะฮฺอัยย์ เจ้าไม่มีคุณสมบัติอันใดพอที่จะมาร่วม
ถกเถียงในเรื่องเช่นนี้ อันที่จริงถ้าจะเปรียบเจ้าก็เหมือนอย่างกับยุงที่พุดกับ
ต้นอินทผลัมว่า

“จับฉันให้ได้ซิ ฉันกำลังบินไปจากท่านแล้ว ”

ต้นอินทผลัมพุดว่า “ข้าจะรู้หรือว่าเจ้าเกาะอยู่บนต้นของข้า เพราะข้าจะรู้
เอาเมื่อตอนที่เจ้าบินไปจากข้าแล้ว ”

ขอสาบานด้วยพระนามของอัลลอฮฺว่า เราไม่เคยรู้สักอะไรเลยที่ว่าเจ้าเป็น
ศัตรูกับเรา และเราก็ไม่ถือสาหาความอะไร ถึงแม้ว่าเราจะรู้ก็ตามในคำพุด
ของเจ้ามิได้สร้างความลำบากแก่เรา แท้จริงบทลงโทษของอัลลอฮฺ(ช.บ.)ใน
ความผิดฐานกระทำการล่วงประเวณี โดยจำนนต่อหลักฐานนั้นถูกบัญญัติมา
เพราะเจ้า แน่นอนอุมร์เคยพ่นคำจาการลงโทษเจ้า ซึ่งเป็นสิทธิของ
อัลลอฮฺ(ช.บ.)จะทรงสอบถามเรื่องนี้จากเขา (อุมร์) แน่นอนที่สุด เจ้าเคยถาม
ท่านศาสนทูตแห่งอัลลอฮฺ(ศ)ว่า

“ผู้ชายจะมองผู้หญิงโดยเขาต้องการจะแต่งงานด้วยได้หรือไม่ ?”

ท่านตอบว่า “ไม่เป็นไรในข้อนี้ โอ้ มุขีเราะฮฺ トラบใดที่ยังไม่มีเจตนาร่วม
ประเวณี ”

แน่นอนที่สุดท่านรอซูลรู้ดีว่า เจ้าเป็นคนละเมิดประเวณีแน่นอน

ส่วนกรณีที่เขาคุยโวทัตถมเราในเรื่องการปกครองนั้น อัลลอฮฺ(ช.บ.)ทรง
มีโอองการไว้ว่า :

“และหากเราประสงค์ที่จะทำลายเมืองใดเมืองหนึ่ง เราก็จะให้พวกที่
ฟุ่มเฟือยในเมืองนั้นๆทำหน้าที่ปกครอง แล้วพวกเขาจะละเมิดในเมืองนั้น
แล้วเป็นสิทธิแห่งพจนารถของเราสำหรับเมืองนั้น โดยเราจะทำลายมันให้
ราบคาบ ” (อัล-อิซรออ์ : ๑๖)

หลังจากนั้นท่านอิมามอะฮ์มัด(อ)ก็ลุกขึ้น จัดเจงจะเดินออก ทันใดนั้น
อัมร์ บิน อัล-อัส ได้ยึดชายผ้าคลุมของท่านอิมามไว้ แล้วกล่าวว่า

“ข้าแต่จะมีรุลมุมีนีน(มูอาวิยะฮฺ) ท่านได้เป็นพยานแล้วในคำพูดของ
เขา และการใส่ร้ายที่เขามีต่อมารดาของฉันว่าล่วงประเวณี ฉันจะเอาเรื่องกับ
เขาในความผิดฐานใส่ร้าย”

มูอาวิยะฮฺ จึงกล่าวว่า “ปล่อยเขาไปเถิด อัลลอฮฺจะไม่ตอบแทนเจ้าด้วย
ความดี”

เขาก็ปล่อยชายผ้าไป แล้วมูอาวิยะฮฺกล่าวอีกว่า

“ข้าได้บอกเจ้าแล้วว่า เขาเป็นคนที่ไม่มีใครเถียงขึ้น เราห้ามพวกเจ้า
แล้วว่าอย่าคำประณามเขา แต่พวกเจ้าขัดขึ้นข้าเอง ขอสาบานด้วยพระนาม
ของอัลลอฮฺว่า เขามีได้ลุกขึ้นกล่าวบทกวีเพื่อเป็นการอธรรมแก่ข้า พวกเจ้าจง
ออกไปเถิด แน่นอนอัลลอฮฺจะชำระโทษพวกเจ้า และจะทรงบันทอนพวกเจ้า
ในฐานะที่พวกเจ้าละทิ้งความมีคุณธรรม และเป็นศัตรูต่อทัศนะของผู้ที่ให้
คำสั่งสอนอันน่าเลื่อมใส และอัลลอฮฺคือผู้ให้ความช่วยเหลือเสมอ” (๑)

๑ (ซัรฮฺ นะฮฺญุลบะลาฆะฮฺ เล่ม ๒ หน้า ๑๐๔)

วายนม

นักประวัติศาสตร์ทั้งฝ่ายซุนนี่และฝ่ายชีอะฮ์ หรือไม่ใช่ทั้งสองฝ่ายนี้ ต่างก็ได้ร่วมกันบันทึกว่า เมื่อครั้งที่มูอาวิยะฮ์ ตั้งใจที่จะให้มีการบัยอัต(ทำการสัตยาบัน) แก่ยะซีดนั้น ไม่มีอะไรที่เป็นที่หนักใจแก่เขามากเท่าอิมามฮะซัน บินอะลี(อ) เขาจึงลอบนำยาพิษ ไปให้ท่านดื่มโดยผ่านมือของญุอะฮ์ บินอัล-อซฮัษ ผู้เป็นภรรยาคนหนึ่งของท่านเอง โดยสัญญาว่าจะให้เงินแก่นางจำนวน ๑, ๐๐๐,๐๐๐ ดิรฮัม พร้อมทั้งแต่งงานกับยะซีด ดังนั้น นางจึงนำยาพิษใส่ลงในแก้วนมให้ท่านดื่มเพื่อละเมิดปราชญ์ว่าท่านอิมาม (อ) ต้องทรงมานกับฤทธิ์ยาพิษนานถึง ๔๐ วัน แล้วท่านก็ถึงวาระแห่งการกลับคืนสู่พระผู้อภิบาล(๑)

๑ (อัล-ฟูตุลุ-มุฮิมมะฮ์ หน้า ๑๕๐ และมะกอฎิลุ-ฎอลิบีฮีน หน้า ๕๐)

ในขณะที่ท่านนอนป่วยอยู่นั้น ท่านอะมีร์ บินอิซฮากพร้อมกับชายคนหนึ่งเข้าเยี่ยมอาการป่วยของท่าน ท่าน(อ)กล่าวว่า

“พ่อหนุ่มเอ๋ย จงถามข้ามาเถอะ ”

เขากล่าวตอบว่า “ข้าขอสาบานด้วยพระนามของอัลลอฮ์ ข้าจะไม่ถามอะไรท่าน จนกว่าอัลลอฮ์จะบรรเทาอาการของท่านเสียก่อน ”

ท่านอิมาม(อ)กล่าวต่อไปว่า “ข้ากำลังพบศึกในท้อง ข้าเคยดื่มยาพิษมาหลายครั้งแล้ว แต่ไม่เหมือนกับครั้งนี้เลย ”

อัมรุลกล่าวว่า พอวันรุ่งขึ้น ฉันได้เข้าเยี่ยมท่านอีก พบท่านอิมามสุเฮน(อ) น้องชายของท่านนั่งใกล้ศีรษะ กำลังถามท่านว่า

“โอ้พี่ชายข้า ท่านคิดว่าเป็นใครหรือ?”

ท่าน(อ)ตอบว่า “ทำไม เจ้าจะมาหาหรือ?”

ท่านอิมามสุเซน(อ) กล่าวตอบ “ใช่แล้ว ”

ท่านอิมามสะซัน(อ)กล่าวต่อไปว่า “หากเป็นคนที่ข้าสงสัย ขอสาบานด้วยพระนามแห่งอัลลอฮฺว่า เขาจะได้รับภัยพิบัติและการลงโทษอย่างร้ายแรง แต่ถ้าไม่เป็นเขา ข้าชอบที่จะให้คนที่มาข้าได้รับนิรโทษกรรม ” (๒)

ต่อจากนั้นท่านอิมามสะซัน(อ) ได้สั่งเสียอิมามสุเซน(อ)ผู้เป็นน้องชาย และได้ทำการมอบพินัยกรรมให้แก่เขา อีกทั้งยังมอบหมายให้สืบตำแหน่งในหน้าที่อิมามสุแก่เขาด้วย คำสั่งในพินัยกรรมของท่านที่มอบให้แก่ท่านอิมามสุเซน(อ) มีดังนี้

“โอ้ น้องชายของฉัน บัดนี้ฉันต้องจากเจ้าไปพบกับพระผู้อภิบาลของฉันเสียแล้ว ฉันได้ดื่มยาพิษเข้าไปในท้องของฉัน ฉันรู้ว่าใครนำยาพิษมาให้ฉันดื่ม และนางเอามาจากไหน ฉันขอเป็นคู่กรณีกับเขา ณ อัลลอฮฺ ดังนั้นโดยสิทธิของฉันที่มีต่อเจ้า ฉันขอพูดในเรื่องนี้สักข้อหนึ่ง และจงคอยดูในสิ่งที่อัลลอฮฺ(ช.บ.)จะทรงบันดาลให้เกิดขึ้น กล่าวคือในเมื่อฉันได้สิ้นลมไป ก็ขอให้จัดการมัยยิต(ศพ)ของฉัน อาบน้ำและห่อกะฟั้นฉัน แล้วโปรดนำฉันขึ้นคานหามเพื่อไปยังสุสานท่านดา ผู้เป็นศาสนทูตแห่งอัลลอฮฺ(ศ)เพื่อฉันจะได้พบท่านตามสัญญา ต่อจากนั้นก็ให้นำฉันไปยังสุสานของท่านย่า ฟาฏิมะฮฺ บินตืออะซัด แล้วจงฝังฉันที่นั่น โอ้ผู้เป็นบุตรแห่งมารดาของฉัน แล้วเจ้าจะรู้ว่าคนกลุ่มหนึ่งคิดสงสัยว่า พวกเจ้าต้องการจะฝังฉันใกล้กับศาสนทูตแห่งอัลลอฮฺ(ศ) พวกเขาจะต่อต้านและขัดขวางมิให้พวกเจ้าเข้าไปในนั้น แต่ขอสาบานด้วยพระนามของอัลลอฮฺ เจ้าจะต้องสัญญาจะต้องไม่ให้มีเหตุนองเลือดในเรื่องของข้า ”

๒ (บุรูด-อับซอร์ หน้า ๑๑๒ และอัล-ฟุสุล-มุฮิมมะฮฺ)

หลังจากนั้นท่านอิมามอะฮ์ซัน(อ)ก็ได้สั่งเสียเกี่ยวกับเรื่องภรรยา บุตร และ
บริวารที่ยังอยู่ อีกทั้งคำสั่งเสียอื่น ๆ ที่ท่านอะมีรุลมุมินีน(อ)เคยสั่งเสียไว้ใน
ตอนที่ท่านมอบหมายหน้าที่ให้ เมื่อครั้งที่อยู่ในฐานะ เช่นเดียวกันกับคราวนี้
และท่านได้แนะนำให้พรรคพวกของท่าน ถือเรื่องนี้เป็นหลักฐานในการสืบ
ตำแหน่งผู้ปกครอง และแต่งตั้งท่านอิมามสุเซน(อ)ให้แก่พวกเขาภายหลัง
จากท่าน ซึ่งเป็นที่ทราบดี(๑)

ต่อมาท่านได้สั่งให้ยกตัวท่านไปวางไว้ที่ลานบ้าน เมื่อออกมาแล้ว ท่าน
กล่าวว่า

“ข้าแต่อัลลอฮ์ ข้าขอมอบข้าให้พระองค์ตัดสิน ดังนั้นข้าจะต้องไม่
ประสบเหมือนอย่างที่ประสบแก่งาง ” (๔)

ต่อจากนั้นท่านก็วายชนม์ด้วยสาเหตุถูกวางยาพิษอย่างธรรมสุดที่จะ
อดทนได้เมื่อมะคีนะฮ์ในวันนั้น บรรยายกาลคล้ายวันที่ท่านศาสนทูต
แห่งอัลลอฮ์(ศ)วายชนม์ เมื่อข่านีทราบไปถึงอะบูสุรอรเราะฮ์ เขาถึงกับตก
ประหม่าและร้องไห้ด้วยน้ำตานองหน้า เขาถลาวิ่งออกไปที่มัสญิดของ
ท่านศาสนทูต(ศ)แล้วร้องตะโกนด้วยเสียงอันดังว่า

“ประชาชนทั้งหลาย วันนี้สุดที่รักของท่านศาสดา(ศ)ได้เสียชีวิตแล้ว ”
ประชาชนต่างพากันร้องไห้ระงม(๕)

๑ (อัล-อิรชาด หน้า ๑๕๘)

๔ (มะญลิลิบุซซุล หน้า ๗๐)

๕ (ชะฮาดุล-อิมามอะฮ์ซัน ของกูรือฮี เล่ม ๒ หน้า ๔๓๒)

ท่านอิมามสุเซน(อ)จัดการมัยยิดเสร็จ แล้วได้ห้ามไปยังสุสานของท่าน ศาสดา(ศ)ตามสัญญาที่ได้รับการตั้งเสียไว้ แต่...มรวาน บินสะกัม ได้เข้ามา ขัดขวางไว้ โดยมีพวกบะนีอุมัยยะฮฺที่มีมาติคอาวูรมาด้วย มรวาน(ขออัลลอฮฺ ทรงสาปแช่งเขา)จึงได้โอกาสกล่าวว่า

“ข้าแต่พระผู้อภิบาล การต่อสู้ย่อมดีกว่าปล่อยไปอย่างนี้ จะให้อูษมาน (ร.ฎ.)ถูกฝังนอกเมืองมะดีนะฮฺ แล้วให้สะฮันถูกฝังไว้ในบ้านของท่านศาสดา กระนั้นหรือ? ขอสาบานด้วยนามของอัลลอฮฺ จะเป็นอย่างนี้ไม่ได้เด็ดขาด ข้า จะต้องจับดาบสู้”

เหตุการณ์ชุลมุนวุ่นวายเกือบจะเกิดจราจล ท่านหญิงอาอิชะฮฺ(ร.ฎ.)จึงต่อ เข้ามาพบกับพวกเขาทันที พลางกล่าวว่า

“มันเป็นเรื่องของข้ากับพวกเจ้า พวกเจ้าจะเอาคนที่ข้าไม่ชอบเข้ามาใน บ้านของข้าหรือ?”

ท่านอับนุอับบาซ(ร.ฎ.)ได้ออกมาเผชิญหน้ากับนางแล้วกล่าวว่า

“สองครั้งแล้วนะ ที่ทำในสิ่งเลวร้าย ครั้งนี้จีล่อ ครั้งก่อนจีอูฐ ท่านต้องการจะดบรัศมีแห่งอัลลอฮฺ ท่านต่อสู้กับบรรดาผู้มีคุณธรรมของ พระองค์ โปรดกลับไปเสียเถิด เพียงพอแล้วกับสิ่งที่ท่านจะต้องเกรงกลัว ท่านได้เข้าถึงในสิ่งที่ท่านชอบแล้ว อัลลอฮฺ(ช.บ.)คือผู้ช่วยเหลืออะฮฺลุลบัยตุ ไม่ว่าจะนานแสนนานแค่ไหน” (๖)

ต่อจากนั้น พวกเขาได้ยิงธนูเข้าใส่ร่างอันไร้วิญญานของท่านอิมาม(อ)จน เสียบติดที่ร่างถึง๗๐ ดอก(๗)

๖ (อัล-อิรชาด หน้า ๑๕๕)

๗ (อัล-มะนากิบ เล่ม ๒ หน้า ๑๗๕, อัคดัมอะคฺซ-ซากิบะฮฺ เล่ม ๒ หน้า ๒๕๒ และสะฮาคูล -อิมามสะฮัน เล่ม ๒ หน้า ๔๕๑ พิมพ์ครั้งที่ ๒)

พวกบะนีฮาซิมประสงค์จะเข้าไปสู่ แต่ท่านอิมามสุเซน(อ)ได้ร้องตะโกนห้ามพวกเขาว่า

“อัลลอฮ์ อัลลอฮ์ โอ้อะบะนีฮาซิมอย่าได้ทำลายคำสั่งเสียของสะหฺนัฟชะยของข้าเลย”

แล้วท่านก็ห้ามมัยยิตไปที่อัล-บะเกียฮ์ฮุ ฟังท่านไว้ใกล้กับหลุมฝังศพของท่านย่า ท่านหญิงฟาฏิมะฮ์ บินติอะซัด(ขออัลลอฮ์ทรงโปรดประทานความปิติชื่นชมแก่ท่าน)

พวกกะฮาบิรู้สึกละอายใจมากที่ไม่ทันได้มีส่วนร่วมในการทำร้ายมัยยิตของท่านอิมามสะหฺนัฟ(อ) พร้อมกับบรรพชนของพวกเขาในอดีต ฉะนั้น พวกเขาจึงติดตามท่านอีกในภายหลัง กล่าวคือ

พวกเขาได้ทำลายสุสานของผู้ทรงเกียรติ ด้วยความแค้นเคืองที่ติดพันอยู่ อันเป็นการกระทำ เช่นศัตรูของอัลลอฮ์ และศาสนทูตของพระองค์ เป็นการละเมิดต่อบรรดามุสลิมทั้งมวล ใครเล่าที่ถือว่าโลกนี้มีความสำคัญสำหรับพวกเขามากกว่าอัลลอฮ์ จนถึงกับมอบศีรษะของนบียะฮฺยา บินชะกะรียา(อ) ให้กับหัวโจกอันธพาลผู้ยิ่งใหญ่ในหมู่บะนีอิสรออีล ทำลายสุสานของอะฮ์ลุลบัยตุ(อ)ท่ามกลางสายดาและการไต่ยืนยันได้ฟังของมุสลิมโลก

บรรดานักประวัติศาสตร์อิสลามส่วนหนึ่งบันทึกเรื่องที่ท่านหญิงอาอิชะฮ์ จีลอ่เข้าขัดขวางมัยยิตของท่าน อิมามสะหฺนัฟ(อ)ใกล้กับสุสานของท่านศาสนทูตแห่งอัลลอฮ์(ศ)ผู้เป็นตาของท่านอิมามเอง ท่านอิบน์อะบิล-ฮะดีด บันทึกไว้ในซัรฮ์ นะฮญุล-บะลาฆะฮ์ เล่ม ๔ หน้า ๑๘, บิฮารุล-อันวาร เล่ม ๑๐ หน้า ๑๓๓, อัคดัมอะดฺฆ-ชากิบะฮ์ เล่ม ๒ หน้า ๒๕๒ และมะกอติลุลญอติ ยิน หน้า ๕๒

บันทึกของนักปราชญ์

และบุคคลสำคัญ

บันทึกต่อไปนี้เป็นของบรรดาสาวกชั้นผู้ใหญ่ และคนในยุคถัดมาตลอดถึงบรรดานักปราชญ์และบุคคลสำคัญบางท่านที่กล่าวสดุดียกย่องในเกียรติคุณของท่านอิมามอะฮ์มัด(อ)

ถึงแม้ว่าจะมีคำสรรเสริญ ยกย่องโดยบุคคลระดับอาวุโสของปวงปราชญ์ในเกียรติคุณของท่านอิมาม(อ)อย่างมากมายเพียงใด ก็เชื่อว่าจะทดแทนคำสดุดีที่อัลลอฮฺ(ซ.บ.)มอบให้แก่ท่านได้ไม่ นั่นคือกรณีที่พระองค์ทรงขจัดมลทินทั้งปวง และบันดาลให้ท่านมีฐานะเป็นผู้บริสุทธิ์ และทดแทนไม่ได้เช่นกันที่ท่านศาสนทูตแห่งอัลลอฮฺ(ศ) ได้ยกย่องท่านไว้ว่า ท่านคือประมุขของชายหนุ่มชาวสวรรค์

เราจะกล่าวถึงคำสดุดีของบุคคลเหล่านั้นดังนี้

๑. ท่านอิมามสุเซน(อ)ยี่นที่เชิงสุสานของพี่ชายท่านด้วยความโศกเศร้าแล้วกล่าวว่า

“โอ้อะบามุฮัมมัด อัลลอฮฺทรงประทานความเมตตาต่อท่าน ถ้าหากท่านยังอยู่ แน่อนท่านจะสามารถนำสัจธรรมต่อสู้กับความหลงผิดได้ ท่านสามารถอุทธรณ์ต่ออัลลอฮฺเกี่ยวกับความบกพร่องในดินแดนบริสุทธิ์ด้วยความคิดที่ดีงาม ท่านสามารถรักษาโลกอันยิ่งใหญ่ได้เพียงด้วย

ความช่วยเหลือแต่น้อยนิด ท่านสามารถมอบให้มันได้ เพียงด้วยมือสองข้างอันบริสุทธิ์ ท่านสามารถปกป้องมันให้พ้นจากศัตรูของท่านได้โดยง่าย แน่อนยิ่งท่านคือบุตรผู้สืบเชื้อสายของท่าน

ศาสดา(ศ) ได้คูदन้านมแห่งวิทย์ปัญญาโดยวิญญูณบริสุทธิแห่งทิพยสถานทั้งสวนสวรรค์และความสถานพร อัลลอฮฺ(ซ.บ.)ทรงยกย่องทั้งเราและพวกท่านให้ได้รับรางวัล ณ พระองค์ และทรงประทานให้แก่เรา และพวกท่านโดยพระองค์” (๑)

๒. เมื่อท่านอิมาม(อ)ถูกฝังแล้ว ท่านมุฮัมมัด บินอะลีอัล-ฮะนะฟียะฮฺน้องชายคนหนึ่งของท่านได้ยืนขึ้นใกล้สุสานแล้วกล่าวว่า

“แน่นอนที่สุด ฉันมีความภูมิใจอย่างยิ่งในตอนที่ท่านมีชีวิต และรู้สึกว่าคุณเชื่อคนเมื่อท่านจากไป แน่แน่นอนวิญญูณที่ประเสริฐได้แก่วิญญูณที่ได้รับการห่มห่อโดยผ้ากะฟั่นของท่าน

แน่นอนผ้ากะฟั่นที่ประเสริฐยิ่งคือผ้าที่ได้ห่มห่อเรือนร่างของท่าน ทำไมจะไม่ใช่ก็ในเมื่อท่านคือเสาหลักของทางนำ เป็นทายาทของบรรดาผู้สำรวจเป็นหนึ่งในห้าของบุคคลแห่งผ้าคลุม ฉันได้รับรู้สัจธรรมและการสำรวจคนจากท่าน ฉันได้คูดคีม้านมแห่งศรัทธามาจากท่าน ท่านได้รับการเลี้ยงดูมาในอุ้งตักของอิสลาม ท่านมีความเฉลียวทั้งในยามมีชีวิตอยู่และยามที่วายชนม์ไปแล้ว ถึงแม้ว่าจิตใจของเราจะไม่มีความสุขเพราะการจากไปของท่าน ก็ขอให้อัลลอฮฺ(ซ.บ.)ประทานความเมตตาแก่ท่านเถิด...โอ้อะบามุฮัมมัด”

(๒)

(๑) สะยาตุล-อิมามสะฮัน บินอะลี เล่ม ๒ หน้า ๔๔๐

๓. กรึ้นหนึ่งมูอาวิยะฮฺกล่าวกับท่านอับดุลลอฮฺ บินญะฮ์ฟัร(ร.ฎ.)ว่า “ท่านคือประมุขแห่งบะนีฮาซิม”

ท่านอับดุลลอฮฺ กล่าวตอบว่า “ประมุขแห่งบะนีฮาซิมคือสะฮันและสุเซน”

(๓)

๔. ท่านอุษมาน บินอัฟฟาน(ร.ฎ.)เคยกล่าวกับท่านอิมามอะฮ์ซาน(อ) ท่านอิมามสุเซน(อ) และท่านอับลลอฮฺ บินญะฮ์ฟัร(ร.ฎ.)ว่า

“ท่านจงดูคัมภีร์ความรู้กันให้อิ่มเอม และจงแนบแน่นอยู่กับความดีงามและวิทย์ปัญญาเถิด ” (๔)

(๒) มุรเราะอิญซ-ชะฮัษ เล่ม ๓ หน้า ๗

(๓) อัล-สะฮ์น บินอะลีของกามิล ชุลัยมาน หน้า ๑๗๓

(๔) อัล-กีศอด หน้า ๑๗๖

๕. ท่านอะนัส บินมาลิก(ร.ฎ.)กล่าวว่า “ในหมู่พวกเขาไม่มีใครละม้ายคล้ายคลึงท่านศาสดา (ศ) ยิ่งไปกว่าท่านอิมามอะฮ์ซาน (อ)” (๕)

๖. ท่านอะบูซุร็อยเราะฮฺ(ร.ฎ.)กล่าวว่า “ฉันรักคนนี้ (อิมามอะฮ์ซาน) อย่างไม่เสื่อมคลายหลังจากที่ฉันเห็นท่านศาสนทูตแห่งอัลลอฮฺ (ศ) กระทำเหมือนกับที่ท่านกระทำ ” (๖)

ท่านได้กล่าวอีกว่า “ฉันไม่เคยรักใคร่มากกว่าท่านอะฮ์ซาน บินอะลี ” (๗)

๗. ท่านอะบูบักรเราะฮฺ บินอุบัยดฺ(ร.ฎ.) เมื่อได้ทราบข่าวการเสียชีวิตของท่านอิมาม(อ) เขากล่าวว่า

“ให้ประชาชนทั้งหลายหมดไปเพราะการตายของท่าน จะเป็นความดีงามอย่างมากมากกว่าขอให้อัลลอฮฺทรงเมตตาต่อท่าน ” (๘)

๘. ท่านอะบีญะฮ์ฟะฮฺกล่าวว่า “ฉันเคยเห็นท่านศาสนทูตแห่งอัลลอฮฺ (ศ) แล้ว ปรากฏว่าท่านอิมามอะฮ์ซานเหมือนกับท่านมากที่สุด ” (๙)

๕. มุอาวิยะฮ์ปรึกษากับอะบูล-อัซวัด อัด-ดะอูดี ถึงการโต้ตอบท่านอิมาม สะฮัน(อ) แต่อะบูล-อัซวัดได้ห้ามไว้ และกล่าวว่า

“เขาคือคนที่เพียบพร้อม เชี่ยวชาญในชั้นเชิงต่าง ๆ ของคนอาหรับมากที่สุด มีความเป็นอยู่ที่มีเกียรติ มีตระกูลที่ประเสริฐ ดังนั้นจงอย่าได้กระทำเลย โอ้อท่านอะมีรุลมุมินีน ” (๑๐)

(๕) อัล-อิซตีอาบ ภาคผนวกของหนังสืออัล-อิสอาะฮะ เล่ม ๑ หน้า ๓๗๖

(๖) นูรุล-อับศ็อร หน้า ๑๗๑

(๗) มะญลิสบุช-ชูอูล หน้า ๖๔

(๘) สะยาตุล-อิมามสะฮัน เล่ม ๒ หน้า ๔๓๒

(๙) อัล-อิสอาะฮะ เล่ม ๑ หน้า ๓๒๕

๑๐. ท่านอัมรฺ บินอิซฮาก(ร.ฎ.)กล่าวว่า “คนที่ฉันชอบฟังให้เขาพูดจนไม่อยากจะให้หยุดเลยนั่นคือ ท่านสะฮัน บินอะลี และฉันไม่เคยได้ยินถ้อยคำอันน่ารังเกียจจากเขา แม้แต่ครั้งเดียว ” (๑๑)

๑๑. अब्दুলลอฮฺ บินซุบัยรฺ ได้กล่าวถึงคนที่มีลักษณะคล้ายท่านศาสดา(ศ) มากที่สุดว่า

“ฉันจะบอกพวกท่านว่าใครคือคนที่เหมือนท่านศาสดา(ศ)มากที่สุด และเป็นที่รักของท่านมากที่สุด เขาคือสะฮัน บุตรของอะลี ฉันเคยเห็นเขาเข้ามาในขณะที่ท่านกำลังสุญญ์อยู่ แล้วขึ้นจีคอท่าน ท่านมิได้อาเขาลงเลย จนกระทั่งเขาลงมาเอง ” (๑๒)

๑๒. ท่านสะซัน บัศรี(ร.ฎ.)ได้เขียนจดหมายถึงท่านว่า “พวกท่านคือคน
ในตระกูลบะนีฮาซิม เป็นลำนาวาแห่งประชาชาติ เป็นขุมวิชาการอัน
ไพโรจน์ เหมือนเรือรบปีนุส (อ) ที่ผู้ศรัทธาขึ้นใจและมวลมุสลิมปลอดภัย ”
(๑๓)

(๑๐) อะอฺยูนาซหิอะฮฺ ๔ กอฟ ๑/๑๐๑

(๑๑) บิฮารุล-อันวารุ เล่ม ๑๐ หน้า ๕๕

(๑๒) อัล-ฮิศอบะฮฺ เล่ม ๑ หน้า ๓๒๕

(๑๓) ตะฮ์ฟุล-อุกูล หน้า ๑๖๖

๑๓. ท่านมันศูร บินรียานกล่าวว่า “ท่านคือคนมีตระกูลที่ประเสริฐ
ที่สุด ” (๑๔)

๑๔. มุอาวิยะฮฺ บินอะบีซุฟยาน กล่าวกับคนที่เอนเอียงจาก ท่านอิมาม
สะซัน(อ)ว่า

“ฉันเคยเห็นท่านศาสนทูตแห่งอัลลอฮฺ(ศ)ป้อนอาหารให้เขา ด้วยลิ้น
ของท่าน อัลลอฮฺ(ซ.บ.)จะไม่ลงโทษลิ้นและริมฝีปากใดที่ท่านศาสนทูต(ศ)
ได้ใช้ลิ้นของท่านป้อนอาหารให้ ” (๑๕)

๑๕. ท่านมุฮัมมัด บินชีรีนกล่าวว่า “บางครั้งท่านสะซัน บินอะลีเคยให้
รางวัลกับชายคนหนึ่งมากถึง ๑๐๐,๐๐๐ ดิรฮัม ” (๑๖)

๑๖. ท่านวาซิล บินอะฏออุกล่าวว่า “ท่านสะซัน บินอะลี (อ) มี
เครื่องหมายของอัมบิยาห์ และมีราศีของกษัตริย์อยู่ในตัว ” (๑๗)

๑๓. เมื่อมูอาวิยะฮ์ทราบข่าวเกี่ยวกับการวายชนม์ของอิมามสะฮัน(อ)นั้น เขาได้กล่าว ตักบิร(ถวายเป็นเกรียงไกรแก่อัลลอฮ์) ขึ้นในคฤหาสน์อัน รโหฐานของเขา ครั้นแล้วบรรดาผู้คนที่อยู่ในคฤหาสน์ก็พากันตักบิรตามเขา เป็นการใหญ่ ต่อจากนั้นประชาชนที่อยู่ในมัสญิดใกล้ ๆ ก็พากัน ตักบิรตามพวกเขาที่อยู่ในคฤหาสน์ไปด้วย

(๑๔) อัล-มะนากิบ เล่ม ๒ หน้า ๑๗๐

(๑๕) อัล-สะฮัน บินอะลี ของกามิล ชุลัยมาน หน้า ๑๗๕

(๑๖) อัล-สะฮัน บินอะลี ของอับดุล-กอดิร อะฮฺมัด ยูซุฟ หน้า ๕

(๑๗) อัล-มะนากิบ เล่ม ๒ หน้า ๑๗๐

นางฟาคิตะฮ์ บินดิกอริเซาะฮ์ บินอัมรฺ บินเนาฟัล บินอับดุลมะนาฟ ได้ ออกมาดูที่กรอบหน้าต่างของนาง แล้วถามมูอาวิยะฮ์ว่า

“ข้าแต่ท่านอะมีรุลมุมีนีน ขอให้อัลลอฮ์ทรงคุ้มครองท่านเถิด มีข่าว อะไรที่ทำให้ท่านปลื้มใจกันหรือ ”

มูอาวิยะฮ์ตอบว่า “ข่าวการตายของสะฮัน...”

นางกล่าวว่า “อินนา ลิลลา วะอินนา อิลัยฮิ รอญูฮุน(แท้จริงเราเป็นสิทธิ ของอัลลอฮ์ และแท้จริงต้องกลับคืนสู่พระองค์)”

แล้วนางก็ร้องไห้พลางกล่าวว่า “นายของมวลมุสลิมและบุตรของธิดา ของท่านศาสนทูตแห่งอัลลอฮ์ (ศ) วายชนม์เสียแล้ว ”

มูอาวิยะฮ์กล่าวว่า “ขอสาบานด้วยพระนามของอัลลอฮ์ที่เจ้าทำไปนะดี แล้ว เพราะเขานั้นเหมาะสมที่เจ้าจะต้องร้องไห้ให้แก่การจากไปของเขา ”

(๑๘)

๑๘. ท่านมุฮัมมัด บินอิซฮาก เคยกล่าวไว้ว่า “หลังจากที่ท่านศาสนทูตแห่งอัลลอฮ์ (ศ) ได้สิ้นไปแล้ว ไม่เคยมีใครสักคนที่มีบารมีถึงระดับที่ท่านสะฮัน (อ)มี ปรากฏว่าท่านอิมามอะลี(อ)ยังเปิดทาง ที่ประตูบ้านของท่านให้แก่เขา ถ้าเขาออกไปในตอนที่ท่านนั่ง ท่านจะต้องหลีกทางให้แก่เขา ยามใดที่เขาเดินผ่านผู้ที่อัลลอฮ์(ซ.บ.)สร้างมา คนทั้งหลายต้องยกย่องให้การต้อนรับเขา กล่าวคือ เมื่อใครรู้ก็จะลุกขึ้นยืน เมื่อเขาเดินผ่านประชาชนเพื่อเข้าบ้านของเขา แน่นอนที่สุดฉันเคยเห็นเขากำลังเดินอยู่ในเส้นทางที่จะไปมกกะฮ์ ไม่เคยมีใครเลยที่เห็นเขาแล้วจะไม่ลงมาจากพาหนะแล้วเดินตาม ฉันเคยเห็นแม้กระทั่งชะอ์ด บินอะบีวักก็อศยังต้องเดินตาม” (๑๕)

(๑๘) มุรวิญญ-ชะฮับ เล่ม ๓ หน้า ๘

(๑๕) อัน-มะนากีบ เล่ม ๒ หน้า ๑๔๘

๑๙. ท่านมุฮัมมัด บินญือลซะฮ์ อัช-ชาฟีอี ได้กล่าวว่า “อัลลอฮ์คือผู้ทรงประทานให้แก่เขาซึ่งธรรมชาติแห่งความรู้แจ้ง ที่สามารถชี้แนะแนวทางอันเป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระองค์ทรงประทานให้แก่เขาซึ่งทัศนคติที่ถูกต้องแม่นยำอย่างสอดคล้องกับหลักการของศาสนา ทรงประทานบุคลิกภาพอันเพียบพร้อมไปด้วยจริยธรรมตามลักษณะแห่งความรู้ของพระองค์ให้แก่เขา” (๒๐)

๒๐. ท่านซัมซุดดีน ยูซุฟ บิน กอซามอลี อัล-ฮะนะฟี (หลานของอิมามอัล-ญะซี) ได้กล่าวว่า “ท่านอิมามสะฮัน (อ)คือหนึ่งในบรรดาผู้ทรงคุณธรรมระดับสูง ท่านมีปัญญาอันเจิดจ้า ท่านศาสนทูตแห่งอัลลอฮ์(ศ) ทรงรักท่านอย่างยิ่งเลยทีเดียว” (๒๑)

๒๑. ท่านซัยคุดอิสลาม ซะฮาบุคคีน บินอัลสะญูร ได้กล่าวว่า “ท่านสะฮัน บินอะลี บินอะบีฏอลิบ บินอับดุลมุฏฏอลิบ บินฮาซิม บินอับดุล-มะนาฟอัล-ฮาซิมิ เป็นผู้สืบตระกูลของท่านศาสนทูตแห่งอัลลอฮ์ (ศ) เป็นมิ่งขวัญของท่านอะมีรุลมุมินีน ท่านมีนามว่า “อะยูมฮัมมัด” ถือกำเนิดในวันที่ ๑๕ ของเดือนรอมฎอน”(๒๑)

๒๒. ท่านอัล-ฮาฟิซ อัล-มุฮัคคิซ ยูซุฟ บินอับดุลลอฮ์ บินมุฮัมมัด บินอับดุลบาร อัล-กุรฏิบีย์ อัล-มาลิกีย์ ได้กล่าวว่า “ท่านอิมามสะฮัน (ขออัลลอฮ์ทรงเมตตาท่าน) คือ คนมีความโอบอ้อมอารี มีความถ่อมตน และมีเกียรติคุณยิ่ง ความถ่อมตัวของท่านก็ดี เกียรติคุณของท่านก็ดีนำท่านให้ละทิ้งการแสวงหาความสุขทางโลก เพราะพลังแห่งการแสวงหาสิ่งที่มีอยู่ ณ อัลลอฮ์” (๒๒)

(๒๐) มะญลิสนิซ-ซุลูล หน้า ๖๕

(๒๑) ตัซกีเราะตุล-กัอวาศ หน้า ๑๑๑

(๒๒) อัล-อิศอปะฮ์ เล่ม ๑ หน้า ๓๒๘

๒๓. ท่านอัล-ฮาฟิซ อิมาดุดดีน อะบุลฟิคาอ์ อิสมาอีล บินอุมร์ อิบน์กะษีร ได้กล่าวถึงเรื่องราวเมื่อตอนที่ชาวกุฟะฮ์ให้สัตยาบันต่อท่านอิมามสะฮัน(อ)ว่า

“ถ้าหากพวกเขา รู้ แน่จนที่สุด เท่ากับพวกเขาได้ให้เกียรติกับสิ่ง
ที่อัลลอฮฺ(ซ.บ.)ได้ประทานให้แก่พวกเขา อันเนื่องมาแต่การที่พวกเขาได้ให้
สัตยาบันแก่บุตรของธิดาแห่งท่านศาสนทูตของอัลลอฮฺ(ศ) ผู้เป็นหัวหน้า
ของมวลมุสลิม เป็นหนึ่งในบรรดานักปราชญ์ระดับศอฮาบะฮฺ นี่คือ
หลักฐานประการหนึ่งที่แสดงว่า ท่านคือหนึ่งในจำนวนคอลีฟะฮฺ อีร-รอฮิ
ติน” (๒๔)

๒๔. ท่านอิซซุดดิน อะบูลสะฮัน อะลี (อับนุ อัล-อะษีร) ได้กล่าวว่า
“ท่านอะฮ์น บินอะลี บินอะบีฏอลิบ บินอับดุลมุลฏอลิบ บินฮาซิม บินอับดุล
มะนาฟ อัลกุร็อษ อัล-ฮาซิมิ คือ ท่านอะบูมุฮัมมัด ผู้สืบตระกูลของท่าน
ศาสดา (ศ) มารดาของท่านคือ ท่านหญิงฟาฏิมะฮฺ บุตรีองค์ศาสนทูต
แห่งอัลลอฮฺ (ศ) ประมุขของเหล่าสตรีแห่งสากลโลก ท่านคือ ประมุขของ
บุรุษหนุ่มชาวสวรรค์ เป็นมิ่งขวัญของท่านศาสนทูตแห่งอัลลอฮฺ (ศ) เป็นคน
ที่คล้ายคลึงกับท่านมากที่สุด ท่านทำการเชือดสัตว์เป็นพลีเนื่องในวาระ
ครบรอบ ๗ วัน ในการเกิดของท่าน ท่านได้โกนผมให้และบริจาคทาน เงิน
ในอัตราน้ำหนักเท่าเส้นผมของท่าน และเป็นหนึ่งในห้าของบุคคลแห่งผ้า
คลุม” (๒๕)

(๒๓) อัล-อิซตีอาบ ภาคผนวกหนังสืออัล-อิศอบะฮฺ เล่ม ๑ หน้า ๓๗๐

(๒๔) อัล-บิดาเยฮฺ วันนิฮาเยฮฺ เล่ม ๘ หน้า ๑๖

๒๕. ท่านอัล-ฮาฟิซ ญะมาลุดดีน อัช-ชะยูญี ได้กล่าวว่า “ท่านสะฮัน บินอะลี บิน อะบีฏอลิบ (ขอให้อัลลอฮ์ทรงมีความปิติชื่นชมต่อท่าน) คือ ท่านอะบูมุฮัมมัด ผู้สืบตระกูลของท่านศาสนทูตแห่งอัลลอฮ์ (ศ) และเป็นมิ่งขวัญของท่าน เป็นค่อลีพะฮ์คนสุดท้ายของท่านตามที่บัญญัติไว้”

(๒๖)

๒๖. ท่านซัมซุดดีน มุฮัมมัด บินญุลน ได้กล่าวว่า “อันดับสองในหมู่พวกเราคือ ท่านสะฮันบินอะลี บินอะลีฏอลิบ อัล-กูร็อยซี อัล-ฮาซิมิ อัล-มะคะนี คือ อะบูมุฮัมมัด ผู้สืบตระกูลของท่านศาสนทูตแห่งอัลลอฮ์ (ศ) และเป็นมิ่งขวัญของท่าน เป็นบุตรของท่านฟาฏิมะฮ์ บุตรีของท่านศาสนทูตแห่งอัลลอฮ์ (ศ) นางผู้เป็นประมุขของเหล่าสตรีในสากลโลก (ขอให้อัลลอฮ์ทรงประทานความปิติชื่นชมแก่ท่าน)”

และได้กล่าวอีกว่า “ปรากฏว่าท่านอิมามสะฮัน (ร.ฎ.) นั้นมีความละม้ายคล้ายคลึงท่านศาสดา (ศ)มากที่สุด ท่านศาสดา(ศ)จึงเอนามของท่านมาตั้งเป็นชื่อของท่านสะฮัน(ร.ฎ.) ท่านศาสดา(ศ) ได้ตั้งชื่อนี้ให้แก่ท่านอิมามสะฮัน (ร.ฎ.) และได้ทำการเชือดสัตว์เป็นพลีในวันวันเกิดครบรอบ

๗ วัน ท่านโกนศีรษะให้ และสั่งให้นำเงินเท่ากับอัตราน้ำหนักเส้นผมของท่านสะฮัน(ร.ฎ.)บริจาค ท่านคือหนึ่งในจำนวนห้าคนแห่งบุคคลในผ้าคลุม” (๒๗)

(๒๕) อะชะฮุด-ฆอบะฮ์ เล่ม ๒ หน้า ๕

(๒๖) ตาริคุล-กุลละฟาฮ์ หน้า ๑๘๘

(๒๗) อัล-อะอิมมะตุล-อิษนาอะฮ์ หน้า ๖๓

๒๗. ท่านค็อยรุดดิน ชัรกะลี ได้กล่าวว่า “ท่านสะซัน (อ) เป็นคนมีสติปัญญาดี เป็นคนโอบอ้อมอารี มีความรักใคร่แต่สิ่งที่ดีงาม เป็นคนที่ดีที่สุดในด้านการเจรจาอย่างมีเหตุผล ปรากฏว่ามูอาวียะฮ์เคยสังเวยให้คนของตนหลีกเลียงจากการพุดคุยกับคนทั้งสอง ได้แก่ ท่านสะซัน บินอะลี และท่านอับดุลลอฮ์ บินอับบาส เนื่องจากเขาทั้งสองเป็นคนมีเหตุผลสูง ชาวอิรักให้สัตยาบันแก่ท่านในตำแหน่งผู้ปกครอง หลังจากທີ່บิดาของท่านเสียชีวิตในปี ฮ.ศ. ๔๐” (๒๘)

๒๘. ท่านมุฮัมมัด ริฎอ อัล-มิศรี ได้กล่าวว่า “เขาคือประมุขของชายหนุ่มชาวสวรรค์และเป็นมิ่งขวัญท่านศาสดา (ศ) และคล้ายคลึงท่านมากที่สุด” (๒๙)

๒๙. ท่านอับดุลกอดีร์ อะฮฺมัด ยูซุฟ ได้กล่าวว่า “ท่านทั้งหลายจะต้องเป็นนักอ่านที่มีความคิดเกี่ยวกับพื้นฐานที่ว่าท่านสะซัน บินอะลี ผู้เป็นบุตรของบิดาของท่านศาสนทูตแห่งอัลลอฮ์ (ศ) ได้เป็นที่เชื่อถือว่าเป็นอิมามมะฮฺซูมคนหนึ่ง พวกเขาถือว่าคนเหล่านี้มีสิทธิมากกว่าคนอื่น ใช่แต่เท่านั้นพวกเขาคือผู้รับช่วงในการเผยแผ่อิสลาม และรักษาซุนนะฮ์ และบทบัญญัติของมุฮัมมัด

ภายหลังท่านศาสนทูตแห่งอัลลอฮ์(ศ)สิ้นชีวิตแล้ว เนื่องจากพวกเขาเป็นเครือญาติที่ใกล้ชิดที่สุด มีจิตวิญญาณที่สะอาดที่สุด และมีความเข้าใจในพระคัมภีร์ที่ถูกประทานมา” (๓๐)

(๒๘) อัล-อะฮฺลาม เล่ม ๑ หน้า ๒๓๐

(๒๙) อัล-สะซัน วัลสุเซน ของมุฮัมมัด ริฎอ อัล-มิศรี หน้า ๘

(๓๐) อัล-สะซัน บินอะลี โดย อับดุลกอดีร์ อะฮฺมัด ยูซุฟ หน้า ๔๒

หมายเหตุท้ายเล่ม

หนังสือเล่มนี้ได้บันทึกเรื่องราวเกี่ยวกับชีวประวัติของท่านอิมามอะบี มุฮัมมัด อัล-สะซัน(อ โดยสรุป ได้มีการกล่าวถึงโครงการต่างๆ จากอัล-กูรานที่ถูกประทานมาในเรื่องที่เกี่ยวกับท่าน และอ้างถึงรายงานหะดีษของท่านศาสนทูตแห่งอัลลอฮ์(ศ)ที่กล่าวถึงท่าน ต่อจากนั้นก็ได้เปิดเผยถึงเรื่องราวเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตและจริยธรรมของท่านโดยสังเขป อีกทั้งยังได้รวบรวมไว้ซึ่งถ้อยคำและสุภาษิตของท่านมาบันทึกบางส่วน และให้ข้อวิเคราะห์เกี่ยวกับเหตุการณ์ทำสนธิสัญญาสันติภาพของท่าน และสภาพแวดล้อมโดยทั่วไปที่ประสบแก่ท่านในช่วงเวลานั้น

ในตอนสรุป เราได้เสนอถ้อยคำของเหล่าบรรดานักปราชญ์และบุคคลสำคัญที่กล่าวถึงท่านไว้เป็นกรณีพิเศษ

จากการเสนอสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้มา หวังว่าคงจะเป็นการเชิญชวนท่านผู้อ่านทั้งหลายให้ศึกษาในพื้นฐานของบรรดาอิมามแห่งอะฮ์ลุลบัยตุ(อ) และปฏิบัติตามการชี้นำของท่านเหล่านั้นและแสวงหาแสงสว่างจากการดำเนินชีวิตของท่าน ดังโครงการที่ว่า

“จงกล่าวเถิดว่า ถ้าหากผู้เจ้ารักอัลลอฮ์ ดังนั้นจงปฏิบัติตามฉัน แล้วอัลลอฮ์จะทรงรักผู้เจ้าและทรงอภัยโทษให้แก่ผู้เจ้าสำหรับความบาปของผู้เจ้าและอัลลอฮ์ทรงให้อภัย ทรงเมตตาปราณี

เสมอ ” (๑๒)

(๑๒) ชูเราะฮ์ อาลิ อิมรอน: ๓๑

Table of Contents

บทนำ	2
ในทัศนะของอัล-กูรออัน	9
ในสมัยของท่านศาสนทูตแห่งอัลลอฮ์(ศ).....	19
บัญญัติเกี่ยวกับตำแหน่งคอลีฟะฮ์ของท่านอิมามอะฮ์(อ).....	22
อิมามอะฮ์(อ) กับการเคารพภักดี(อิบาดะฮ์)	25
แบบแผนชีวิตอิมามอะฮ์(อ) รากฐานเดียวกับท่านศาสดา(ศ)	28
คุณธรรมและความดีต่อผู้อื่นของอิมามอะฮ์(อ)	32
คำปราชัยอันทรงเกียรติของอิมามอะฮ์(อ)	37
คำปราชัยเรื่องที่ ๑.....	37
คำปราชัยเรื่องที่ ๒.....	40
คำปราชัยเรื่องที่ ๓	41
คำปราชัยเรื่องที่ ๔.....	43
คำปราชัยเรื่องที่ ๕.....	44
คำปราชัยเรื่องที่ ๖	44
คำปราชัยเรื่องที่ ๗.....	45
คำปราชัยเรื่องที่ ๘.....	46
พินัยกรรม :	49
บันทึกแห่งประวัติศาสตร์	49
จดหมายจากท่านอิมามอะฮ์(อ).....	53
จดหมายฉบับที่ ๑.....	53
จดหมายฉบับที่ ๒.....	58
จดหมายฉบับที่ ๓.....	59
สุกานีต :	61
โอสถบำบัดโรค.....	61
คำตอบอันชาญฉลาดของท่านอิมามอะฮ์(อ)	65

ถาม-ตอบ เรื่องที่ ๑.....	66
ถาม-ตอบ เรื่องที่ ๒.....	68
ถาม-ตอบเรื่องที่ ๓.....	68
ถาม-ตอบเรื่องที่ ๔.....	69
ถาม-ตอบเรื่องที่ ๕.....	69
ถาม-ตอบเรื่องที่ ๖.....	70
ถาม-ตอบเรื่องที่ ๗.....	70
ถาม-ตอบเรื่องที่ ๘.....	71
ถาม-ตอบเรื่องที่ ๙.....	72
ถาม-ตอบเรื่องที่ ๑๐.....	73
ถาม-ตอบเรื่องที่ ๑๑.....	74
ถาม-ตอบเรื่องที่ ๑๒.....	75
ถาม-ตอบเรื่องที่ ๑๓.....	75
ถาม-ตอบเรื่องที่ ๑๔.....	76
คำวิจารณ์	79
บทที่ ๑.....	79
บทที่ ๒.....	80
บทที่ ๓.....	80
บทที่ ๔.....	81
บทที่ ๕.....	82
บทที่ ๖.....	83
การตอบสนองต่อคำวิจารณ์.....	84
สนธิสัญญาสันติภาพ	86
วาทชนม์	117
บันทึกของนักปราชญ์.....	122
และบุคคลสำคัญ.....	122
หมายเหตุท้ายเล่ม	133

